

VAASAN YLIOPISTO

Tilinpäätös 2009

VAASAN YLIOPISTON TILINPÄÄTÖS 2009

Hallitus

5.3.2010

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	3
1.1	Valmiina uuteen yliopistoon	3
1.2	Vaikuttavuus.....	5
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	5
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	15
1.3	Toiminnallinen tehokkuus.....	16
1.3.1	Toiminnan taloudellisuus.....	17
1.3.2	Toiminnan tuottavuus.....	19
1.3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	23
1.3.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	25
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	26
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	26
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	44
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	47
1.6	Tilinpäätösanalyysi	62
1.6.1	Rahoituksen rakenne	62
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	63
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	63
1.6.4	Tase	64
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	65
1.8	Arviointien tulokset	67
1.9	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	68
2	Talousarvion toteutumalaskelma	69
3	Tuotto- ja kululaskelma	72
4	Tase.....	73
5	Liitetiedot	75
6	Allekirjoitus.....	86

Liite 1: Yliopiston organisaatio 31.12.2009

Liite 2: Tunnuslukuja vuosilta 2007 – 2009

1 Toimintakertomus

1.1 Valmiina uuteen yliopistoon

Vaasan yliopiston uudistaminen

Vuotta 2009 leimasi monin tavoin valmistautuminen uuteen yliopistoon. Strategian valmistelu käynnistyi 2009 syksyllä uuden hallituksen voimin. Tiedekuntarakenne oli koko vuoden keskustelun kohteena. Ratkaisuna päädyimme kolmen tiedekunnan malliin. Hallintotieteellinen ja humanistinen tiedekunta yhdistyivät filosofiseksi tiedekunnaksi. Samalla yliopisto päätti lakkauttaa sosiologian hallintotieteellisenä pääaineena. Tiivistyvän tiedekuntarakenteen myötä yliopiston hallinnon ja tukitoimien palvelut organisoidaan prosesseiksi tavoitteena yhtenäistää opinto-, tutkimus-, talous- ja henkilöstöhallinnon menettelyt.

Yliopistolaki (558/2009) ja Laki yliopistolain voimaantulusta (559/2009) valtuuttivat yliopistot ryhtymään uuden yliopiston toiminnan valmisteluun jo vuoden 2009 puolella. Yksityiskohtainen valmistelutyö eteni alkuvuodesta 2009 yliopiston hallituksen kahdessa iltakoulussa. Uudistuksista keskusteltiin laajasti yliopiston henkilöstölle järjestetyissä tilaisuuksissa.

Yliopiston hallitus asetti 30.1.2009 kolme valmisteluryhmää, joiden tehtävänä oli kartoittaa ennakoivasti yliopistolain edellyttämiä muutoksia ja tehdä tarvittavat ehdotukset lain toimeenpanoa varten Vaasan yliopistossa. Työryhmät tarkastelivat uuden yliopiston organisaatiota ja johtosääntöä, talousjohtamista ja työnantajatoimintaa ja henkilöstöjohtamista. Esitysten pohjalta valmisteltiin tarvittavat muutokset.

Uuden yliopiston organisaatiossa yliopiston toimielimiä ovat hallitus, rehtori ja yliopistokollegio. Yliopiston hallitus linjasi 13.3.2009 yliopistokollegion ja hallituksen kokoa ja kokoonpanoa ja asetti nimitystoimikunnan valmistelemaan uuden yliopiston hallituksen kokoonpanoa. Valmistelussa lähdettiin siitä, että hallituksessa olisi 8 jäsentä, joista puolet olisi yliopistoyhteisön ulkopuolisia. Tavoitteena oli, että uuden yliopiston yliopistokollegio voisi valita uuden hallituksen sen jälkeen kun yliopistolaki on hyväksytty.

Hallitus päätti elokuussa siirtymäkauden yliopistokollegion jäsenmääräksi 15 ja nimitti yliopistokollegion. Yliopistokollegio päätti uuden yliopiston hallituksen jäsenmääräksi 9 ja valitsi nimitystoimikunnan valmistelun pohjalta hallituksen ajalle 14.8.2009–31.12.2013. Hallitukseen valittiin seuraavat henkilöt: teknologiajohtaja Kimmo Forsman (varapuheenjohtaja), toimitusjohtaja Arttu Laine, toimitusjohtaja Ulla Mäki-Lohiluoma, ministeri Ole Norrback (puheenjohtaja) ja professori Pirkko Nuolijärvi yliopistoyhteisön ulkopuolelta ja yliopistoyhteisöstä lehtori Aila Pesonen, professori Timo Rothovius, professori Ari Salminen ja opiskelija Lauri Vaisto.

Opetuksen ja tutkimuksen tuloksellisuus

Vuoden 2008 huippuvuoden jälkeen maisterin tutkintoja valmistui selvästi tavoitteita vähemmän. Toki kolmen vuoden keskiarvo ylittää selvästi tavoitetason. Yliopiston tulokset noudattavat valtakunnallista trendiä. Tutkimuksen tuloksellisuus edistyi vuoden aikana. Hankittu tutkimusrahoitus kasvoi noin 15 %, 4M€ tasolle. Hyvä kasvutrendi jatkuu. Kaikkiaan täydentävä rahoitus on noussut 8M€ tasolle (yli 20 % kokonaisbudjetista). Tutkimusjulkaisuissa kansainvälinen julkaiseminen jatkui hyvällä tasolla, tohtorien tutkintojen määrä kasvoi. Panostaminen tutkijakoulutettaviin tuottaa tulosta.

Tutkimus on pääosin organisoitu tutkimusryhmiin. Uusi strategiamme terävöittää vielä tätä trendiä. Kauppatieteiden tutkimusryhmät ovat järjestyneet selkeimmin. Kauppatieteiden menestys tutkimusrahoituksen hankinnassa perustuu ryhmien tiiviiseen työhön ja vahvistaa ratkaisumme toimivuutta.

Määrätietoinen panostaminen kansainvälisiin maisteriohjelmiin tuottaa tulosta. Ulkomaalaisia maistereita valmistui noin 50. Määrä on kasvanut suunnitellusti hyvälle tasolle. Maistereistamme jo 16 % oli ulkomaalaisia. Ohjelmien kehittäminen ja hyvät tulokset antavat hyvät valmiudet opinto-ohjelmien maksullisuuden kehittämiseen.

Yhteistyökumppanimme Vaasan ammattikorkeakoulu päätettiin yhtiöittää vuoden 2010 alusta lukien. Vaasan yliopiston hallitus päätti merkitä VAMKn osakkeista noin 10 %. Vaasan kaupunki pysyy VAMKn suurimpana omistajana. Omistajuus antaa hyvät mahdollisuudet strategisen kumppanuuden kehittämiseksi.

Vuoden aikana valmisteltiin ammattikorkeakoulujen VAMK ja NOVIA liittymistä tiedekirjasto Tritoniaan. Tritonia on nyt ainutlaatuisesti kolmen yliopiston ja kahden ammattikorkeakoulun yhteinen kirjasto ja oppimiskeskus. Myös Helsingin yliopisto käyttää Tritonian kirjastopalveluita oikeustieteellisessä koulutuksessaan Vaasassa.

Vaasan yliopisto vastaa kokonaisuutena noin 2 % Suomen yliopistotoiminnasta. Tutkintokoulutuksen volyyymista ja tuloksista yliopistomme vastaa noin 3 % osuudella. Koulutuksen kansainvälisyydessä Vaasan yliopiston vaikuttavuus on selvästi kokoamme laajempi. Osuutemme kansainvälisen koulutuksen tuloksista on noin 4 %. Tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen tulokset vastaavat noin 1 % osuutta kansallisista tuloksista. Uudistettava strategiamme vahvistaa tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen tehokkuutta ja tuloksellisuutta ja rakentaa tulevaisuuttamme hyvälle ja vakiintuneelle koulutustoiminnallemme sekä kansainvälisen koulutuksemme tuloksille.

Matti Jakobsson

1.2 Vaikuttavuus

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaavat yliopistolaki, valtioneuvoston hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma sekä valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä.

Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistuvalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja laatujärjestelmien kehittämisellä. Yliopistot vahvistavat toiminnallaan yhteiskunnan kestävästä taloudellisesta ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Vaasan yliopiston osaamisaloja ovat erityisesti liiketoimintaosaaminen ja julkinen johtaminen sekä kielet ja viestintä. Energia-alan osaamista kehitetään alueen elinkeinoelämän tarpeita tukevana toimintana. Yliopisto tukee erityisesti Pohjanmaan maakuntien kehitystä.

Yliopisto toimii osana Vaasan korkeakoulukonsortiota, jonka yhteydessä jatketaan alueella toimivien korkeakoulujen yhteistyön kehittämistä tavoitteena synergian saavuttaminen, päällekkäisten toimintojen vähentäminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen.

Yliopiston laadunvarmistusjärjestelmä auditoidaan vuonna 2011.

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Tutkimustoiminta

Yliopiston tutkimusprofiili perustuu yliopiston osaamisalueille, joita ovat liiketoimintaosaaminen, kielet ja viestintä, julkinen johtaminen ja hyvä hallinto sekä energia ja tuotanto.

Hallintotieteiden tiedekunta on profiloitunut hyvän hallinnon ja johtamisen kysymyksiin. Tiedekunnassa korostuvat julkisen sektorin vertailut, hyvinvointipalvelujen arvioinnit, hallinnon oikeudelliset kysymykset ja aluetalous. Humanistisen tiedekunnan tutkimuksen painoaloja ovat soveltava kielentutkimus, viestintätieteellinen tutkimus sekä kulttuurin ja kirjallisuudentutkimus. Humanistinen tiedekunta on ammattikielten tutkimuksen johtava yksikkö Suomessa. Kauppatieteellisen tiedekunnan tutkimustoiminnan painoaloja ovat rahoitus ja yrityksen analysointi, yrityksen strategisten kyvykkyyksien johtaminen, asiakas- ja käyttäjälähtöinen liiketoiminnan uudistaminen sekä liiketoiminta monikulttuurisessa ja kansainvälisessä ympäristössä. Kauppatieteellisessä tiedekunnassa on kahdeksan nimettyä tutkimusryhmää. Teknillisen tiedekunnan keskeisenä profiloitumisalueena on energia ja tuotanto.

Osaamisen siirto, innovaatiot, yrittäjyyden edistäminen ja välittäjäorganisaatiot

Yliopisto tekee tiivistä yhteistyötä alueellisten välittäjäorganisaatioiden kanssa ja toimii kiinteässä yhteistoiminnassa mm. osaamiskeskusten kanssa. Kaikkien tieteidenalojen kohdalla aktiivinen osallistuminen esimerkiksi toimeksiantotutkimuksiin ja sidosryhmi-

en kanssa toteutettaviin yhteistutkimushankkeisiin on luonteva ja tehokas tapa edistää tutkimuksen vaikuttavuutta ja tutkimustiedon välittymistä yhteiskuntaan ja eri organisaatioiden käytäntöihin. Vuosittain yliopiston tutkimus- ja kehittämishankkeisiin osallistuu yli 100 kotimaista ja kansainvälistä yritystä ja yhteisöä.

Kauppatieteellisen tieteenalan soveltavan luonteen vuoksi tiedekunta on liittoutunut merkittävien soveltamis- ja kehittämisorganisaatioiden kanssa. Tällaisia ovat mm. toimintakeskeiset kehittämissyksiköt (energia- ja elintarvikealan osaamiskeskukset), joiden yhteyteen viedään korkeatasoista tutkimusta mm. kuluttajakäyttäytymisen, konseptijohdamisen ja yrittäjyyden EPANET-tutkimusprofessuurien toiminnan kautta. Kauppatieteellinen tiedekunta on panostanut aktiivisesti luodakseen monitieteiseen tuote- ja palveluinnovointiin ja uusyrityskenttään kohdistuvat instrumentit (Muova ja yrityshautomo). Toinen merkittävä partneriryhmä on toimiala- ja toimintokeskeiset instituutiot, kuten Teknologiateollisuus ry, Kulutustutkimuksen seura, Osakesäästäjien keskusliitto, JHT-tutkintolautakunta, Henkilöstöjohdon ryhmä ry HENRY, verohallinto ja työministeriö. Teknillinen tiedekunta tekee läheistä yhteistyötä energia-alan osaamiskeskuksen kanssa. Tekniikan alalle on tyypillistä tiivis yhteistyö alueen teollisuuden ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Erityisesti Technobothnian yhteislaboratorio on merkittävä yhdistettäessä yliopiston tieteellistä tutkimusta ja ammattikorkeakoulujen soveltavaa tutkimusta. Vaasan yliopiston, Vaasan ammattikorkeakoulun ja Yrkeshögskolan NOVIAN energia-alan tekninen ja liiketaloudellinen osaaminen on koordinoitu vuonna 2006 perustetun Vaasan energiainstituutin toiminnan alle. Hallintotieteiden tiedekunnan asiantuntijat ovat osallistuneet monipuolisesti alueelliseen kehittämistyöhön ja aluestrategioiden valmisteluun (esim. Norrbackin työryhmä, alueellinen ja kunnallinen asiantuntija- ja kehittämistyö ja vaikuttaminen, OECD-asiantuntijatehtävät). Humanistisen alan tutkimustuloksia hyödynnetään erityisesti kielikylpytoiminnassa, jossa Vaasan kaupunki on keskeinen paikallinen yhteistyökumppani. Lisäksi tiedekunnan asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin liittyviin tapahtumiin kansallisesti ja kansainvälisesti.

Merkittävä väline strategisen tutkimusyhteistyön edistämiseen ja osaamisen siirtoon ovat strategiset huippuosaamisen keskittymät. Vuoden 2009 aikana yliopisto on osallistunut aktiivisesti kahden strategisen huippuosaamisen keskittymän tutkimusohjelmien valmisteluun ja toteutukseen. Yliopisto on osakkaana FIMECC Oy:ssä (Metallituotteet ja koneenrakennusalan SHOK) ja CLEEN Oy:ssä (Energia- ja ympäristöalan SHOK).

Yliopisto edistää yrittäjyyttä koulutuksen ja kehittämistoiminnan kautta. Kauppatieteellinen tiedekunta tarjoaa yrittäjyyden sivuainekokonaisuuden (laajuudeltaan 25 op). Yliopisto toimii aktiivisesti yrittäjyyden edistämiseksi yhteistyössä Vaasan korkeakoulu-konsortion, Vaasan kaupungin ja teknologiakeskus Merinovan kanssa. Vuoden 2009 aikana on jatkettu Vaasan tiedepuiston toiminnallisten prosessin suunnittelua ja toteutusta. Vaasan tiedepuistoa koordinoi teknologiakeskus Merinova. Korkeakoululähtöisen yrittäjyyden edistäminen on keskeinen osa Vaasan tiedepuiston toimintaa. Vaasan yliopistolla on ollut aktiivinen rooli Vaasan tiedepuiston toimintojen kehittämisessä (mm. Vaasan alueen korkeakoulujen opiskelijoille suunnattu yrittäjyyttä edistävä Business Road -ohjelma) erityisesti toiminnan alkuvaiheessa.

Koulutus

Yliopistosta työelämään

Vaasan yliopisto on tehokas korkealaatuisten perustutkintojen tuottaja. Koulutuksen sisällöt ovat relevantteja työelämän näkökulmasta. Uraseurantatiedoista käy ilmi, että 70 % vastaajista kokee nykyisen työn vastaavan vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta. Yliopistossa opittuja asioita voi hyödyntää nykyisessä työssä jatkuvasti 53 %:n mielestä sekä jonkin verran tai osittain 43 %:n mielestä. Korkeakoulututkinto on edellytyksenä nykyisessä työssä 65 %:illa.

Uuden tutkintojärjestelmän tavoitteena on ollut entistä parempi työelämärelevanssi perustutkintokoulutuksessa. Tutkintojen osaamislähtöiset oppimistavoitteet, työharjoittelun kiinteämpi kytkeminen opintoihin, muulla tavoin hankitun osaamisen tunnustaminen sekä uraohjaus ja opintoneuvonta parantavat koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta.

Yliopiston elinikäisen oppimisen toimenpideohjelma tukee yliopiston yhteiskunnallista vaikuttavuutta tarjoamalla Pohjanmaan alueella aikuisille suunnattua tutkintotavoitteellista koulutusta (esim. avoimen yliopiston kandidaattityö).

Yliopisto seuraa valmistuneiden työllistymistä ja sijoittumista kyselyillä sekä seuraamalla mm. Tilastokeskuksen ja Akavan liittojen tilastoja ja selvityksiä. Yliopisto on mukana valtakunnallisessa Uraseurantahankkeessa, jolla seurataan valmistuneiden sijoittumista ja työuran kehitystä viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Hankkeessa on mukana 18 yliopistoa.

Harjoittelu on osa opintoja ja yksi konkreettisimmista työelämäyhteyksien muodoista. Opiskelijat voivat hakea paikkaa itsenäisesti tai Opintoasiat-yksikön koordinoiman yliopisto-opiskelijoiden harjoittelun kautta, ja myös itse hankittuihin paikkoihin voi saada harjoittelutukea. Vuonna 2008 kerätyssä palautteessa kiinnitettiin huomiota opiskelijoiden harjoittelupaikassa saamaan ohjaukseen. Ohjauksesta saatu palaute oli enimmäkseen positiivista. Palautteen mukaan sekä työnantajat että opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä harjoitteluun ja harjoittelujärjestelyihin. Kooste palautteesta löytyy osoitteesta <http://www.uwasa.fi/opiskelu/opinnot/harjoittelu/palaute/yhteenveto.html>. Harjoitteluun varatulla määrärahalta tuettiin noin 60 harjoittelijaa. Lisäksi teknillisen tiedekunnan Ta-kuuteekkari-sopimus antoi mahdollisuuden teknillisen alan ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille kesätyöpaikkaan ABB:llä, Vaconilla tai Wärtsilässä.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälinen koulutusyhteistyö

Yhteistyö erityisesti eurooppalaisten ja aasialaisten kumppaneiden kanssa opiskelijaliikkuvuuden osalta on ollut vilkasta, mutta tästä huolimatta lähtevien opiskelijoiden määrä on pudonnut 12 %. Saapuvien vaihto-opiskelijoiden määrä on sen sijaan lisääntynyt edelleen 7 %. Vuonna 2009 pitkiin vaihtoihin lähti 162 opiskelijaa sisältäen myös

harjoittelijat (12 hlö), eli 20,5 % suhteessa vuonna 2009 aloittaneisiin opiskelijoihin (796 kirjautunutta). Saapuvien opiskelijoiden määrä oli 193 saapuvaa pitkää vaihtoa (yli 3 kk) ja 40 lyhyttä vaihtoa (alle 3 kk). Ulkomaalaisten perustutkinto-opiskelijoiden määrä oli 240 ja tohtoriopiskelijoiden 41. Vuonna 2009 Vaasan yliopistossa opiskeli kansainvälisiä opiskelijoita yhteensä 514 erilaisilla statuksilla, eli 11 % opiskelijoista (yhteensä opiskelijoita v. 2009 4552).

Taulukko 1. Kansainvälinen perustutkinto-opiskelijavaihto ja ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat

Vuosi	Lähteneet vaihto-opiskelijat	Saapuneet Vaihto-opiskelijat	Ulkomaalaiset perustutkinto-opiskelijat	Ulkomaalaiset jatkotutkinto-opiskelijat
2007	184	163	191	35
2008	184	179	220	35
2009	162	193	240	41

Tutkintoon johtava kansainvälinen koulutustarjonta

Koulutustarjonnassa korostuvat englanninkieliset maisteriohjelmat kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille. Vuoden 2009 aikana toimi kolme maisteriohjelmaa ministeriön asetuksella sekä kaksi ohjelmaa koulutusvastuun puitteissa maisteriopintoina.

Asetuksella vahvistetut maisteriohjelmat:

Kauppätieteellinen tiedekunta

Master's Degree Programme in International Business (120 op, 2 v.)

Master's Degree Programme in Finance (120 op, 2 v.)

Humanistinen tiedekunta sekä hallintotieteiden tiedekunta

Master's Degree Programme in Intercultural Studies in Communication and Administration (120 op, 2 v.)

Koulutusvastuun puitteissa toimivat maisteriopinnot:

Teknillinen tiedekunta

Master's Programme in Telecommunication Engineering (120 op, 2,5 v.)

Master's Programme in Industrial Management (120 op, 2 v.)

Vuonna 2009 kansainvälisistä maisteriohjelmista ja -opinnoista valmistui opiskelijoita 52, eli määrä kasvoi 18 % edellisvuoteen verrattuna. Kansainvälisten jatko-opiskelijoiden suorittamia lisensiaatin tutkintoja valmistui 1 ja tohtorin tutkintoja 3 (v. 2008 1+1). Ohjelmien vuosittainen sisäänotto on 100. Vaasan yliopistossa opiskeli opiskelijoita 51 eri maasta ja kolmen kärki saapumismaissa oli Kiina, Pakistan ja Venäjä.

Kahdenväliset sopimukset eri maiden välillä sekä uudet avaukset

Vaasan yliopiston kansainvälisen toiminnan perustana on yliopiston strategia ja sen pohjalta Kansainvälisten asioiden työryhmässä tehdyt linjaukset. Opiskelijavaihdon

pääpaino oli Erasmus-, Nordplus- ja kahdenvälisten sopimusten kautta tapahtuvassa vaihdossa. Sopimukset käsittivät yhteensä 39 maata. Vaihtosopimuksia yliopistolla oli yhteensä 260 sisältäen 189 yhteistyöyliopistoa. Yliopisto toimii kuudessa eri Nordplus-verkostossa sekä useissa muissa kansainvälisissä verkostoissa. Vuonna 2009 yliopisto tarjosi vaihto-opiskeluun yhteensä 470 vaihtopaikkaa. Jokaiselle vaihtoon halukkaalle opiskelijalle voitiin tarjota opiskelupaikka, mikäli hakija joustaa paikan valinnan suhteen. Uusia sopimuksia tehtiin Chileen, Kiinaan, Ranskaan, Thaimaahan ja Yhdysvaltoihin. Eniten vaihtoon lähti opiskelijoita Ranskaan, Saksaan ja Ruotsiin. Vastaavasti eniten opiskelijoita saapui Ranskasta, Saksasta ja Espanjasta. Yliopiston yhteistyösopimukset löytyvät sivulta <http://www.uwasa.fi/kv-asiat/yhteistyoyliopistot/>.

Yliopiston verkostohankkeet sekä vaihto-ohjelmat

Vaasan yliopisto pyrkii yhteistyöhön sellaisten yliopistojen kanssa, jotka antavat tutkintoon johtavaa opetusta tohtorin tutkintoon saakka. Yhteistyöyliopistojen valinnassa painotetaan myös tiedekuntien vastaavuutta sekä hyviä henkilökohtaisia kontakteja. Yhteistyöverkostoissa yhteistyö perustuu yleensä henkilökohtaisiin suhteisiin ja tarpeeseen tehdä laajempaa yhteistyötä jollain osa-alueelle, esim. yhteis- ja kaksoistutkinnoissa. Toimintaa yhteistyöverkostoissa seurataan kansainvälisten asioiden työryhmässä, ja verkostot esitetään Vaasan yliopiston nettisivuilla osoitteessa <http://www.uwasa.fi/kv-asiat/yhteistyoyliopistot/>.

Vaasan yliopisto toimii tiiviisti erilaisissa koulutuksen kansainvälisissä verkostoissa. Näistä esimerkkinä mm. Nordplus-ohjelman alaiset verkostot (Norek, Nordlys, Nordtek, Statskunskap, Finplus ja Nordliks), EMBS Consortium (European Management and Business Studies Consortium), EMPA (European Master of Public Administration Consortium), NIBS (Network of International Business Schools). Lisäksi yliopisto on mukana UNCEP-verkostossa University of North Carolinan (17 korkeakoulua) sekä viiden muun suomalaisen yliopiston kanssa.

Opiskelijavaihdossa lähtevien opiskelijoiden osalta hyödynnettiin Sokrates/Erasmus verkostoa, jonka kautta suurin osa opiskelijoista lähti vaihtoon. Samoin saapuvien opiskelijoiden osalta suurin osa hyödynsi Erasmusta. Nordplus-ohjelma on vuodesta toiseen ollut myös erittäin suosittu, ja Ruotsi maana pysyy kärkikolmikossa. Kahdenvälisten, lähinnä Euroopan ulkopuolisten maiden suosio on jatkanut kasvuaan ja niissä yliopisto hyödyntää omia kahdenvälisiä sopimuksiaan. Freemovereiden rahallisesta tukemisesta on laadullisista syistä luovuttu.

Opettajavaihto

Vuonna 2009 opettajavaihtoja toteutui 7 kpl. Vaihtoa oli Chileen, Italiaan, Kiinaan, Portugaliin, Saksaan ja Tšekkiin. Kohdemaiden kirjo laajeni huomattavasti. Lisäksi tiedekunnat toteuttavat myös vastavuoroisia vierailuja. Opettajavaihtoon lähtijät olivat humanistisesta tiedekunnasta (4 kpl), teknillisestä tiedekunnasta (2 kpl) sekä kauppatieteellisestä tiedekunnasta (1 kpl).

Henkilökuntavaihto

Erasmuksen henkilökuntavaihtoa toteutettiin edelleen, jossa vaihdot suuntautuivat Iso-Britanniaan ja Ruotsiin. Vaihdot tehtiin kauppatieteellisestä tiedekunnasta (1 kpl) ja tiedekirjasto Tritoniasta (1 kpl).

EU:n tutkimus- ja koulutusyhteistyö

Tiedekunnissa ja erillislaitoksissa on vuoden 2009 aikana toteutettu seuraavia kansainvälisiä tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeita:

Hallintotieteellinen tiedekunta

Tiedekunta osallistuu EU:n toteuttamaan COST/CRIPO-verkoston toimintaan (Vaasan yliopistolla maakoordinaattorin rooli) sekä toteuttaa EU-hankkeita etiikan tutkimuksen alalla. Lisäksi osallistutaan hallintotieteiden kansainvälisten järjestöjen tieteellisiin hankkeisiin kuten IIAS, EGPA, Nepos.net -verkosto. Tiedekunta on lisäksi mukana Nya modeller för regional mobilisering -hankkeessa yhdessä Levón-instituutin kanssa (EU Interreg IVA Botnia-Atlantica).

Humanistinen tiedekunta ja kielipalvelut-yksikkö

Kansainvälinen tutkimus- ja koulutusyhteistyö konkretisoituu lähinnä osallistuttaessa humanistisen alan kansainvälisiin konferensseihin, opettajien ja tutkijoiden vierailujen ja tutkimusryhmäosallistumisten sekä opiskelijavaihdon kautta. Erityisesti pohjoismainen yhteistyö on ollut keskeistä, mm. yhteispohjoismainen terminologian opintokokonaisuus on toteutettu yhdessä Tanskan, Norjan ja Ruotsin kanssa vuosina 2009–2010.

Nykysuomen ja kääntämisen laitos on edellisten vuosien tapaan järjestänyt CIMO:n rahoituksella kaksi suomen kielen ja kulttuurin kurssia ulkomaalaisille. Suomen kielen ja kulttuurin pohjoismainen kurssi II C järjestettiin heinäkuussa. Suomeen opiskelemaan saapuville ERASMUS vaihto-opiskelijoille tarkoitettu EILC-kurssi järjestettiin myös.

Kansainvälisesti kielipalvelut-yksikkö on Suomen yliopistojen kielikeskusten verkoston kautta mukana eurooppalaisessa kielikeskusten verkostossa CercleS: European Confederation of Language Centres in Higher Education. Kielipalvelut-yksikön johtaja on CercleS-verkoston koordinoitiryhmän jäsen. Koordinoitiryhmä koostuu kansallisten verkostojen puheenjohtajista sekä CercleSin hallituksesta.

Kauppatieteellinen tiedekunta

Kauppatieteellinen tiedekunta on mukana kahdessa kansainvälisessä verkostossa. EMBS (European Master of Business Sciences Consortium) on 15 eurooppalaisen yliopiston yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on eurooppalaisen profiilin korostaminen kauppatieteellisissä tutkinnoissa. Verkoston osana kauppatieteellinen tiedekunta tarjoaa European Affairs Studies -sivuainekokonaisuutta (20 ECTS). Lisäksi tiedekunta on mu-

kana Network of International Business Schools (NIBS) -verkostossa. Verkostossa on mukana 79 kauppatieteellistä yliopistoa ympäri maailman.

Markkinoinnin laitos on mukana COBEREN (Consumer Behavior Research Network) nimisessä EU-rahoitteisessa kolmivuotisessa verkostossa. Verkostossa on mukana 38 yliopistoa 31 Euroopan maasta. Verkoston tavoitteena on yhteisten akateemisten kuluttajakäyttäytymisen alan tutkimusten toteuttaminen eurooppalaisen kulutuskulttuurin yhtäläisyyksien ja erojen analysoimiseksi. Professori Pirjo Laaksonen markkinoinnin laitokselta on mukana verkoston viisihenkisessä johtoryhmässä.

Talousoikeuden laitos on mukana EU:n temaattisessa verkostossa LEFIS (Legal Framework for the Information Society), jota koordinoi espanjalainen University of Zaragoza. Talousoikeuden laitos on osallistunut partnerina EU:n rahoittamaan Law & ICT Shared Virtual Campus -hankkeeseen, jossa on mukana 10 eurooppalaista yliopistoa kahdeksasta eri maasta. Kansainvälisessä hankkeessa rakennetaan monipuolista virtuaalista kampusta tutkijoiden, opiskelijoiden ja asiantuntijoiden kohtaamista varten. Osallistujayliopistot tarjoavat virtuaalisessa kampuksessa opetusta, johon kaikkien osanottajien opiskelijat voivat osallistua. Vuoden 2009 aikana on aloitettu myös hankkeen puitteissa toteutettavan maisteriohjelman konkreettinen valmistelu.

Kansantaloustieteen laitoksella jatkui vuonna 2008 käynnistynyt laaja EU-rahoitukseen pohjautuva InnoDrive hanke (EU FP7), jonka koordinoitavastuu on Vaasan yliopistolla.

Teknillinen tiedekunta

Tiedekunta on mukana mm. VISEUS hankkeessa (kehittää e-opetusta), Baltic Sea Virtual Campus -yhteistyössä, sekä YK:n University of Peace -hankkeessa Balkanin alueen maissa.

Automaatiotekniikka on mukana Merenkurkun neuvoston koordinoiman Botnia-Atlantica -hankkeen FieldNIRCe -hankkeessa.

Tietoliikenne- ja sähkötekniikan edustajat valmistelivat vientikoulutusta Libyaan sähkö- ja tietoliikennetekniikan alalta. Neuvotteluja jatketaan täydennyskoulutukseen, tilauskoulutukseen ja tutkimukseen liittyen.

Tiedekunta on mukana myös seuraavissa hankkeissa: NetChallenge (EU FP7), CATER (EU FP6), SIMUSTEEL (European Research Fund for Coal and Steel), DUO-ASEM – koulutusohjelma (yhteistyössä Bangkokilaisen Kasetsartin yliopiston kanssa), Food Chain Management (Leonardo da Vinci), ExperoEUnet (Leonardo da Vinci), CreaCIT (LLP) ja DiVa (LLP).

Levón-instituutti

Levón-instituutti on EUCENin (European Continuing Education Network) ja EFMDn (European Foundation for Management Development) jäsen ja mukana seuraavissa EU-hankkeissa: ASPIRE (EU:n Älykäs energiahuolto-ohjelma, IEE), ResGen (Kestävän

energiahuollon jalkauttaminen, EU FPA7), Euronet 50/50 (Energiansäästön edistäminen kouluissa, EU:n Älykäs energianhuolto-ohjelma), DESME (Energiansäästöjen tuottaminen muotoilun ja markkinoinnin keinoin), Nya modeller för regional mobilisering (EU Interreg IVA Botnia-Atlantica), Strategy Train (Leonardo da Vinci), Tulip (koulutusmenetelmien kehittäminen Euroopan eri maissa), LOPES (EU-maiden hyvien kehittämiskäytäntöjen vieminen Sloveniaan), ICES (yrittäjyyden, innovaatioiden ja virtuaalisen opiskelun kehittäminen yliopistoissa) sekä OpenGate (LLP).

Seinäjoen yksikkö on ollut mukana TuCoDe-hankkeessa (E-learning -koulutuksen kehittämishanke). EPANET-tutkimusprofessorit ovat osallistuneet useisiin kansainvälisiin konferensseihin ja yhteistyöverkostoihin. Ikääntyvien yliopiston puitteissa on käynnissä kansainvälinen Grundtvig-oppimiskumppanuushanke Open Gate. Hankkeen tavoitteena on syventää eurooppalaisten kulttuurien keskinäistä ymmärrystä atk- ja englannin kielen taitojen kehittymisen tuomien mahdollisuuksien myötä. Hanketta koordinoi Tšekin teknillinen yliopisto.

Aikuiskoulutus

Vaasan yliopisto kanavoi aikuiskoulutustaan ja palvelututkimustaan Levón-instituutin kautta. Instituutin perustehtävänä on edistää elinikäistä oppimista sekä tukea yritysten liiketoiminnan, julkisorganisaatioiden sekä alueiden uudistumista ja kilpailukykyä. Perustehtävänsä toteuttamiseksi instituutti tekee Vaasan yliopiston painoaloilla soveltavaa tutkimusta, toteuttaa koulutus- ja kehittämishankkeita sekä järjestää avointa yliopistoa. Instituutti toimii keskeisesti Pohjanmaan maakunnissa sekä yliopiston painoaloilla valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Aluekehitystä edistävät koulutus- ja kehittämishankkeet sekä kansainväliset projektit

Avoim yliopisto

Avoim yliopisto on järjestänyt kandidaatintutkintoihin ja avoimen yliopiston väylään johtavia opintoja eri paikkakunnilla: Vaasa, Kyrönmaa, Kokkola, Seinäjoki, Kauhajoki, Tampere. Avoimen yliopiston hankkeena toteutettiin ESR-rahoitteinen JÄRKI-hanke Järvisseudulla ja uuden Kauhavan alueella. Alueelle viedään tarjolle kauppatieteiden kandidaatin tutkintoon sisältyvät opinnot. Avoimen yliopiston väylään johtavia opintoja on ollut tarjolla edellä mainittujen paikkakuntien lisäksi Ilmajoella, Ylivieskassa ja Porissa.

Vaasassa on aloitettu koulutusyhteistyön suunnittelu Vaasan ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Vaasan korkeakoulu-konsortion OpenStudy-työryhmässä.

Täydennyskoulutus ja tutkimus

Talouselämän tilanteen takia täydennyskoulutuksessa pääpaino on ollut olemassa olevien ohjelmien jatkuvuuden turvaamisessa sekä tuotekehitystyössä. Perusohjelmat on saatu käyntiin vaikkakin aiempaa selvästi pienemmällä volyyymillä. Lisäksi Keski-Pohjanmaalla jatkuu yritysten kasvuohjelma ja Vaasassa MBA-ohjelma. Uutena on

käynnistetty akateemisille työttömille tarkoitettu ammattitaitoa ja yrittäjävalmiuksia kehittävä ohjelma. Tuotekehitystä on tehty alueellisten hankkeiden käynnistämiseksi, esimerkkinä palveluliiketoiminnan kehittämishanke, jossa yhteistyökumppaneina ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu sekä Pirkanmaan yrittäjät. Kauppatieteellisen tiedekunnan kanssa on rakennettu energia-alan MBA-ohjelma, jossa yhteistyökumppanina toimii Aberdeen Business School. Ohjelma tulee myyntiin keväällä 2010. Alueellisesti on osallistuttu sekä Suupohjan että Vaasanseudun AKO-ohjelmien toteuttamiseen ja KO-KO-ohjelmakauden valmisteluun. Yliopiston Seinäjoella tapahtuvaa toimintaa vahvistettiin koulutuspäällikkötason henkilöllä ja yhdessä Seamkin kanssa käynnistettiin lähinnä eteläpohjalaisille yrityksille tarkoitettun MBA-ohjelman suunnittelu. Korkeakoulujen AKKU-työryhmän esitysten mukaisesti käynnistyi valtakunnallinen oppisopimustyyppisen koulutuksen haku. Instituutti sai Aikuiskoulutusverkostoon kuuluvien kumppanien kanssa rahoitusta kahteen oppisopimustyyppistä koulutusta ja erityispätevyyksiä kehittävään hankkeeseen.

Vaasassa on aloitettu myös täydennyskoulutuksen puolella koulutusyhteistyön suunnittelu Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa.

Vaasan energiainstituutin puitteissa uuteen energiatekniikkaan liittyvän tutkimuksen puolella on pääpaino ollut alueellisissa hankkeissa, joissa kehitetään kohteiden energiaomavaraisuutta. Lisäksi on osallistuttu kahteen isoon EU-hankkeeseen. VaasaEMG:n projektit edustivat laajasti energia-alaa: energiamarkkinatutkimuksia ja sähkön hintatutkimuksia sekä koulujen energiansäästöön ja biokaasuautojen käyttöönottoon liittyviä hankkeita (markkinaselvitys Vaasan ja Seinäjoen alueilta). Lisäksi on tutkittu instituutin muiden toimijoiden kanssa maaseutuasumisen ekologisuutta ja biokaasun raaka-aineiden syntymistä.

Maaseutututkimuksen ryhmä teki vuoden 2009 aikana 15 tutkimus-, arviointi- ja kehittämishanketta. Tutkimustoiminnan kohteena ovat olleet sopimuksellisuus, monialayrittäjäisyys, maaseutuasumisen yhteiskunnalliset edellytykset ja kuntarakennemuutoksen maaseutuvaikutukset. Arviointihankkeiden teemat liittyivät maahanmuuttajien kotouttamiseen, Vaasan yliopiston yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen sekä kotityöpalveluyritysten laadunhallintaan. Lisäksi maaseutututkimusryhmä koordinoi maahanmuuttajakoulutuksen resurssirengasta ja käynnisti mm. erään yrityksen historiikin toteuttamisen. Toimintaa kehitettiin vuoden aikana myös tutkimustulosten tuotteistamiseen koulutukseksi.

Alueellinen kehittäminen

Yliopiston yhteistyö vaasalaisten korkeakoulujen kanssa

Merkittävin tulos vaasalaisten korkeakoulujen yhteistyöstä on Tritonia. Vaasan yliopiston, Åbo Akademi i Vasan ja Svenska handelshögskolanin yhteinen tiedekirjasto ja oppimiskeskus. Tritonia-yhteistyöhön tulivat 1.1.2010 lukien mukaan uusina Vaasan ammattikorkeakoulu ja Vaasassa toimiva NOVIA. Uuden yhteisen Tritonian avajaisia vietettiin 7.1.2010.

Vaasan yliopiston ja Åbo Akademin yhteistyön painopistealueita ovat yhteiset tutkimusinstituutit energian ja kielten aloilla. Vaasan yliopiston, Åbo Akademin, STAKESin, Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Vaasan kaupungin yhteistyösopimuksen tavoitteena on parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan kehityksen arviointia sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan innovaatioiden syntymistä alueella.

Yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulun solmiman yhteistyösopimuksen tavoitteena on strategisesti ja tavoitteellisesti ohjattu korkeakoulukokonaisuus. Yhteisellä toimintarakenteella saavutetaan tehokkuus- ja synergiahyötyjä. Tavoitteena on tarjota parempia palveluja opiskelijoille ja henkilökunnalle sekä luoda vahva pohja korkeakoulutoiminnan kehittämiseksi. Kumpikin korkeakoulu pyrkii näin vastaamaan paremmin oman toiminta-alueensa odotuksiin ja huomioimaan työelämän tarpeet. Yhteistyö antaa mahdollisuuden molemmille osapuolille erityispiirteidensä mukaiseen entistä vahvempaan valtakunnalliseen profiloitumiseen. Tavoiteltavassa mallissa yliopistolla ja ammattikorkeakoululla on omat koulutusohjelmansa, oma tutkimusprofiilinsa ja oma sisäinen hallinto. Tukipalvelut järjestetään yhdessä Palosaaren kampusalueella. Lisäksi opiskelija- ja tutkimuspalveluissa, kansainvälisissä palveluissa, viestinnässä ja markkinoinnissa tiivistetään yhteistyötä. Yliopistolla ja ammattikorkeakoululla on yhteistyötä kiinteistö- ja turvallisuuspalveluiden alueella. Vuoden 2010 alusta alkaen Vaasan yliopisto on osakkaana Vaasan ammattikorkeakoulu Oy:ssä. Yliopiston rehtori on jäsenenä hallituksessa.

Vaasalaiset korkeakouluyksiköt ovat tiivistäneet yhteistyötään korkeakoulukonsortiossa, jossa ovat mukana Vaasan yliopisto, Åbo Akademi i Vasa, Svenska handelshögskolan i Vasa, Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan koulutus Vaasassa, Taideteollisen korkeakoulun ja Vaasa yliopiston yhteinen erillislaitos Länsi-Suomen muotoilukeskus MUOVA, Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola ja NOVIA (Svenska yrkeshögskolan). Toimintaa ohjaa yhteinen aluestrategia vuosille 2006 – 2009. Koulutuksen tarjonnan monipuolistamiseksi on sovittu paikallisesta joustavasta opinto-oikeudesta, jonka sovittiin olevan maksutonta vuodesta 2009 alkaen. Konsortion toimintaan sisältyy useita yhteistyön kehittämistoimia, kuten kirjasto- ja opetusyhteistyö sekä tiedepuiston kehittäminen yhteistyössä Vaasan kaupungin ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Muita yhteistyökohteita ovat markkinointi, kansainvälisyyden lisääminen sekä tutkimuksen ja sen rahoituksen vahvistaminen. Konsortion puitteissa on annettu mm. korkeakoulujen yhteistä kielikoulutusta sekä järjestetty yhteistä perehdytyskoulutusta kansainvälisille opiskelijoille. Kärkihankkeena on Innovaatiojärjestelmän ja vuorovaikutuksen kehittäminen. Vaasan Tiedepuistoa kehitetään vahvistamaan alueellista tutkimus- ja koulutusyhteistyöjärjestelmää. Tiedepuiston kehittämistyötä koordinoi Teknologiakeskus Oy Merinova Ab.

Pohjanmaan maakunnat

Vaasan yliopisto on aktiivinen vaikuttaja ja yhteistyökumppani Pohjanmaan maakuntien opetus- ja tutkimustoiminnassa. Yliopisto on yhdessä Vaasan, Keski-Pohjanmaan ja Seinäjoen ammattikorkeakoulujen kanssa laatinut kumppanuussopimuksen, jonka tavoitteena on tiivistää yhteistyötä ja keskinäistä verkottumista korkeakouluopetuksen sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnan alueilla.

Yliopisto on aktiivisesti mukana Seinäjoen yliopistokeskuksen toiminnassa. Vaasan yliopiston Seinäjoen yksiköllä on ollut huomattava vaikutus yliopiston toiminnan tehostumiseen Etelä-Pohjanmaalla. Hankkeilla on vahvistettu Etelä-Pohjanmaahan kohdistuvaa ja aluetta kehittävää tutkimustoimintaa yliopiston osaamisalueisiin perustuen. Yliopisto on mukana yhtenä sopimusosapuolena Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkostoa (EPANET) koskevassa ohjelmassa. Hankkeessa on perustettu tutkimusprofessoreja Etelä-Pohjanmaan maakunnan alueelle tavoitteena nostaa maakunnan osaamistasoa neljällä maakunnalle tärkeällä painopistealalla: elintarvikeala, liiketoimintaosaaminen, yleinen hyvinvointi ja alueellinen kehittäminen sekä taitoteknologia. Vaasan yliopistoon on perustettu konseptijohtamisen, kuluttajakäyttäytymisen, yrittäjyyden ja logistiikan tutkimusprofessorit. EPANET-verkoston perustettujen professuurien rahoituksessa ovat yliopiston lisäksi mukana maakuntaliitot, yritykset ja yhteisöt.

Yhteistyöohjelman mukaisesti Vaasan yliopisto on ollut Kokkolan yliopistokeskuksessa mukana avoimen väylän kehittämistyössä ja virtuaalikorkeakoulun, kauppatieteen koulutuksen sekä maaseutuopintojen kehittämisessä.

Kestävä kehitys Vaasan yliopistossa

Vaasan yliopistossa opiskellaan ja työskennellään merellisellä, kaupungin ydinkeskustan tuntumassa Palosaarella sijaitsevalla kampuksella, missä yhdistyvät rantapuisto, moderni arkkitehtuuri ja peruskorjattu tehdasmiljö. Palosaaren tiede- ja innovaatiokampus muodostaa Vaasan monipuolisen osaamiskeskittymän ytimen. Kampuksella pyritään toteuttamaan ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen kestävän kehityksen periaatteita yliopiston eri toiminnoissa. Yliopistoalue halutaan nähdä yliopistolaisten keskuudessa ekokampuksena. Yliopiston ympäristöohjelman mukaisesti on asteittain toteutettu seuraavia toimenpiteitä: paperin keräysjärjestelmää on kehitetty yhtenäiseksi, selkeäksi ja kattavaksi; tiedotuksen painopiste on sähköisessä viestinnässä; yliopistossa opastetaan jatkuvasti koneiden ja laitteiden oikeaoppiseen käyttöön; jätehuollon vastuuhenkilöt on määritelty. Vaasan yliopiston ympäristöopas sisältää ohjeita paperin säästämässä, jätteiden kierrättämisestä, tulostamisesta ja kopiokoneiden sekä tietokoneiden käytöstä.

Hallinnon tietojärjestelmien kehittäminen tukee ns. paperittoman konttorin kehitystyötä. Opiskelijoille tarjotaan yhä enemmän opetusmateriaalia verkossa ja henkilökohtaisen lukujärjestyksen voi laatia verkossa olevalla ohjelmalla.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Yliopisto tukee kansainvälistä opiskelijavaihtoa myöntämällä opiskelijoille apurahoja vaihtoon. Yliopiston oman rahoituksen lisäksi tarkoitukseen käytetään EU:n komission ja OPM:n Erasmus-rahoitusta, Pohjoismaisen ministerineuvoston Nordplus-rahoitusta sekä Liikesivistysrahaston rahoitusta. Vuonna 2009 em. rahoituksella tuettiin yhteensä 162 opiskelijan vähintään kolme kuukautta kestävää liikkuvuutta.

Yliopisto on ohjannut lahjoitusvaroja jatkokoulutusapurahoihin. Vuonna 2009 rahoitettiin yhteensä 9 kokovuotista väitöskirja-apurahaa, á 19 200 euroa.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehävien hoitamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

Yliopistot kehittävät toimintaansa ja rakenteitaan ottaen huomioon opetusministeriön 7.3.2008 esittämät linjaukset korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen periaatteista. Vuoteen 2011 mennessä tuottavuusohjelman tavoitteena on yliopistoissa 1000 (harjoittelukouluissa 81) henkilötyövuoden väheneminen ja lisäksi yliopistoissa vastaavan suuruisen uudelleen kohdennus. Lähtökohtana henkilöstöjärjestelyille on yliopistojen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelmat, joissa esitettyjä hankkeita ministeriö osin tukee hankerahoituksella. Pääosa järjestelyistä tapahtuu yliopiston omin voimavaroin.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa hankkimalla suoran budjettirahoituksen lisäksi täydentävää rahoitusta. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 25 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2009 on 1 500 000 € ja kannattavuus tavoite 80 000 € (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 4 500 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 000 000 €.

Yliopisto uudistaa strategiaansa niin, että se on käytettävissä vuonna 2010 käytävissä tulosneuvotteluissa.

Yliopisto varautuu rakenteellisen kehittämisen toimenpiteissään valtioneuvoston 13.3.2008 tekemän kehyspäätöksen mukaiseen määrärahakehitykseen uudistaen rakenteitaan siten, että se samalla toteuttaa tuottavuusohjelman tavoitteita.

Yliopiston uudistaa ja tehostaa talous- ja henkilöstöhallinnon toimintojaan ja osallistuu osana yliopistojen rakenteellista kehittämistä yliopistojen palvelukeskuksen palvelutarjonnan suunnitteluun oman yliopiston käyttöön.

Yliopisto ottaa kokonaiskustannusmallin käyttöön vuoden 2009 alusta.

Yliopistojen toimitiloja koskevissa investointipäätöksissä noudatetaan pidättyvyyttä ennen uuteen oikeushenkilöasemaan siirtymistä. Yliopiston tarpeelliseksi katsomat toimitilahankkeet voivat edetä, jos yliopisto ottaa vastuun hankkeesta aiheutuvista lisävuokrista ja varustamisesta.

Yliopisto osallistuu korkeakoulujen yhteiseen tietohallintohankkeeseen, joka koostuu korkeakouluille sovitun kokonaisarkkitehtuurimallin rakentamisesta, yhteisen tietovaraston toteuttamisesta ja opintohallinnon perustietojärjestelmän kehittämisestä. Opetusministeriö rahoittaa 50 % hankkeesta ja korkeakoulut yhteensä 50 %. Hankkeen kokonaisrahoitustarpeesta sovitaan erikseen.

Vaasan yliopisto ja Vaasan ammattikorkeakoulu tiivistävät yhteistyötään tavoitteena strategisesti ohjattu korkeakoulukokonaisuus sekä selvittävät edellytyksiä syventää yhteistyötä myös Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun välillä.

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 2. Yliopiston kustannusten jakautuminen päätulosalueittain

KOKO YLIOPISTO	Rahoituslähde	2007	2008	2009
YHTEENSÄ	Budjettirahoitteinen toiminta	22 095 527 75,44 %	24 196 070 80,09 %	24 839 692 80,58 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	7 193 817 24,56 %	6 013 334 19,91 %	5 985 722 19,42 %
	Yhteensä	29 289 344	30 209 404	30 825 414
PÄÄTULOSALUEET				
Perustutkintokoulutus ja siihen liittyvä tutkimus	Budjettirahoitteinen toiminta	9 955 345 89,39 %	10 878 183 91,41 %	10 792 192 93,00 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	1 181 285 10,61 %	1 022 608 8,59 %	812 273 7,00 %
	Yhteensä	11 136 630	11 900 791	11 604 465
Aikuiskoulutus	Budjettirahoitteinen toiminta	1 376 398 37,68 %	1 337 421 56,63 %	1 215 286 58,18 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	2 276 051 62,32 %	1 024 408 43,37 %	873 423 41,82 %
	Yhteensä	3 652 449	2 361 829	2 088 709
Jatkotutkintokoulutus ja siihen liittyvä tutkimus	Budjettirahoitteinen toiminta	4 302 800 78,77 %	4 044 200 81,36 %	4 805 179 81,08 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	1 159 665 21,23 %	926 575 18,64 %	1 121 032 18,92 %
	Yhteensä	5 462 465	4 970 775	5 926 211
Tutkimus, joka ei suoraan liity koulutukseen	Budjettirahoitteinen toiminta	5 459 063 68,92 %	6 727 951 69,88 %	6 671 042 68,89 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	2 462 104 31,08 %	2 900 396 30,12 %	3 012 569 31,11 %
	Yhteensä	7 921 167	9 628 347	9 683 611
Yhteiskunnalliset palvelut	Budjettirahoitteinen toiminta	1 001 921 89,73 %	1 208 315 89,66 %	1 355 993 89,068 %
	Täydentävän rahoituksen toiminta	114 711 10,27 %	139 348 10,34 %	166 425 10,932 %
	Yhteensä	1 116 632	1 347 663	1 522 418

Kustannusten kohdentamisessa päätulosalueille on hyödynnetty opettajien ja tutkijoiden kokonaistyöaikatoteumia. Vuonna 2009 yliopistolla oli käytössä koko henkilöstön kattava työajankohdentamisen järjestelmä.

Yliopiston toiminnassa vahvistuu edelleen tutkimustoiminnan osuus, merkittävästi myös budjettirahoitteisessa tutkimustoiminnassa.

Taulukko 3. Toiminnan taloudellisuutta kuvaavia tunnuslukuja

	Vaasan yliopisto			Koulutusaloittain 2009			
	2007	2008	2009	Hum.	Yht.	Kaup	Tek.
Jatkotutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset 4 v. ka. / tohtorin tutkinnot (viim. 3 v ka) (1000 €)	334	339	353	235	398	321	2 347
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>300</i>	<i>293</i>	<i>*)</i>				
Täydentävä rahoitus / kokonaisrahoitus, %	24,2 %	19,2 %	17,8 %	7,0 %	15,6 %	21,6 %	26,7 %
<i>Kaikki yliopistot ka. %</i>	<i>35,5 %</i>	<i>34,1 %</i>	<i>33,9 %</i>	<i>17,4 %</i>	<i>32,2 %</i>	<i>31,6 %</i>	<i>49,3 %</i>
Perustutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset 5v. ka / ylemmät korkeakoulututkinnot 3v. ka (1000 €)	26,64	20,62	22,82	36,63	16,76	16,27	90,40
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>46,81</i>	<i>39,26</i>	<i>*)</i>				
Perustutkintokoulutuksen kokonaisrahoitteiset kustannukset / perustutkintotasolla suoritetut opintopisteet (€)	85,7	78,6	87,7	89,6	71,0	80,5	159,3
Kokonaisrahoitteiset kustannukset tulosalueittain yhteensä (1000 €)	29 290	30 211	30 825	5 902	3 270	14 881	3 994
Koulutus	14 789	14 264	13 693	4 086	1 228	5 203	1 263
Tutkimus	13 385	14 599	15 610	1 677	1 947	8 992	2 689
Yhteiskunnalliset palvelut	1 116	1 348	1 522	139	95	686	43

*) KOTA-tietokanta puutteellinen 4.3.2010

Yliopiston vuoden 2009 kokonaiskustannukset ovat nousseet 2 % viime vuodesta. Koulutuksen osalta kustannukset ovat pienentyneet, mutta tutkimuksen osalta nousseet. Jatkotutkintokoulutuksen kustannukset ovatkin nousseet edellisestä vuodesta, vaikka tohtoreita valmistui enemmän tänä vuonna. Perustutkintokoulutuksen suhteelliset kustannukset ovat nousseet hieman viime vuodesta, jolloin ennätysuuri maisterien määrä laskee kustannusten keskiarvoa. Opintopisteen hinta on noussut hieman ja palannut vuoden 2007 tasolle.

1.3.2 Toiminnan tuottavuus

Toiminnan tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja päätoiminnoittain

Taulukko 4. Tutkimus ja tutkijankoulutus

	Vaasan yliopisto			Koulutusaloittain 2009			
	2007	2008	2009	Hum.	Yht.	Kaup	Tek.
Tieteelliset julkaisut / opetus ja tutkimushenkilökunnan htv (pl. sivutoiminen tuntiopetus)	1,6	2,1	1,8	1,4	1,2	2,3	1,7
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>1,9</i>	<i>1,9</i>	<i>*)</i>				
Tohtorin tutkinnot / professorit (kokonaisrahoitteiset htv)	0,30	0,28	0,33	0,3	0,33	0,39	0,13
Tohtorin tutkinnot / professorit (budjettirahoitteiset htv)	0,31	0,32	0,37	0,30	0,33	0,44	0,20
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>0,67</i>	<i>0,67</i>	<i>0,72</i>	<i>0,53</i>	<i>0,58</i>	<i>0,53</i>	<i>0,77</i>
Tohtorin tutkinto-opiskelijat / tohtorin tutkinnot	22,1	20,4	17,4	17,7	28,5	14,0	32,0
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>14,1</i>	<i>13,6</i>	<i>12,4</i>	<i>20,3</i>	<i>17,9</i>	<i>11,0</i>	<i>15,9</i>

*) KOTA-tietokanta vuodelta vielä puutteellinen vuodelta 2009 4.3.2010

Tieteellisten julkaisujen määrä on yliopistotasolla hieman vähentynyt, joka selittää tieteelliset julkaisut/opetus- ja tutkimushenkilökunnan henkilötyövuosien -suhdeluvun laskua. Tohtorin tutkinto-opiskelijoiden määrän väheneminen ja tohtorin tutkintojen määrän kasvu selittää tohtorin tutkinto-opiskelijat/tohtorin tutkinnot -suhdeluvun laskua.

Taulukko 5. Peruskoulutus

	Vaasan yliopisto			Koulutusaloittain 2009			
	2007	2008	2009	Hum.	Yht.	Kaup	Tek.
Perustutkinto-opiskelijat (FTE) / opetushenkilökunta (kokonaisrahoitteiset htv)	17,2	15,9	17,9*)				
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>13,0</i>	<i>12,2</i>	<i>*)</i>				
Ylemmät kk-tutkinnot / (5/6) vuotta aiemmin uudet opiskelijat	65,0%	131,5%	47,8%	51,7%	68,4%	45,1%	24,2%
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>71,1%</i>	<i>111,5%</i>	<i>54,3%</i>	<i>46,2%</i>	<i>45,9%</i>	<i>53,5%</i>	<i>72,3%</i>
Ylemmät kk-tutkinnot / opetushenkilökunta (kokonaisrahoitteiset htv)	2,1	4,5	1,7	2,2	2,4	1,6	0,8
<i>Kaikki yliopistot ka</i>	<i>1,7</i>	<i>2,6</i>	<i>1,3</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,7</i>	<i>2,1</i>
Uudet opiskelijat / opetushenkilökunta (kokonaisrahoitteiset htv)	3,6	3,7	4,3	4,3	3,9	4,8	4,2
<i>Kaikki yliopistot ka</i>	<i>2,4</i>	<i>2,4</i>	<i>2,5</i>	<i>2,9</i>	<i>3,3</i>	<i>4,2</i>	<i>2,8</i>
Uudet opiskelijat / perustutkinto-opiskelijat	14 %	16 %	17 %	18 %	16 %	17 %	19 %
Suoritettavat opintopisteet / läsnä olevat opiskelijat	29,2	28	31,8	29,8	32,0	34,0	22,3
Suoritettavat opintopisteet / opetushenkilökunnan tekemät henkilötyövuodet (kokonaisrahoitteiset htv)	691,0	936,5	774,5	1000,2	672,4	769,5	483,4
Tavoiteajassa suoritettavat ylemmät kk.tutkinnot / ylemmät kk.tutkinnot yht. **)	39 %	39 %	53 %	32 %	86 %	61 %	50 %

*) Arvioitu luku. KOTA-tietokanta vuodelta vielä puutteellinen vuodelta 2009 4.3.2010

**) Laskentatapa 2008 ja sitä ennen: 5 vuotta aikaisemmin aloittaneet (tekniikan alalla 6 vuotta aikaisemmin aloittaneet). Vuoden 2009 jälkeen laskentatapa: 6 vuodessa sekä kandidaatin että maisterintutkinnon VY:ssä suorittaneiden osuus kaikista valmistuneista, jotka suorittaneet VY:ssä myös kandidaatin tutkinnon

Ylempien korkeakoulututkintojen määrä on laskenut edellisistä vuosista. Uusia opiskelijoita otettiin enemmän, joten uusia opiskelijoita on enemmän yhtä opettajaa kohti. Läsnä olevat opiskelijat suorittivat enemmän opintopisteitä verrattuna edellisiin vuosiin.

Taulukko 6. Kansainvälistyminen

	Vaasan yliopisto			Koulutusaloittain 2009			
	2007	2008	2009	Hum.	Yht.	Kaup	Tek.
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat / kaikki opiskelijat (FTE)	6,3 %	8,0 %	*)				
Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (KK) / opetus- ja tutkimushenkilökunnan tekemät henkilötyö-vuodet (pl. sivutoiminen tuntiopetus)	0,1	0,1	0,1	0,00	0,08	0,22	0,04
Ulkomaille lähteneet yli 3 kk opiskelleet perustutkinto opiskelijat / tuhat perustutkinto opiskelijaa	39,0	45,0	35,2	29,6	24,1	45,8	2,6
Ulkomailta saapuneet yli 3 kk opiskelleet perustutkinto-opiskelijat / tuhat perustutkinto-opiskelijaa	34,5	43,8	45,3	25,6	35,2	60,0	23,3
Ulkomaiset tieteelliset julkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunnan tekemät henkilötyövuodet (pl. sivutoiminen tuntiopetus)	0,89	1,23	1,34	0,60	0,27	1,73	2,08
Opettajien ja tutkijoiden työskentely ulkomailla (kk) / ulkomailta saapuneiden opettajien ja tutkijoiden työskentely omassa yliopistossa	0,79	0,45	0,60	0	0,67	0,79	0,11
Perustutkinto-opiskelijoiden vieraskielisissä opintojaksoissa suorittamat opintopisteet / tuhat perustutkinto-opiskelijaa	3 580	4 627	4 846	3 478	4 242	5 848	3 269

*) KOTA-tietokanta vuodelta vielä puutteellinen vuodelta 2009 4.3.2010

Ulkomaisten opiskelijoiden tulo vaihtoon on jatkanut kasvuaan, mutta opiskelijoita on lähtenyt vähemmän vaihtoon verrattuna edellisiin vuosiin. Perustutkinto-opiskelijoiden vieraskielisissä opintojaksoissa suorittamien opintopisteiden määrä on lisääntynyt. Ulkomaalaisten tieteellisten julkaisujen määrä on kasvanut.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Vaasan yliopistossa tehdään säännöllisin ajoin selvitys Vaasan yliopiston yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta. Vuonna 2009 valmistui selvitys Vaasan yliopiston yhteiskunnallisesta vaikutuksesta 2000-luvulla (Miia Mäntylä, Kimmo Riusala, Heli Siirilä: Kohti avoimuutta ja aktiivisuutta).

Selvityksen perusteella alueen asukkailla ja etenkin yliopiston sidosryhmillä on myönteinen kuva Vaasan yliopistosta. Yliopistosta saadaan tietoa useammista lähteistä kuin ennen ja yliopiston henkilökuntaa tunnetaan aiempaa monipuolisemmin. Vaasan yliopistoa pidetään asiantuntevana ja korkeatasoisena. Suurelle yleisölle yliopisto on kuitenkin jäänyt melko tuntemattomaksi.

Selvityksen mukaan Vaasan yliopistoa pidetään aiempaa aktiivisempänä yhteiskunnallisessa vuorovaikutuksessa. Sekä yliopistolla että sidosryhmien keskuudessa yliopiston koetaan avautuneen yhteiskunnan suuntaan. Yliopisto tekee nyt aiempaa enemmän esimerkiksi tutkimus- ja kehittämissyhteistyötä alueen yritysten ja julkishallinnon kanssa.

Yhteiskunnallisen vuorovaikutukseen liittyvien mittareiden kehittämistä on valmisteltu valtakunnallisesti (Opetusministeriön työryhmämuistio 2007: 22). Osa mittareista sisältyy toimintakertomuksen eri taulukoihin. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden yleisten osa-alueiden, eli tutkimus- ja kehittämistoiminnan, työmarkkinoiden sekä alueellisen kehittämisen alueet on kuvattu asiakirjan ao. kohdissa.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksuperustelain mukainen julkioikeudellinen maksullinen palvelutoiminta

Taulukko 7. Maksuperustelain mukainen julkioikeudellinen maksullinen palvelutoiminta

	2007	2008	2009
TUOTOT			
Julkioikeudellisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan tuotot	52 799,73	75 698,97	95 284,84
- maksullisen toiminnan muut tuotot	114 032,30	115 253,50	92 848,65
Tuotot yhteensä	166 832,03	190 952,47	188 133,49
KUSTANNUKSET			
Julkisoik. toiminnan erilliskustannukset Mukana avoimen yo:n kustannukset, jotka katettu toimintamäärärahalta			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	734,53	899,98	625,51
- henkilöstökustannukset	491 797,74	490 561,48	487 777,38
- vuokrat	338,20	336,86	450,27
- palvelujen ostot	59 389,70	52 024,33	43 902,47
- muut erilliskustannukset	6 652,54	8 772,35	5 868,32
Erilliskustannukset yhteensä	558 912,71	552 595,00	538 623,95
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-392 080,68	-361 642,53	-350 490,46
Julkisoik. toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	59 830,98	59 170,92	34 823,94
- poistot	8 534,28	6 113,46	5 299,62
- korot	303,98	318,13	474,16
- muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	68 669,24	65 602,51	40 597,72
Kokonaiskustannukset yhteensä mukana toimintamäärärahalta katetut menot/Avoin yo	627 581,95	618 197,51	579 221,67
ALIJÄÄMÄ	-460 749,92	-427 245,04	-391 088,18
% tulosta			
Toimintamääräraha/Avoin yo	477 593,75	415 556,29	384 858,34
VOLYYMIN MUUTOS			
% tuloista	-3,1	14,5	-1,5

Julkioikeudellista maksullista toimintaa on kirjastopalveluissa, kuten kaukolainamaksut, ja avoimen yliopiston toiminta sekä eräät opintohallinnon maksut. Toiminta on ollut vuoden 2008 tasolla eikä sisällössä ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Maksuperustelain mukainen liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta

Liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite 1 500 000 €
Liiketaloudellisen toiminnan kannattavuustavoite 5 % (80 000 €)

Taulukko 8. Maksuperustelain mukainen liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta

	2007	2008	2009
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan tuotot	1 006 857,32	852 597,47	1 019 459,04
- maksullisen toiminnan muut tuotot	132 676,93	119 282,75	126 474,96
Tuotot yhteensä	1 139 534,25	971 880,22	1 145 934,00
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	18 053,09	13 203,95	26 612,03
- henkilöstökustannukset	607 170,55	538 819,98	641 151,84
- vuokrat	40 363,53	49 919,48	34 619,64
- palvelujen ostot	264 732,08	216 559,87	250 931,22
- muut erilliskustannukset	2 881,85	6 464,80	15 730,21
Erilliskustannukset yhteensä	933 201,10	824 968,08	969 044,94
KÄYTTÖJÄÄMÄ	206 333,15	146 912,14	176 889,06
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	110 217,36	103 312,42	115 336,82
- poistot	15 856,51	10 086,20	10 669,43
- korot	564,79	524,86	954,59
- muut yhteiskustannukset	42 829,31	39 605,00	29 745,54
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	169 467,97	153 528,48	156 706,38
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 102 669,07	978 496,56	1 125 751,32
TULOS	36 865,18	-6 616,34	20 182,68
% tulosta	3,2	-0,7	1,8
Opetusministeriö tukiraha			
VOLYYMIN MUUTOS			
% tuloista	-18,7	-14,7	17,9

Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan kokonaisvolyymi on kasvanut 17,9 %. Täydennyskoulutuksen osallistujamäärä on talouden taantumasta huolimatta lähtenyt hieman kasvuun. Tulotavoitetta ei kuitenkaan vielä saavutettu.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite 4 500 000 €

Taulukko 9. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

	2007	2008	2009
TUOTOT			
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	4 034 885,63	1 929 690,40	2 437 323,45
- EU:lta saatu rahoitus	41 071,01	212 412,38	166 861,60
- muu valtionhallinnon ulkop. rahoitus	1 103 693,04	1 447 113,64	1 779 184,35
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	427 579,18	28 262,21	130 549,06
Tuotot yhteensä	5 607 228,86	3 617 478,63	4 513 918,46
KUSTANNUKSET			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskust.			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	37 859,70	35 188,23	25 713,51
- henkilöstökustannukset	3 275 393,02	2 675 170,71	3 364 414,22
- vuokrat	50 618,73	25 743,37	24 776,17
- palvelujen ostot	1 776 531,40	671 719,19	803 790,33
- muut erilliskustannukset	154 976,56	47 441,81	28 528,42
Erilliskustannukset yhteensä	5 295 379,41	3 455 263,31	4 247 222,65
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	213 692,43	206 929,64	280 756,05
- poistot	100 562,03	39 642,55	44 252,51
- muut yhteiskustannukset	121 049,93	181 834,83	124 169,91
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	435 304,39	428 407,02	449 178,47
Kokonaiskustannukset yhteensä	5 730 683,80	3 883 670,33	4 696 401,12
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
ALIJÄÄMÄ	-123 454,94	-266 191,70	-182 482,66
% tulosta	-2,2	-7,4	-4,0
VOLYYMIN MUUTOS			
% tuloista	43,6	-35,5	24,8

Yhteisrahoitteisen toiminnan tulotavoite saavutettiin, kasvu edelliseen vuoteen oli runsas 20 %. Erityisesti positiivista kehitystä oli tutkimusrahoituksessa, Tekes- ja EU-rahoitteisissa hankkeissa.

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja osallistumista kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Yliopistot toteuttavat osaltaan opetusministeriön toimenpideohjelmaa tutkijakoulutuksen ja –uran kehittämiseksi vuosille 2007 – 2011.

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijakoulutuksen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tohtoreiden työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Taulukko 10. Tulossopimuksessa (sopimuskausi 2007 – 2009) tutkimukselle ja tutkijankoulutukselle asetetut määrälliset tavoitteet ja toteumatiedot vuosilta 2007 – 2009

Suoritetut tohtorin tutkinnot koulutusaloittain	2007	2008	2009	<i>Tavoite (2007 – 2009)</i>
Humanistinen	3	5	3	4
Yhteiskuntatieteellinen	1	3	2	3
Kauppätieteellinen	11	7	11	11
Teknillinen	0	0	1	2
Yhteensä	15	15	17	20
Ulkomaalaisten osuus	20,0 %	13,3 %	23,5 %	-
Väittelijöiden keski-ikä (mediaani)	38,5	39,5	36,4	-
Ulkomaalaisten tutkijakoulutettavien osuus (%) tutkijakoulutettavista	20 %	23 %	23 %	15 % (v.2009)

Taulukko 11. Muita tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen tuloksellisuutta kuvaavia mää-
rällisiä toteumatietoja vuosilta 2007 – 2009

Suoritetut lisensiaatin tutkinnot koulutusaloittain	2007	2008	2009
Humanistinen ala	3	1	2
Yhteiskuntatieteellinen ala	3	2	-
Kauppätieteellinen ala	3	2	4
Teknillinen ala	0	2	-
Yhteensä	9	7	6
Ulkomaalaisten osuus	22,2 %	14,3 %	16,7 %
Jatkotutkinto-opiskelijat koulutusaloittain			
Humanistinen ala	58	53	53
Yhteiskuntatieteellinen ala	70	58	57
Kauppätieteellinen ala	185	172	154
Teknillinen ala	19	23	32
Yhteensä	332	306	296
Tutkijakoulujen opiskelijoiden määrä	10	13	13
Apurahalla tutkivien / opiskelevien määrä	n. 40	n. 32	22
Tieteellisten julkaisujen määrä Suomessa / ulkomailla	0,81	0,64	0,47
Patenttihakemusten määrä	0	0	0
Keksintöilmoitukset	16+1	19	11
Yliopiston ottamat oikeudet keksintöön	0	1	0
Hyväksytyt rekisteröintipäätökset	0	0	0
Toteutuneet lisensoinnit	2+1	2	0

Yliopiston tutkimuspolitiikka

Yliopiston syksyllä 2008 hyväksytyssä vuoteen 2012 ulottuvassa strategiassa tutkimukseen kohdistuvia kehittämishaasteita ja tavoitteita on linjattu seuraavasti:

- tutkimusprofiilia ja strategisia painoaloja tulee selkeyttää entisestään
- tutkimustoiminnan kansainvälisyyteen panostetaan
- strateginen yhteistyö ja verkottuminen korostuu
- tutkijanuramallia kehitetään ja lahjakkaiden tutkijoiden rekrytointiin panostetaan
- ulkopuolisen tutkimusrahoituksen osuutta lisätään
- tutkimusryhmien toimintaa ja näkyvyyttä on tarpeen edelleen vahvistaa

Yliopiston strategisiksi toimenpiteiksi on määritelty tutkimusryhmien toiminnan arvioinnin sisällyttäminen yliopiston toiminnanohjausjärjestelmään, tutkimuksen kokonaisarvioinnin toteuttaminen vuonna 2010 ja neliportaisen tutkijanuramallin käyttöönotto.

Vaasan yliopisto on sisäisessä toiminnanohjauksessaan korostanut jo pitkään tutkimuksen organisoitumista tutkimusryhmiksi. Tutkimusryhmillä edellytetään olevan mm. kirjallinen tutkimusohjelma, julkaisupolitiikka ja rahoitussuunnitelma. Tutkimusryhmiä on muodostunut kaikkiin tiedekuntiin ja tutkimustoiminta on kehittynyt ohjelmamaisemmaksi. Tutkimusryhmät ovat eri vaiheessa, osalla on jo pitkälle kehittyneet tutkimusohjelmat, laajaa hanketoimintaa ja tehokasta tohtorikoulutusta, kun taas osa on kehitysvaiheessa. Tutkimusohjelmia on edelleen tarpeen koota laajemmiksi kokonaisuuksiksi ja panostaa tutkimusryhmien näkyvyyden lisäämiseen. Myös tutkimusryhmien johtajuutta kehitetään jatkossa. Erityisesti kauppätieteellisessä tiedekunnassa tutkimusryh-

miin on onnistuttu kiinnittämään entistä enemmän myös tutkijatohtorivaiheen tutkijoita. Yliopisto on tukenut ja kannustanut tutkimusryhmien organisoitumista pitämällä tutkimusryhmään kuulumista eräänä keskeisenä valintakriteerinä jaettaessa tohtorikoulutettavan toimia, yliopiston kautta kulkevia apurahoja ja tutkimusmäärärahoja. Vaasan yliopiston tutkimusryhmien esittelyt on koottu yliopiston verkkosivuille osoitteeseen <http://www.uwasa.fi/tutkimus/tutkimusryhmat/>.

Tutkimuksen tuloksellisuus ja yliopiston tutkimusaktiiviteetti on kasvussa. Ulkomailla julkaiseminen on lisääntynyt merkittävästi viimeisen kolmen vuoden aikana. Ulkopuolisen tutkimusrahoituksen määrä on kasvussa (taulukko 13). Tämä on rohkaisevaa ottaen huomioon yliopiston tavoitteet kasvattaa tutkimusrahoitustaan merkittävästi tulevina vuosina. Edelleen valtaosa tutkimusrahoituksesta sijoittuu kauppatieteelliselle ja teknilliselle alalle (sekä Levón-instituuttiin palvelututkimuksen piiriin). Vuonna 2009 yliopiston on edelleen panostettava tutkimushankkeiden aktivointiin kaikilla aloilla. Erityisen myönteistä oli EU-rahoituksen merkittävä lisääntyminen, mikä kertoo myös tutkimustoiminnan kansainvälistymisestä. Tekesin rahoitus palasi edellisvuoden notkahduksen jälkeen entiselle tasolle ja Suomen Akatemian rahoitus on pysynyt lähes samalla tasolla edellisvuoteen verraten. Myönteistä on myös kotimaisten yritysten rahoitusosuu- den säilyminen lähes edellisvuoden tasolla haasteellisesta taloustilanteesta huolimatta. Vuoden 2009 lopussa käynnissä olevien hankkeiden ja saatujen rahoituspäätösten perusteella voidaan jo ennakoita, että vuonna 2010 ulkopuolisen tutkimusrahoituksen taso on edelleen kasvussa.

Vaasan yliopiston strategian (2012) mukaisesti yliopistossa on otettu käyttöön neliportainen tutkijanuramalli.

Tutkimuksen arviointi

Yliopisto toteuttaa strategiansa mukaisesti tutkimuksen kokonaisarvioinnin vuoden 2010 aikana. Kyseessä on ensimmäinen tutkimukseen kohdistuva kokonaisarviointi Vaasan yliopistossa. Arviointi toteutetaan ulkopuolisista kansainvälisistä ja kansallisista asiantuntijoista koostuvien arviointiryhmien avulla ja se kattaa vuodet 2005 – 2009. Vuoden 2009 aikana yliopistossa on valmistauduttu kokonaisarvioinnin toteutukseen. Valmistelusta on vastannut rehtorin asettama ohjausryhmä. Kokonaisarvioinnin materiaalit löytyvät osoitteesta <http://www.uwasa.fi/tutkimus/kokonaisarviointi/>. Kokonaisarvioinnin perusteella tehtävät johtopäätökset suuntaavat yliopiston tutkimustoimintaa ja resurssien allokointia vuodesta 2011 eteenpäin. Tavoitteena on, että tutkimuksen kokonaisarviointi toteutetaan jatkossa viiden vuoden välein.

Yliopisto kannustaa julkaisutoiminnan suuntaamista korkeatasoisille julkaisufoorumeille. Tutkimusryhmiä kannustetaan laatimaan julkaisusuunnitelmat, jotka sisältävät sekä määrälliset että laadulliset (julkaisufoorumit, kansainvälisyys) tavoitteet tutkimustoiminnalle.

Tutkimustoiminnan kansainvälisyys

Yliopiston tutkimustoiminnan kansainvälisyydellä tarkoitetaan kansainvälistä julkaisutoimintaa, konferenssiosallistumista, kansainvälistä verkostoitumista, kansainvälisiä yh-

teistutkimushankkeita sekä lisääntyvää ulkomaalaisten jatko-opiskelijoiden ja tutkija-tohtoreiden määrää yliopiston tutkimusryhmissä.

Yliopiston tavoitteena on rekrytoida kansainvälisiä tutkijoita tutkimusryhmiinsä ja kehittää kansainvälistä tutkimusverkostoaan. Kansainvälisiä tutkimusverkostoja kehitetään osana tutkimusryhmien toimintaa. Yliopiston tutkimusryhmät ovat rakentaneet yhteistyösuhteita useisiin maineikkaisiin huippuyliopistoihin (mm. johtamisen laitos Oxfordin yliopistoon ja INSEADiin, tuotannon laitos MIT:hin ja sosiaali- ja terveystieteiden Harvardin yliopistoon), mikä luo erinomaisen pohjan yliopiston kansainvälisen tutkimusyhteistyön kehittämiseksi. Vuoden 2009 aikana yliopiston opettaja- ja tutkijavaihto onkin lisääntynyt merkittävästi, kun vierailujen määrä on lähes kaksinkertaistunut. Kansainvälisiä tutkijoiden osallistumista yliopiston tutkimusryhmien toimintaan on tuettu mm. CIMOn apurahoilla sekä Evald ja Hilda Nissin säätiön tuella.

Selvästi suurin osa yliopiston tieteellisestä julkaisutoiminnasta on kansainvälistä ja yliopiston tutkijat osallistuvat aktiivisesti kansainvälisiin konferensseihin ja kansainvälisiin verkostoihin. Julkaisutoiminnan kansainvälistyminen on ollut merkittävää viimeisten vuosien aikana. Myös tieteellisistä asiantuntijatehtävistä suuri osa kohdistuu kansainvälisille yhteistyöfoorumeille. Ulkomaalaisten jatko-opiskelijoiden määrä on kasvussa.

Kansainvälisiä yhteistutkimushankkeita on käynnissä ja/tai valmisteilla kaikilla aloilla. Vuonna 2009 teknillisessä tiedekunnassa ja Levón-instituutissa käynnistyi uusia EU:n tutkimuksen 7. puiteohjelman hankkeita sekä muista kansainvälisistä rahoituslähteistä rahoitettavia tutkimushankkeita (ks. listaus kohdassa EU:n koulutus- ja tutkimusyhteistyö).

Jatkotutkintokoulutuksen laadunvarmistustyö

Yliopistossa on kiinnitetty huomiota erityisesti jatko-opintojen ohjauksen kehittämiseen. Yliopiston tutkimustoimikunta on laatinut ohjaussuunnitelman tiedekuntien käyttöön. Malli on aktiivisessa käytössä humanistisessa tiedekunnassa. Humanistisessa tiedekunnassa on vuoden 2009 aikana otettu käyttöön arvosanalautakunta väitöskirjojen arvostelua varten ja tiedekunta on määritellyt väitöskirjan arviointikriteerit ja ohjeet arvosteluasteikon soveltamisesta. Jatko-opintojen rakennetta ja sisältöjä ollaan kehittämässä ohjelmallisemmiksi useassa tiedekunnassa. Jatko-opiskelijoiden rekrytointikäytäntöihin kiinnitetään tiedekunnissa entistä enemmän huomiota. Tutkimussuunnitelman sisällölle ja laadulle asetettuja vaatimuksia on terävöitetty useassa tiedekunnassa. Jatkotutkintokoulutuksen kehittämisessä merkittävä rooli on myös kunkin alan valtakunnallisella yhteistyöllä. Yliopiston yhteinen Tohtorifoorumi tukee tiedekuntien opetustarjontaa. Tohtorifoorumin puitteissa järjestetään tieteenfilosofista, metodologista ja tutkijanuraa tukevaa koulutusta.

Yliopiston koordinoimat tutkijakoulut ja ne joissa yliopisto on mukana

Vaasan yliopisto osallistuu aktiivisesti omien alojensa tutkijakouluihin sekä Suomessa että kansainvälisellä tasolla. Vuoden 2009 aikana 13 jatko-opiskelijaa on saanut rahoitusta valtakunnallisista tutkijakouluista.

Yliopisto on mukana seuraavissa tutkijakouluissa ja tohtorikoulutusohjelmissa:

- Kauppatieteiden valtakunnallinen tutkijakoulu (KATAJA)
- Kansantaloustieteen valtakunnallinen tutkijakoulu (KAVA)
- Kielten tutkijakoulut Langnet
- Sosiaali- ja terveystieteiden, hallinnon ja talouden tutkijakoulu (Sotka)
- Oikeus muuttavassa yhteiskunnassa (Omy)
- Maantieteen tutkijakoulu
- Yhtymä – yhteiskunnallisen ympäristöalan valtakunnallinen tutkijakoulu
- HEG Higher Education Group –tutkijakoulu
- Finnish Graduate School in Stochastics and Statistics (FGSS)
- Sähkötekniikan tutkijakoulu (GSEE)
- Energiatekniikan tutkijakoulu (EST)
- ICT-alan ohjelma INFORTE
- Innovaatiojohtamisen kansainvälinen tohtorikoulu ESTIEM

Taulukko 12. Tieteellinen julkaisutoiminta 2007 – 2009

Koulutusala	Vuosi	Julkaisut yhteensä	Julkaisut Suomessa	Julkaisut ulkomailla
Humanistinen ala	2007	55	35	20
	2008	73	47	26
	2009	54	30	24
Yhteiskuntatieteellinen ala	2007	34	27	7
	2008	24	12	12
	2009	31	24	7
Kauppatieteellinen ala	2007	186	74	112
	2008	266	82	184
	2009	238	62	176
Teknillinen ala	2007	64	12	52
	2008	57	24	33
	2009	42	2	40
Yhteensä	2007	345	154	191
	2008	420	165	255
	2009	365	118	247

Taulukko 13. Täydentävä tutkimusrahoitus lähteittäin (1000€)

Vuosi	Täydentävä tutkimusrahoitus, ml tutkijakoulut yht.	Suomen Akatemia	Teikes	EU-rahoitus	Kotim. Yritykset	Tutkijakoulut	Muut, mm valtio kunnat rahastot, säätiöt jne.
2007	3 326	322	660	308	525	201	1 310
2008	3 515	621	329	244	602	211	1 508
2009	4 126	540	722	516	597	272	1 479

Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelija- ja työelämäpalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2010.

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008 – 2009 opiskelijavalinnoissa.

Taulukko 14. Tulossopimuksessa (sopimuskausi 2007 – 2009) peruskoulutuksen osalta asetetut määrälliset tavoitteet ja toteumatiedot vuosilta 2007 – 2009

	Toteuma koko yliopisto			Toteuma koulutusaloittain v. 2009			
	2007	2008	2009	Hum	Yht	Kaup	Tek
Samana vuonna tai edellisenä syksynä 2. asteen koulutuksen päättäneiden opiskelijoiden osuus päävalintaerissä hyväksytyistä	31 %	39 %	37 %	52 %	12 %	29 %	50 %
Suoritetut ylemmät korkeakoulututkinnot	399	784	288	89	52	132	15
Ulkomaalaisten osuus	4,8 %	4,2 %	16,7 %	9,0 %	23,1 %	20,5 %	6,7 %
<i>Tavoite</i>	<i>415</i>	<i>415</i>	<i>415</i>	<i>90</i>	<i>45</i>	<i>240</i>	<i>40</i>
Suoritetut alemmat korkeakoulututkinnot	131	321	284	81	39	162	2
<i>Tavoite</i>	<i>350</i>	<i>350</i>	<i>350</i>	-	-	-	-

Taulukko 15. Muita peruskoulutuksen tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä toteumatietoja vuosilta 2007 – 2009

	Toteuma koko yliopisto			Toteuma koulutusaloittain vuonna 2009			
	2007	2008	2009	Hum	Yht.	Kaup	Tek
Opiskelijavalinta, pää- ja erillisvalinnat:							
- Hakeneet	4 712	4 646	5 111	908	533	3 452	522
- Hyväksytyt	998	994	1 124	324	127	537	146
- Aloittaneet	709	701	796	192	97	423	84
Perustutkinto-opiskelijoiden määrä	4 723	4 088	4 256	1 014	540	2 316	386
Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen laajuus opintopisteinä	323	316	135*)	139	132	133	132
Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräinen suoritus aika (mediaani)	5v 4kk	-	5v 6kk	-	-	-	-

*) Vuoden 2009 luvussa pelkkä maisterintutkinnon opintopistemäärä

Määrälliset tavoitteet ja toteumat

Suoritettut tutkinnot

Ylempien korkeakoulututkintojen määrä jäi vuonna 2009 odotetusti alle edellisvuoden, jolloin vanhan tutkintojärjestelmän siirtymäkauden päätyminen noin kaksinkertaisti tutkintoluvut. Vaikka ylempiä tutkintoja suoritettiin vuonna 2009 vain 288, oli tuloskauden 2007 – 2009 keskimääräinen vuositulo siten 490 tutkintoa eli selvästi yli tavoitteen 415. Ulkomaalaisten osuus tutkinnon suorittajista nousi kahden edellisvuoden runsaan 4 %:in osuudesta tuloskauden viimeisenä vuonna 16,7 %:iin, kun kansainvälisistä maisteriohjelmista alkoi valmistua tutkintoja.

Myös alempien tutkintojen määrä oli v. 2008 noussut 131:stä 321:een, kun tavanomaista suurempi joukko vanhan tutkintoasetuksen mukaan opiskelevista kiirehti valmistumaan ja uuden tutkintoasetuksen mukaan aloittaneet ehtivät kandidaattivaiheeseen. Taso pysyi vuonna 2009 samalla tasolla ja uusia alempia tutkintoja suoritettiin 284.

Opiskeluprosessi ja tutkintoaika

Ylemmän tutkinnon suorittamisajan mediaani ei tutkintojärjestelmämuutoksen vuoksi kuvaa keskimääräistä opintoaika tai opintojen sujumista samalla tavalla kuin aikaisemmin. Vuonna 2009 maisterin tutkinnon suorittaneista 52 % on ennen 1.8.2005 aloittaneita, joilla ylempien tutkinnon opintoaikaan sisältyy myös kandidaattiopinnot. Uudessa tutkintojärjestelmässä suoraan maisterivaiheeseen valittujen opintoaika muodostuu vain maisterivaiheen opiskelusta. Yhteiseksi maisteritutkintojen mediaaniksi vuonna 2009 muodostui 5,5 vuotta (vaihteluväli 3,5 – 6 vuotta).

Opiskeluprosessin sujuvuutta on arvioitu mm. seuraamalla kandidaattiopinnot vuosina 2005 ja 2006 aloittaneita. Syksyllä 2005 aloittaneista (yhteensä 538) tavoiteajassa eli kolmessa vuodessa valmistui 8 %. Neljän opintovuoden jälkeen 20 % eli 107 oli valmistunut kandidaatiksi ja 24 % oli keskeyttänyt opinnot. Edelleen kirjoilla kandidaatin tutkintoa suorittavia oli syksyllä 302 eli 56 % aloittaneista.

Kandidaatin tutkinnon suorittaneista 62 % on edelleen kirjoilla maisterin tutkintoa varten ja 22 % on jo suorittanut myös maisterin tutkinnon. Kandidaatin jälkeen lopettaneita ja maisteriopinnot keskeyttäneitä on 16 %. Yhteensä vuonna 2005 kandidaatinopinnot aloittaneista ilman ylempää tutkintoa kirjoilta on siten poistunut 146 (n. 27 %). Verrattuna koko 1990-luvun kattavaan seurantaan ”hävikki” on uudessa prosessissa samalla tasolla, eli lähes 30 % poistuu yliopiston kirjoilta ilman ylempää tutkintoa. Tietoja siitä, kuinka moni on vaihtanut yliopistoa kandidaattivaiheen jälkeen ja suorittaa ylemmän tutkinnon muualla ei vielä ole.

Vuonna 2005 suoraan maisteriopintoihin tulleista on syksyyn 2009 mennessä valmistunut n. 60 %. Syksyllä 2007 aloittaneista (62) valmistuneita on 13 % (8) ja keskeyttäneitä samoin 13 % (8).

Erillisiin maisteriohjelmiin 1.8.2005 kirjoittautuneista (45) on vuoden 2009 loppuun mennessä valmistunut 23 (51 %), keskeyttäneitä on 14 (31 %) ja edelleen kirjoilla on 8 (18 %). Vuonna 2006 aloittaneista on valmistunut 50 % ja 2007 aloittaneista 34 %.

Maisterin tutkintojen keskimääräinen laajuus vuonna 2009 oli 135 opintopistettä. Alakohtainen laajuus vaihteli tekniikan 132:sta humanistisen alan 139:ään pisteeseen.

Tutkinnonuudistuksen toteuttaminen

Tutkinnonuudistuksen toteuttaminen näkyy yliopiston tutkintotilastoissa mm. niin, että alempien tutkintojen suorittaminen on lisääntynyt ja uuden tutkintoasetuksen mukaisista maisteriohjelmissä valmistuvien määrä on kasvanut. Tutkintojen läpäisyn paranemista tai tutkintojen suorittamisaikojen lyhenemistä ei uudistuksen tässä vaiheessa voi vielä arvioida. Tiedekunnat pitävät henkilökohtaisten opintosuunnitelmien (HOPS) kehittämistä ja kattavaa käyttöönottoa tärkeänä osana tutkinnonuudistusta, mm. opintoaikojen lyhentämiseksi ja läpäisyn parantamiseksi. Tutkinnon uudistamisen myötä opiskeluprosessia seurataan entistä tiiviimmin myös ala- ja yksikkökohtaisessa toiminnan arvioinnissa.

Opiskelijavalinta ja opiskelijamäärät

Tulossopimuksen ja yliopiston oman opiskelijavalintastrategian mukaan opiskelijavalintoja kehitetään niin, että samana vuonna tai edellissyksynä toisen asteen koulutuksen päättäneiden osuus uusista opiskelijoista on vuoteen 2009 mennessä vähintään 50 %. Kesän 2009 valinnassa Vaasan yliopistoon hyväksytyistä samana vuonna tai edellissyksynä 2. asteelta valmistuneista oli 37 % aloittavista, mikä oli alle edellisvuoden prosenttiosuuden. Kesän 2009 päävalinnan sisäänottotavoite oli 655 uutta opiskelijaa. Paikan saaneista 599 kirjoitettiin yliopistoon syksyllä 2009. Erillisvalinnoissa 2009 hakeneita oli yhteensä 1953, joista hyväksyttiin 363

Alakohtaiseen yhteisvalintaan ja valintayhteistyöhön osallistumalla on pyritty selkeyttämään hakemista ja keventämään valintajärjestelyjä, mm. kauppatieteet ja tekniikan ala ovat mukana valtakunnallisessa yhteisvalinta- ja hakujärjestelmässä. Yliopiston humanistisella ja hallintotieteiden alalla ei ole yhteishakua, eikä pienten hakuryhmien yhdis-

tämistä esim. kieliaineissa ole toteutettu, koska haku on niissä perinteisesti järjestetty pääaineisiin.

Yliopisto on omassa opiskelijavalintojen kehittämisstrategiassaan asettanut tavoitteeksi lisätä yliopiston kiinnostavuutta opiskelupaikkana. Tavoitteeseen pyritään mm. viestintäyksikön, opiskelija- ja hakupalveluiden sekä tiedekuntien yhteisellä suunnittelulla. Opintoihin sitoutumista on tuettu mm. kehittämällä alkuohjausta uusilta opiskelijoilta saadun palautteen pohjalta.

Myös yliopiston laatuprojektissa on vuosina 2008 – 2009 arvioitu opiskelijavalintojen tilannetta. Tarkastelussa on tullut esiin kehittämistarpeita, kuten valintaperusteiden läpinäkyvyyden parantaminen erityisesti maisterivaiheen haussa, monien hakuaikojen ja -ryhmien tiivistämisen tarve ja hakijoiden ohjaaminen oikeaan hakuväylään ja -ryhmään. Yliopistojen sähköinen yhteishaku (YSHJ) on parantanut päähaun tilannetta yhtenäistämällä hakukohdekuvauksia ja tarjoamalla kattavaa tietoa koulutustarjonnasta sekä mahdollistamalla hakemisen yhdellä kertaa useaan hakukohteeseen.

Perustutkinto-opiskelijoiden määrä laski vuonna 2008 vanhan tutkinnon siirtymäajan päättyessä n. 700:lla. Kirjoilla oli syksyn 2008 tilastointiajankohtana 4 088 perustutkinto-opiskelijaa. Syksyllä 2009 määrä on noussut 4 256:een. Myös FTE-luku on arviolta noussut 3064:ään, kun se vuonna 2008 oli 2944.

Opintojen ohjauksen kehittäminen

Yliopistossa on meneillään useita opintojen ohjauksen kehittämishankkeita. Vuoden 2009 aikana on aloitettu kaksi ESR -rahoitteista hanketta. Vuoden 2009 aikana käynnistyi seitsemän korkeakoulun yhteistyöhanke ”Valtti – Valmis tutkinto työelämävalttina”. Hankkeen tavoitteena on edistää tutkintojen loppuunsaattamista ja työelämään siirtymistä. Toimenpiteissä keskitytään opiskelijoiden ohjauksen kehittämiseen ja opetushenkilökunnan ohjaustaitojen vahvistamiseen. Hankkeen puitteissa opiskelijoille on tarjottu opiskelu- ja uraryhmäohjausta. Opetushenkilökunnalle järjestetään koulutusta sekä erityisesti ohjaukseen, työelämään ja työllistymiseen liittyviä seminaareja. Tekniikan alalle kohdistuva ”OTE – Opintojen tukeminen ja opetuksen kehittäminen opintopolun eri vaiheissa” -hankkeessa päätavoitteen on parantaa tutkintojen suorittamista tekniikan alan yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa.

Yliopisto on tehostanut sekä kotimaisten että ulkomaalaisten opiskelijoiden uraohjausta. Uraohjauksen ja työharjoittelun avulla edistetään tutkintojen työelämärelevanssia ja edistetään työelämäntuntemusta. Harjoittelusta saatavan palautteen avulla integroidaan työharjoittelua kiinteäksi osaksi opintoja.

Yliopiston tarjoama opintopsykologinen neuvontapalvelu on osoittautunut tarpeelliseksi ja se täydentää muita ohjaus- ja neuvontapalveluita. Esteettömän opiskelun ja opiskelijan hyvinvointipalveluja hoidetaan keskitetysti. Tiedekunnan ovat kehittäneet henkilökohtaista opintojen suunnittelun tukea HOPS-neuvonnassa.

Opetuksen kehittäminen ja laatu

Opiskelijapalautteen keräämistä ja hyödyntämistä on viety eteenpäin. Yliopistoon hake-neilta ja uusilta opiskelijoilta kerätty opiskelijapalaute antaa arvokasta tietoa valintatie-dottamisen ja opiskelijarekrytoinnin tarpeista. Uusille opiskelijoille tehtävä ns. harjoi-tustentti sisältää opiskelijapalautetta alkuohjauksen järjestelyistä ja sisällöistä sekä opin-tojen aloittamisesta. Syksyllä 2009 palautekyselyä on laajennettu myös opiskelijoiden hyvinvointiin liittyviin kysymyksiin.

Kauppätieteellinen ala saa säännöllistä palautetta SEFE:n kautta. Opiskelijatietojärjes-telmä OODIn ominaisuuksia hyödynnetään opiskelijapalautteen kokoamisessa.

Kauppätieteellinen tiedekunta on valmistautunut EPAS-akkreditointiin kansainvälisen maisteriohjelman (Master's Degree Programme in International Business) osalta. Oh-jelmatason pilotissa on kehitetty uusia ohjelmajohtamiseen ja laadunvarmistukseen liit-tyviä käytäntöjä, joita on tarkoitus jatkossa kehittää tiedekunnan yhteisiksi laadunvar-mistuksen periaatteiksi.

Työelämäyhteyksien kehittämiseksi sekä koulutuksen ja työelämän vuorovaikutuksen lisäämiseksi on asetettu kauppätieteellisen alan työelämäneuvottelukunta, johon on kut-suttu edustava joukko liike-elämän edustajia. Neuvottelukunnan kautta on saatu jo tässä vaiheessa arvokasta näkemystä elinkeinoelämän konkreettisista odotuksista kauppätie-teellisen alan koulutuksen suhteen. Neuvottelukunta on tehnyt ehdotuksia vuoropuhelun tiivistämiseksi työelämän ja koulutuksen välillä ja esittänyt myös näkemyksiä niistä ominaisuuksista ja osaamisalueista, joita tämän päivän yritys-elämä edellyttää kauppätie-teiden maistereilta.

Yhteisöllisyyttä rakennetaan myös tiivistyneillä yhteyksillä ainelaitosten ja tiedekuntien sekä opiskelijajärjestöjen välillä. Opetuksen kehittämiseksi on perustettu tiedekuntata-solla toimivia koulutustyöryhmiä. Työryhmissä valmistellaan koordinoitusti mm. opis-kelijavalintaan ja opetussuunnitteluun liittyviä alakohtaisia asioita. Tiedekunnat ovat mukana yliopiston sähköisen laadunvarmistusjärjestelmän kehittämisessä.

Kauppätieteellisen tiedekunnan johtamisen laitos on ollut koulutuksen laatuyksikkö kaudella 2007 – 2009.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman toteuttamiseen. Yliopistot osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopistot lisäävät kansainvälistä koulutustarjontaansa ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritasolle yhteistutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä. Opetusministeriö selvittää yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuudet yliopistojen väliseen yhteistyöhön ulkomaisten opiskelijoiden valintakäytäntöjen keventämiseksi.

Vieraskielistä koulutustarjontaa edistetään Vaasan korkeakoulukonsortion yhteistyönä.

Taulukko 16. Tulossopimuksessa (sopimuskausi 2007 – 2009) kansainvälistymiselle asetetut määrälliset tavoitteet ja toteumatiedot vuosilta 2007 – 2009

	2007	2008	2009
Lähteneet vaihto-opiskelijat (perustutkinto-opiskelijat)	184	184	162
<i>Tavoite</i>	<i>200</i>	<i>200</i>	<i>200</i>
Saapuneet vaihto-opiskelijat (perustutkinto-opiskelijat)	163	179	193
<i>Tavoite</i>	<i>180</i>	<i>180</i>	<i>200</i>
Ulkomaalaiset perustutkinto-opiskelijoiden määrä	191	220	240
<i>Tavoite</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>250</i>
Ulkomaalaiset jatkotutkinto-opiskelijoiden määrä	35	35	41
<i>Tavoite</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>50</i>

Taulukko 17. Muita kansainvälistymisen tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä toteumatietoja vuosilta 2007 – 2009

	2007	2008	2009
Lähteneet vaihto-opiskelijat (jatkotutkinto-opiskelijat)	0	0	0
Saapuneet vaihto-opiskelijat (jatkotutkinto-opiskelijat)	1	3	0

	2008	2009
Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat kansalaisuuksittain (kolmen kärki)	1. Kiina 2. Pakistan 3. Nigeria	1. Kiina 2. Pakistan 3. Venäjä
Ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat kansalaisuuksittain (kolmen kärki)	1. Ranska 2. Saksa 3. Espanja	1. Ranska 2. Saksa 3. Espanja
Suosituimmat vaihto-opiskelijoiden kohdemaat (kolmen kärki)	1. Ruotsi 2. Espanja 3. Ranska	1. Ranska 2. Saksa 3. Ruotsi

	2007	2008	2009
Tarjottu vieraskielinen perustutkinto-opetus	556	652	641
Vieraskielisissä opintojaksoissa suoritettut opintopisteet	16909	18916	20626
Opettaja- ja tutkijavierailujen määrä			
- Lähteneet	13	13	13
- Saapuneet	25	27	22

	Toteuma koko yliopisto			Toteuma koulutusaloittain vuonna 2009			
	2007	2008	2009	Hum.	Yht.	Kaup.	Tek.
Ulkomaalaisten suorittamat ylemmät korkeakoulututkinnot	19	33	48	8	12	27	1
Ulkomaalaisten suorittamat lisensiaatintutkinnot	2	1	1	0	0	1	0
Ulkomaalaisten suorittamat tohtorintutkinnot	3	2	4	0	0	3	1

Kansainvälistymisen laadunvarmistus

Yhteistyöverkostot

Vaasan yliopisto on aloittanut kansainvälisten strategisten kumppanuuksien hakemisen ja pyrkii tiedekuntakohtaisiin strategisiin ja laaja-alaisiin kumppanuuksiin, joiden puitteissa yhteistyötä tehdään sekä tutkimuksen että opetuksen alalla. Uusia yhteistyökumppaneita ei varsinaisesti haeta, vaan pyritään parantamaan yhteistyön laatua valittujen kumppaneiden kanssa ylläpitäen kuitenkin myös jo solmittuja kumppanuuksia. Strategisia kumppanuuksia haettaessa kriteeristö muodostuu seuraavista: maantieteellinen sijainti, opiskelijavaihdon toteutuma, olemassa olevat kontaktit, yhteistyön kesto, tutkimuskumppanuus sekä ohjelmien sopivuus.

Laadunvarmistus kansainvälisissä maisteriohjelmissä ja -opinnoissa toimii yliopiston hallituksen hyväksymän prosessin mukaisesti. Maisteriohjelmien toteutusta seurataan jokaisen ohjelman ohjausryhmässä sekä kootusti kansainvälisten asioiden työryhmässä. Yliopiston hallitukselle raportoidaan säännöllisesti ohjelmien sisäänotoista sekä valmistumisesta. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kohdalla laadunvarmistus valinnoissa varmistetaan tarkalla valintaprosessilla, joka on määritelty valintaperusteissa. Vuonna 2009 yliopiston englanninkielisiin maisteriohjelmiin saapui 5787 sähköistä hakemusta, jotka realisoituivat 1834 varsinaiseksi hakemukseksi avoimena oleviin 100 paikkaan, eli läpimenoprosentti varsinaisissa hakemuksissa oli 5,5 %. Jatkossa kansainvälisten asioiden yksikkö kokoaa myös ohjelmakohtaisen opiskelijapalautteen ko. ohjelmista ja opinnoista, joka käsitellään kansainvälisten asioiden työryhmässä.

Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden laadunvarmistus toteutetaan kunkin vaihto-ohjelman vaatimalla tavalla. Mahdollisimman suuren hyödyn saavuttamiseksi vaihtokokemuksesta sekä opintojen että henkilökohtaisen kehittymisen osalta toteutetaan kv-yksikön ja tiedekuntien toimesta opiskelijoille Kansainväliset opinnot -kokonaisuutta (25 ECTS), joka sisältää opintopisteytetyn opiskelijavaihdon sekä opintopisteytetyn orientaation palautejärjestelmineen.

Organisointi

Kansainvälistymiseen liittyvien osa-alueiden laadunvarmistusta tehdään kansainvälisten asioiden prosessissa, kv-maisteriohjelmien ohjausryhmissä, kansainvälisten asioiden työryhmässä sekä yliopiston hallituksessa. Kansainvälisten asioiden hoitamiseen on luotu työjärjestys (www.uwasa.fi/kv-asiat/stratjatyo/tyojarjestys/), joka päivitetään uuden prosessimuotoisen tukipalvelun mukaiseksi vuoden 2010 aikana.

Mielipidekyselyt

Kansainvälisten asioiden yksikkö tekee laadunvarmistukseen liittyviä kyselyitä säännöllisesti ja järjestelmällisesti lähteille ja saapuville vaihto-opiskelijoille, ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille sekä lähteille opettajille. Lähtevien vaihto-opiskelijoiden on palatessaan vaihdosta toimitettava palautekysely vaihdostaan varmistaakseen apurahansa. Saapuville vaihto-opiskelijoille palautekysely tehdään kotiinpaluun yhteydessä. Ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille tehdään palautekysely KV-HOPSissa, johon on laadittu kv-osuus, joka käsittelee mm. sopeutumista yliopistoon ja maahan. Uusi ohjelmakohdainen malli palautteen keräämiseen kaikista ohjelmista kansainvälisiltä tutkinto-opiskelijoilta on laadittu vuoden 2009 lopussa osana Master's Degree in International Business ohjelman EPAS-arviointia ja tavoitteena on jatkossa kerätä palautetta samaan tapaan kaikista ohjelmista. Lisäksi opettajat keräävät kurssikohtaista palautetta.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatuja järjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Vaasan tiedepuisto toimii yliopisto- ja korkeakoulutoiminnan yhteisfoorumina yrittäjyyden ja innovaatiojärjestelmien tiedon ja osaamisen välittäjänä. Avoimen yliopiston toimintaa kehitetään Vaasan korkeakoulukonsortion yhteistyönä.

Avoim yliopisto

Taulukko 18. Tulossopimuksessa (sopimuskausi 2007 – 2009) yhteiskunnalliselle vuorovaikutukselle asetetut määrälliset tavoitteet ja toteumatiedot vuosilta 2007 – 2009

	2007	2008	2009
Avoimen väylän kautta tutkinto-opiskelijaksi siirtyneet	27	27	47
<i>Tavoite</i>	45	45	45
Avoimen yliopiston laskennalliset kokovuotiset opiskelijapaikat	339	350	354
<i>Tavoite</i>	550	550	550

Taulukko 19. Muita avoimen yliopiston tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä tietoja vuosilta 2007 – 2009

	2007	2008	2009
Avoimeen yliopisto-opiskeluun osallistuneiden henkilöiden määrä (netto)	1 806	1 776	1 658
Avoimessa yliopistossa suoritettujen opintopisteiden määrä	14 886	13 857	10 590
Ikäihmistien yliopistoon osallistuneiden määrä	478	210	437

Täydennyskoulutus

Taulukko 20. Täydennyskoulutuksen tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä tietoja

	2007	2008	2009
Täydennyskoulutuskurssien määrä	149	57	58
Täydennyskoulutuskursseille osallistuneiden henkilöiden määrä	2 740	1 164	1 387
Annetun opetuksen tuntimäärä			
- Lyhytkurssit	979	382	388
- Muut kurssit	4 118	707	691
- Erikoistumisopinnot	70	128	308
Tunnit yhteensä	5 167	1 217	1 387

Edellisenä vuonna alkanut jyrkkä pudotus täydennyskoulutuksen osallistujamäärissä pysähtyi. Talouselämän heikko tilanne piti kuitenkin ohjelmien osallistujamäärät edelleen alhaisina.

Tutkimustiedon hyödyntäminen ja tieteen tunnetuksi tekeminen

Tutkimuksen hyödyntämisen kanavia on käytössä useita. Tutkimustieto välittyy yhteiskuntaan yliopiston järjestämän perustutkinto- ja täydennyskoulutuksen osana. Tutkimustuloksista tiedotetaan aktiivisesti medialle, sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille. Merkittävää on myös yliopiston oma julkaisutoiminta. Vuonna 2009 Vaasan yliopiston julkaisusarjoissa ilmestyi 31 julkaisunimikettä. Acta Wasaensia -sarjassa ilmestyi 19 kpl, Tutkimuksia -sarjassa 3 kpl, Selvityksiä ja raportteja -sarjassa 7 kpl ja Opetusjulkaisuissa 2 kpl. Levón-instituutti julkaisi yhteensä 10 kpl, joista 6 oli Levón-instituutin palvelututkimuksia. Edelliseen vuoteen verrattuna julkaisujen määrä on pysynyt samalla tasolla. Julkaisuja myydään yliopiston oman julkaisumyynnin sekä tiedekirjallisuuden erikoistuneen verkkokauppa Granumin kautta.

Tutkimustulosten kaupallistamisessa Vaasan yliopisto on vuodesta 2005 lähtien tehnyt sopimusperusteista yhteistyötä vaasalaisen teknologiakeskus Merinovan kanssa, joka koordinoi Vaasan tiedepuistoa. Merinovan palkkalistoilla oleva innovaatioasiamies työskentelee käytännössä osana yliopiston tutkimus- ja innovaatiopalvelut –yksikköä. Innovaatioasiamiestoiminnan ulkoistaminen teknologiakeskukselle ja Vaasan tiedepuistoon on tuonut yliopistolle paitsi kustannussäästöjä, myös hyödyllisiä kontakteja teknologiakeskusyhteistyön kautta. Myös Tekesin TULI (Tutkimuksesta liiketoimintaa) – ohjelma on ollut merkittävä tuki tutkimustulosten kaupallistamistoiminnan edistämiseksi yliopistossa. Ohjelman puitteissa voidaan rahoittaa yksittäisiin innovaatioaihiin kohdistuvien kaupallistamisselvitysten, kuten uutuustutkimusten, markkinaselvitysten ja liiketoimintasuunnitelmien laadintaa. Vuoden 2009 aikana Vaasan yliopistossa on tunnistettu kaikkiaan 17 uutta tutkimukseen perustuvaa innovaatioaihiota. Aihiot ovat luonteeltaan sekä teknisiä että ei-teknisiä. Yliopisto on vuoden 2009 aikana vastaanottanut 11 keksintö- ja teosilmoitusta. Suurin osa ilmoituksista on ollut keksintöehdotuksia, joiden kohdalla on esiarvioinnin perusteella todettu ilmoituksen kohteen olevan vielä ideaasteella eikä siten kyseessä ole vielä patentoitavissa oleva keksintö. Innovaatioasiamies on tehnyt kustakin tunnistetusta innovaatioaihiosta alustavan esiarvion, jonka perusteella on päätetty jatkotoimenpiteistä.

Tieteestä tiedottaminen

Yliopisto tiedottaa tutkimuksestaan julkisuuteen mediatiedotteiden ja omien www-sivujensa kautta, välittämällä asiantuntijoita median ja muiden kiinnostuneiden tahojen tarpeisiin, tiedottamalla Suomen Akatemian uutispalvelussa, järjestämällä tilaisuuksia ja julkaisemalla asiakaslehtiä. Pääosa yliopiston kustantamista julkaisuista on saatavana yliopiston Internet-sivulla pdf-muodossa. Opinnäytetyöt ja tutkimukset ovat saatavilla tiedekirjasto Tritoniasta.

Keskeinen ja vakiintunut areena yliopistossa tuotetun tiedon välittämiseen suurelle yleisölle ovat avoimen yliopiston luennot, sanomalehtiyliopisto Pohjalainen -lehdessä sekä muut, etenkin Levón-instituutin järjestämät täydennyskoulutukseen liittyvät luennot ja tilaisuudet.

Vaasan yliopiston asiakaslehteä julkaistiin kaksi kertaa. Lehteä jaetaan maksutta yli 2 000 vastaanottajalle eri puolille maata. Tässä sekä Levón-instituutin julkaisemassa asiakaslehdessä kerrotaan meneillään olevista tutkimuksista ja muista yliopistoasioista artikkeleina ja uutisina.

Yliopiston asiantuntijatiedon välittäjinä julkisuudessa olivat etenkin valtakunnallisissa tehtävissä toimivat henkilöt. Laskentatoimen ja rahoituksen professori Timo Rothovius esiintyi usein mediassa alan asiantuntijana Osakesäästäjien puheenjohtajan ominaisuudessa. Aluetieteen professori Hannu Katajamäki toimi aktiivisesti sekä tilaisuuksien alustajana että keskustelijana mediassa. Myös muut yliopiston asiantuntijat ovat usein mediassa oman alansa asiantuntijoina.

Kaikista yliopistossa ilmestyneistä väitöstutkimuksista laaditaan tiedote, joka toimitetaan medialle. Myös muista, suurta yleisöä kiinnostavista tutkimusaiheista tehdään vastaava tiedote. Tiedotteet julkaistaan yliopiston www-etusivulla, jolla uutisoidaan myös

tulevat väitöstilaisuudet ja muut keskeiset tapahtumat. Tiedotteita julkaistiin koko vuonna runsaat sata. Tiedotteiden määrä pidetään maltillisena, jotta jokaisella aiheella on mahdollisuus saada riittävästi huomiota.

Yliopisto seuraa näkyvyyttään tiedotusvälineissä paitsi omana työnä niin myös hankkimalla seurantalpalvelua alan yritykseltä. Mediaseurannan mukaan Vaasan yliopiston näkyvyys on maakunnallisissa tiedotusvälineissä määrällisesti ja laadullisesti erinomaisella tasolla. Valtakunnallisesti kiinnostusta herättävät yleensä eniten energiamarkkinoihin ja kuluttajakäyttäytymiseen liittyvät aiheet.

Yliopiston omilla www-sivuilla oli vuoden 2009 aikana yhteensä runsaat 1,9 miljoonaa käyntiä, joista 1,7 miljoonaa tuli Suomesta. Katsottuja sivuja oli yhteensä yli 6,5 miljoonaa. Käyntien määrä oli tasainen ympäri vuoden paitsi kesäaikana, jolloin yliopistoon hyväksytyjen nimilistan julkistaminen tuo sivuille kävijäpiikin. Neljännes kaikkien katsottujen sivujen määrästä kohdistui yliopiston etusivulle, seuraavaksi katsotuina oli opiskelusivu. Ulkomailta käyntejä kertyy eniten niistä maista, joista yliopistolle tulee kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita.

Yliopisto esittäytyi kesäkuussa valtakunnallisen tiedetoimittajien Merenkurkun vierailulla eri alojen tiedetoimittajille. Lukiopäivässä lokakuussa pidettiin lyhyet luennot yliopiston keskeisiltä aloilta kolmen Pohjanmaan maakunnan lukiolaisille ja lukioiden opettajille. Saadun palautteen mukaan luennot olivat kiinnostavia, ja monet saivat niistä entistä paremman käsityksen kyseisestä alasta.

Vaasan yliopiston imago

Yliopisto seuraa mielikuvansa kehitystä erilaisilla selvityksillä, joista toistuvina on vuosittainen Korkeakoulujen imago -tutkimus. Taloustutkimus Oy on toteuttanut sen kirjekyselynä 17–29 -vuotiaille ympäri maata vuodesta 2004 lähtien. Vaasan yliopiston mielikuvassa korostuvat nykyaikaisuus, kansainvälisyys ja maine opiskelupaikkana. Tiedonsaanti Internet-sivuilta on myös hyvällä tasolla, sen sijaan yliopiston sijaintipaikkaa ei koeta erityisen houkuttelevana tässä kohderyhmässä. Mielikuva on vuodesta toiseen suhteellisen sama. Suuret ja yksialaiset yliopistot arvioidaan yleensä imagoltaan pieniä paremmiksi.

Pohjanmaan lukiolaisille lukiopäivän jälkeen tehdyn kyselyn mukaan Vaasan yliopisto koetaan kiinnostavana opiskelupaikkana, ja myös kaupungista jäi kävijöille positiivinen kuva. Yliopisto koettiin paikan päällä kiinnostavampana kuin ennakkomielikuvan perusteella. Erityisesti mainittiin sen sijainti kauniilla paikalla ja tapahtumassa esitelleiden yliopistolaisten ystävällinen asenne. Lukiopäivässä kävi lähes 700 opiskelijaa ja opettajaa. Päivä järjestettiin lokakuun alussa yhdessä Vaasan ammattikorkeakoulun kanssa.

Kotimaisen opiskelijarekrytoinnin edistämiseksi yliopisto esittäytyi lukiopäivän lisäksi 13 eri opiskelijatapahtumassa. Maan suurimmassa jatko-opiskelutapahtumassa Studiasa Helsingin messukeskuksessa yliopisto esittäytyi yhteisellä osastolla Vaasan ammattikorkeakoulun ja kaupungin kanssa.

Pohjanmaan lukiolaisten palaute oli samansuuntainen kuin opiskelijoiden mielipiteet. Elokuussa tehtiin kysely Facebookissa yliopiston nykyisille opiskelijoille osana tiedonkeruuta yliopiston brändin kehittämiseksi. Opiskelijat kokevat yliopiston toimivaksi ja yksilölähtöiseksi opiskelupaikaksi. Opiskelijoiden ja henkilökunnan välillä ei ole liikaa etäisyyttä, ja kampusalueen toimivuutta ja sijaintia kiitellään. Kehitettävää mainittiin olevan joissakin kurssijärjestelyissä ja -sisällöissä.

Vaikuttavuustutkimuksen mukaan Vaasan yliopisto on avautunut ulospäin viime vuosien aikana. Yhteistyökumppaneille ja sidosryhmillä on siitä aiempaa myönteisempi kuva. Yliopistosta saadaan tietoa useammista lähteistä kuin ennen ja henkilökuntaa tunnetaan monipuolisemmin. Yliopistoa pidetään asiantuntevana ja korkeatasoisena, ja se tekee entistä enemmän yhteistyötä seudun toimijoiden kanssa. Kaikki yliopistolla työskentelevät eivät tosin koe alueellista vuorovaikutusta omiin tehtäviinsä kuuluvaksi asiaksi. Vaikuttavuustutkimus tehtiin Pohjanmaan ja Etelä- ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa ja yliopiston henkilökunnan keskuudessa Levón-instituutin toteuttamana vuoden 2009 alkupuolella.

Laadunhallinta

Vaasan yliopiston toiminnanohjauksen sivusto (Ruori) julkaistiin alkuvuodesta 2009. Sivustolla kuvataan yliopiston toiminnanohjausjärjestelmä sekä työkalut, joita yliopisto käyttää toiminnanohjauksessaan.

Strategisen ohjauksen osalta otettiin käyttöön uusi sähköinen työkalu toiminta- ja taloussuunnittelua varten. Tällä toiminnanohjauksen tietojärjestelmällä on tarkoituksena yhtenäistää ja ajanmukaistaa toiminnan ja talouden suunnittelua, seurantaa ja raportointia. Tavoitteena on myös toiminnan suunnittelun avoimuuden lisääminen. Järjestelmä tarjoaa verkkopohjaisia työkaluja toiminnanohjausprosessin eri vaiheisiin: yksikön toiminnan strategiseen suunnitteluun, perustehtävien tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyyn sekä budjetointiin ja henkilöstösuunnitteluun.

Yliopiston sisäinen arviointimenetelmä, katselmoinnit, on otettu käyttöön. Katselmointi on yliopiston sisäinen määräväleillä pidettävä arviointi yksiköiden laadunvarmistuksen vahvuuksista ja kehittämiskohteista. Katselmoinnin avulla tuetaan yksiköitä laadunvarmistuksen kehittämisessä sekä valmistaudutaan vuonna 2011 tapahtuvaan Korkeakoulujen arviointineuvoston toteuttamaan yliopiston auditointiin. Katselmointimenettely käynnistyi toukokuussa tiedekuntien katselmoiteina. Marraskuussa katselmoitiin Levón-instituutti.

Marraskuun alusta 2009 lukien on yliopistossa toiminut laatuvaastavien ja -avustajien verkosto. Laatuverkosto kattaa tiedekunnat, erillislaitokset ja yliopistopalvelut. Yksikön laatuvaastavan tehtävänä on vastuualueensa laadunvarmistuksen kuvaamisen, dokumentoinnin sekä palveluiden viestinnän ohella sen laatuystöä koskeva raportointi, osallistuminen arviointien toteutukseen sekä toteuttaa yliopiston yhteisten laadunvarmistusmenettelyjen käyttöönotto. Laatuvaastavat ja -avustajat perehdytetään tehtäviinsä kevään 2010 aikana. Laatuystöryhmä ohjaa laatuvaastavien toimintaa.

Yliopiston tilat

Toimitilastrategian toteutuminen

Tilapalveluiden toiminta on ollut hyvää ja tehokasta. Ostetulla ilta- ja viikonloppuvirastomestaripalvelulla turvataan virastomestariresurssien riittävyys virka-aikana.

Yliopistokiinteistöt siirtyivät vuoden 2010 alusta yliopistojen ja valtion yhteisiin kiinteistöosakeyhtiöihin. Vuoden 2009 aikana perustettiin kolme kiinteistöosakeyhtiötä, Helsingin yliopistokiinteistöt, Aalto-Yliopistokiinteistöt ja Suomen Yliopistokiinteistöt. Yliopistot saivat kaksi kolmasosaa yhtiöiden osakkeista, yksi kolmasosa jäi valtiolle. Ratkaisulla pyrittiin turvaamaan yliopistolain muutoksen myötä valtiontaloudesta irtautuneiden yliopistojen vakavaraisuus. Vaasan yliopistolla vuokralla olevat Senaattikiinteistön hallinnoimat kiinteistöt siirtyivät Suomen Yliopistokiinteistölle. Tähän liittyviä erinäisiä valmisteluita tehtiin koko vuoden ajan.

Uudisrakennushankkeet, merkittävät korjaus- ja muutostyöt

Fabriikki-rakennuksen (9867 m²) peruskorjaus saatiin päätökseen kesällä 2009. Kaksi vuotta kestäneen peruskorjauksen vuoksi yliopistolla on ollut käytössä väistötiloja. Väistötiloista on nyt luovuttu.

Puhelinpalvelutekniikka on päivitetty. Uudessa päivitettyssä tekniikassa on monta integraatiota yliopiston järjestelmiin automaattisten poissaoloviestien saamiseksi. Näin ollen tavoitettavuus on parantunut.

Taulukko 21. Tuloksellisuutta kuvaavia määrällisiä toteumatietoja tunnuslukuja

	Vaasan yliopisto			Koulutusaloittain vuosi 2009				
	2007	2008	2009	Eritt.	Hum.	Yht.	Kaup.	Tekn.
Yliopiston käytössä olevat tilat, huoneistoneliometriä *)	26404	30418	29359	21433	2227	1079	3027	1592
Yliopiston käytössä olevat tilat, nettokäyttöala	17881	21754	20934	15642	1398	707	2112	1075
Tilat huoneistoneliometriä / opisk.	5,2	6,7	6,0	-	1,3	2,0	1,5	5,5
<i>Kaikki yliopistot ka.</i>	<i>11,8</i>	<i>10,5</i>	<i>12,3</i>	-	<i>3,2</i>	<i>3,3</i>	<i>3,2</i>	<i>8,4</i>

*) Opetustiloja ei ole eritelty koulutusaloittain, vaan ne ovat yhteiskäytössä kohdassa erittelemättömät. Koulutusaloittaiset tunnusluvut (tilat huoneistoneliometriä/opiskelijat) eivät sisällä opetustiloja, koska opetustiloja ei kohdenneta koulutusaloille. Erittelemättömiin neliöihin sisältyy mm. väistötilat, hallintopalveluiden tilat, erillislaitosten tilat, opetustilat, ruokalait ja yhteistilat (esim. käytävät, WC:t ja portaikot).

	2007	2008	2009
Senaattikiinteistöjen omistamien tilojen osuus	91,4 %	93,1 %	94,0 %
Vuokrakustannukset (1000 €) ja niiden osuus kokonaisrahoituksesta	2 991 10,2 %	3 093 10,2 %	2 800 9,08 %
Tilakustannukset (1000 €) ja niiden osuus kokonaisrahoituksesta	3 393 11,6 %	3 177 10,5 %	3 283 10,6 %
Laajat tilakustannukset (1000 €) ja niiden osuus kokonaisrahoituksesta	4 020 13,7 %	4 186 13,9 %	3 759 12,19 %
Opetustilojen käyttöaste	59,9 %	60,3 %	68,2 %
Opiskelijat / opetustilojen nettokäyttöala, ei sis. täydennyskoulutus- ja avoimen yliopiston opiskelijoita	0,95 opiskelijaa / nkm ²	1,05 opiskelijaa / nkm ²	0,82 opiskelijaa / nkm ²
Opetustilojen kapasiteetti / perustutkinto-opiskelija	0,60	0,93	0,68

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelukykyä tarkastellaan tässä 1) yliopiston ulkoisten asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden, 2) yliopiston sisäisen palvelun ja 3) opiskelijoiden palvelun osalta. Tarkastelu painottuu muutoksiin.

1. Ulkoiset palvelut

Yliopiston ulkoisiin toimijoihin suuntautuva Vaasan yliopiston palvelukyky perustuu tutkimuksen ja opetuksen tulosten kautta heijastuvaan vaikuttavuuteen, tästä esimerkkinä Levón-instituutti ja Vaasan yliopiston Seinäjoen yksikkö.

Levón-instituutti

Levón-instituutti välittää täydennyskoulutuksen ja tutkimuksen kautta yliopiston osamista elinkeinoelämän kilpailukyvyyn varmistamiseen, julkisen sektorin muutosprosesseihin sekä valtakunnallisiin ja kansainvälisiin koulutus-, tutkimus- ja kehittämistarpeisiin. Instituutti toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatteiden mukaisesti koulutuksellista ja alueellista tasa-arvoa erityisesti Pohjanmaan maakunnissa ja yliopiston vahvuusalueilla valtakunnallisesti. Lisäksi instituutti lisää yliopistojen ja ympäröivän yhteiskunnan molemminpuolista vuorovaikutusta.

Täydennyskoulutuksessa on suunniteltu uusia erikoistumisohjelmia, joita voidaan tarjota erikseen tai osana MBA-ohjelmaa. Avoin yliopisto tarjoaa opintokokonaisuuksia ja opintojaksoja, jotka kaikki ovat Vaasan yliopiston tutkintoihin sopivia. Avoimen yliopiston kohderyhmänä on erityisesti työikäinen aikuisväestö. Aikuisväestön mahdollisuutta hankkia alempi korkeakoulututkinto on parannettu aloittamalla kandidaatin tutkintoon tähtäävien opintojen tarjoaminen Kokkolan ja Seinäjoen yliopistokeskusten vaikutusalueilla johtamisen, talousoikeuden ja hallintotieteiden aloilla. Avoimen yliopisto-opintojen tarjonta tapahtuu yhteistyössä Kokkolan ja Seinäjoen yliopistokeskusten sekä usean seudullisen vapaan sivistystyön oppilaitoksen kanssa.

Seinäjoen yksikkö

Vaasan yliopiston Seinäjoen yksikön tehtävät perustuvat yliopiston yhteiskunnallisen ja alueellisen tehtävän toteuttamiseen Etelä-Pohjanmaalla. Yksikkö koordinoi Vaasan yli-

opiston toimintaa Seinäjoella osana Seinäjoen yliopistokeskusta ja edistää Vaasan yliopiston sekä alueellisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tutkimuksen, koulutuksen ja kehittämisprojektien avulla. Seinäjoen yksikkö on osa Vaasan yliopiston yhteiskunnallista palvelutehtävää.

2. Sisäiset palvelut

Sisäistä palvelukykyä tarkastellaan tässä tutkimuspalveluiden, Tritonian, Atk-keskuksen ja kielipalvelut –yksikön kautta. Vuodesta 2010 alkaen yliopiston hallintopalvelut on koottu keskitetyksi johdetuiksi yliopistopalveluiksi.

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut tukee yliopiston tutkijoita tutkimushankkeiden valmistelussa antamalla asiantuntija-apua eri rahoittajien hakukäytännöistä ja kartoittamalla mahdollisia rahoituskanavia eri hankkeille sekä tukemalla tutkimustulosten kaupallistamiseen ja yrityshautomotoimintaan liittyvissä menettelytavoissa. Tutkimus- ja innovaatiopalvelut toimii yhteistyössä Vaasan Tiedepuistoa valmistelevien tahojen kanssa ja kehittää yliopiston innovaatiopalveluita osana Vaasan Tiedepuistoa.

Atk-keskus

Yliopiston tietohallintopalveluista vastaava Atk-keskus seuraa aktiivisesti it-alan kehitystä ja soveltaa sitä yliopiston tarpeisiin. Atk-keskus kehittää ja tarjoaa käyttöön uusia, toimintaa tehostavia järjestelmiä sekä tarjoaa opiskelijoiden ja henkilökunnan käyttöön ajanmukaisia, keskenään yhteensopivia, monipuolisia ja luotettavia ohjelmistoja ja laitteita. Atk-keskus toimii yhteistyössä korkeakoulujen alueverkon ja FUNET-verkon organisaation jäsenten kanssa palveluiden kehittämiseksi. Atk-keskus vastaa siitä, että yliopiston atk-palvelut ovat niitä tarvitseville helposti saatavissa ja atk-palveluita on riittävästi tarjolla. Atk-järjestelmien toimivuutta valvotaan, luotettavuus pidetään korkealla tasolla ja tietoturvallisuutta uhkaavat vaarat torjutaan.

Atk-keskus toimii yhteistyössä FUNET:n piirissä it-infrastruktuurin kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Yhteistyötä on kehitetty paikallisesti alueen muiden korkeakouluyksiköiden atk-palveluyksiköiden kanssa, ja lisäksi on etsitty uusia kohteita. Erityisesti kehittämisessä on panostettu Vaasan ammattikorkeakoulun atk-yksikön kanssa tapahtuvaan yhteistyöhön. Tavoitteena on yhteisten tai yhdessä hoidettavien palveluiden käynnistäminen.

Kielipalvelut-yksikkö

Kielipalvelut-yksikkö antaa kielten opetusta yliopiston kaikille koulutusaloille, edistää alan tutkimusta sekä vastaa kielipalveluopetuksen ja didaktiikan kokonaiskehittämisestä yhdessä tiedekunnan muiden laitosten kanssa. Kielipalvelut-yksikön tavoitteena on tarjota opiskelijoille monipuolinen ja toimiva kielitaito, johon kuuluu omaan alaan liittyvää kielellistä ja viestinnällistä osaamista. Kielipalvelut-yksikön opetus vastaa yliopiston eri koulutusalojen tarpeita. Kielipalvelut-yksikön toimintaan kuuluu myös yliopiston ulkomaalaisten opiskelijoiden kieltenopetus. Kielipalvelut-yksikön kieltenopetuksessa huomioidaan tutkintoasetuksen ja tiedekuntien asettamat vaatimukset sekä kielitaidon osoittamisesta annetun asetuksen vaatimukset.

Alueellisesti kielipalvelut-yksikkö on mukana Vaasan korkeakoulukonsortion kielten opetuksen yhteistyöryhmässä. Kieltenopetuksen yhteistyöryhmä kokoontuu säännöllisesti keskustelemaan kielenopetuksen kehittämisestä ja alueellisesta yhteistyöstä. Vuoden 2008 toimintaan on kuulunut kaksi kielenopettajille suunnattua koulutuspäivää sekä korkeakoulujen opiskelijoille yhteistyössä toteutettu espanjan alkeiskurssi. Lisäksi yhteistyöryhmä on julkaissut opiskelijoille suunnatun kaksikielisen itseopiskelusivuston yhteistyössä Oppimiskeskuksen kanssa.

Tritonia

Kaikille avoimena julkisena kirjastona, verkko-opetusta tukevan koulutuksen kehittäjänä ja innovaatioiden välittäjänä tiedekirjasto Tritonia tarjoaa palveluja sekä omistajayliopistoille että ulkopuolisille tahoille. Palvelut ovat saavutettavissa sekä monipuolista toimintaa tukevissa tiloissa että tietoverkkojen välityksellä.

3. Opiskelijoille suunnatut palvelut

Opiskelijoihin suuntautuva palvelu tuodaan esille ohjauksen ja opintopsykologitoiminnan kautta.

Yliopiston tarjoamat englanninkieliset maisteriohjelmat ovat olleet erittäin kysytyjä ja opiskelijamäärä on kasvanut voimakkaasti. Kansainvälisen opiskelijamäärän kasvun seurauksena ulkomaalaisten opiskelijoiden opintojen ohjauksen tarve on kasvanut voimakkaasti. Yliopisto on suunnannut lisäresursseja sekä tiedekunnissa tapahtuvaan ohjaukseen että keskitetyissä opintopalveluissa annettavaan ohjaukseen.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi on kokeiluluontoisesti järjestetty opintopsykologitoimintaa, jossa oppimisvaikeuksien asiantuntija on omilla vastaanotoilla auttanut opiskeluongelmissa. Kokeilun aikana kartoitetaan opintopsykologin neuvonnan ja tuen tarvetta ja laatua. Toimintaa harjoitetaan yhteistyössä ylioppilaskunnan, YTHS:n ja paikallisten korkeakouluyksiköiden kanssa.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Yliopistot kehittävät työyhteisöä siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa. Yliopistot tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä kehittämistä. Tavoitteena on pysyväisluontoisten tehtävien hoitaminen vakinaisissa palvelussuhteissa. Tutkimukseen ja ammattiin liittyviin eettisiin kysymyksiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopiston henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Taustaa

Vaasan yliopisto on strategian mukaan monialainen liiketoimintaorientoitunut tiedeyliopisto, jossa tutkimusryhmät ja koulutusohjelmat ovat keskeisessä asemassa.

Tiedekuntien toimintakertomusten (2009) mukaan opetus- ja tutkimustehtäviä on suunnattu oppiaineiden sisällä yliopiston strategiassa mainituille painoaloille, ja tiedekuntien henkilöstösuunnitelmat on päivitetty strategiassa mainittujen linjausten mukaisiksi. Samalla on otettu huomioon johtamisjärjestelmän ja tiedekuntarakenteiden muuttuminen vuoden 2010 alussa.

Vaasan yliopisto on siirtymässä vaiheittain tutkijoiden ja opettajien uramallin mukaiseen henkilöstörakenteeseen. Ensimmäiset uramalliin liittyvät nimikemuutokset ja uudet uramallin mukaiset henkilöstörekytoinnit toteutettiin vuonna 2009. Kuluvan vuoden aikana sovittiin myös uramalliin kuuluvien henkilöryhmien kelpoisuudesta, arviointimenettelystä sekä tutkimus- ja opetustyön suhteista.

Vaasan yliopiston hallintoa on koko tulossopimuskauden aikana kehitetty systemaattisesti strategian linjausten mukaisesti, ja tätä kehitystyötä jatkettiin vuonna 2009. Hallinnon kehittämisen ensimmäisenä vaiheena oli selkiinnyttää talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja ja hankkia osa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista Yliopistojen palvelukeskus Certiasta. Yliopisto aloitti Certian asiakkaana 1.9.2008 lukien ja nyt toiminta on vakiintumisvaiheessa. Yliopisto siirtyy palveluista maksavaksi asiakkaaksi vuoden 2010 aikana. Palvelukeskukseen siirtymisen yhteydessä (2007 – 2008) yliopistossa selkeytettiin talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseja, ja vuonna 2009 jatkettiin muiden toimintojen selkiinnyttämistä.

Yliopistohallinnon toinen kehittämisvaihe käynnistyi hallituksen 19.4.2009 tekemällä päätöksellä. Tämän päätöksen mukaan yliopistohallintoa ryhdyttiin organisoimaan uudelleen tehokkaammaksi ja yliopiston perustehtävää entistä joustavammin ja koordinoitummin palvelevaksi kokonaisuudeksi. Kehittämistyön tuloksena Vaasan yliopiston hallinto organisoitiin yliopistopalveluiden vetämäksi, kaikkia tulosyksiköjä palveleviksi kuudeksi prosessiksi ja kahdeksi toiminnoksi. Prosesseja ovat opintoasiat, talousasiat, henkilöstöasiat, tutkimus- ja innovaatiopalvelut, kansainväliset asiat ja viestintä. Näistä eniten uudentyypisenä aloittaa tutkimus- ja innovaatiopalvelut. Toimintoja ovat tietohallinto ja tilapalvelut.

Samalla luovuttiin tiedekuntien erillisestä hallinnosta. Tiedekuntien hallintoa edustavat kokopäiväinen dekaani, hallintopäällikkö ja osassa tiedekuntia hallintosihteeri. Yliopistopalvelun organisoimisen aikana toteutettiin sisäinen haku koskien yhteensä 20 työtehtävää, jossa haettiin henkilöitä prosessien muuttuneisiin työtehtäviin. Lisäksi työtehtävien mukaisia nimikemuutoksia tehtiin vuosien 2008 – 2009 aikana 45 kappaletta. Prosessimallisessa yliopistopalveluissa on yhteensä 113 henkilöä. Uusi yliopistopalvelun organisaatio on toiminnassa 1.1.2010 lukien. Suunnittelu- ja toteutusvaiheen aikana järjestettiin useita henkilöstölle suunnattuja tiedotus- ja kyselytilaisuuksia sekä hankittiin muutoksentukikoulutusta.

Yliopiston taloushenkilöstö oli vuoden 2009 syyskauden kiinni massiivisessa SAP-järjestelmän käyttöönottoprojektissa ja SAP-koulutuksessa. Järjestelmään siirtyminen ja uuden yliopiston talouteen ja rahoitukseen liittyvät muutokset työllistivät ja kuormittivat taloushenkilöstöä sekä lisäsivät yksiköiden muutostyötä. Kuitenkin tiedekuntien toimintakertomusten mukaan uusien hallinnollisten sähköisten järjestelmien käyttöönotto on sujunut kohtuullisen hyvin. Tiedekuntien mukaan järjestelmät kuormittavat etenkin esimiehiä järjestelmän käyttöönottovaiheessa, mutta tuovat etua ja tehokkuutta toimissaan kunnolla. Syksyllä 2009 myös alkoi SAP-HR-järjestelmäprojekti, joka muuttaa henkilöstöhallinnon asioiden hoitamista ja menettelyjä. Matka-asioiden käsittely muuttuu ensimmäisenä syksyllä 2010.

Kuvio 22. Henkilökunnan määrä

Opetus: Professorit, lehtorit, yliopistonlehtorit, päätoimiset tuntiopettajat, yliopisto-opettajat, sivutoiminen tuntiopetus

Tutkimus: Yliassistentit, assistentit, tohtorikoulutettavat, tutkijat, tutkijatohtorit, graduate school, avustava tutkimushenkilöstö

Vaasan yliopistossa tehtiin vuonna 2009 yhteensä 431 henkilötyövuotta (vuonna 2008 427 htv). Henkilötyövuosien määrä alkaa monien muutosten jälkeen vakiintua ja painotua lievästi opetus- ja tutkimushenkilöstön määrän kasvuun. Vuonna 2009 opetus- ja tutkimushenkilöstön määrä koko henkilökunnasta oli 58 % henkilötyövuosista ja vuonna 2008 luku oli 56 %. Yliopistohallinnon uudelleen järjestäytyminen prosessimalliseksi toiminnaksi vakiinnuttaa hallintohenkilöstön määrää. Vuonna 2009 tehdyistä henkilötyövuosista 30 % kohdistui opetukseen, 23 % tutkimukseen ja 5 % opetusta ja tutkimusta avustavaan toimintaan (kuvio 22). Yliopistossa työskenteli vuoden 2009 lopussa 438 henkilöä, kun vastaava luku vuoden 2008 lopussa oli 425 henkilöä (taulukko 23).

Ulkomaalaisten osuus yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstöstä oli 7,1 % (17 henkilöä). Nämä jakautuivat henkilöryhmittäin seuraavasti: 1 professori, 6 lehtoria, 1 yliassistentti, 2 assistenttia, 4 tutkijaa, 1 opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilö ja 2 tutkijakouluuttavaa (Graduate School).

Henkilöstömäärän kasvaminen on kohdistunut taulukon 23 mukaan muussa henkilöstössä kirjastohenkilökuntaan ja opetus- ja tutkimushenkilöstössä tutkijoihin, tutkijatohtoreihin sekä opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilöstöön, pääosassa määräaikaisiin tehtäviin. Vuonna 2009 yliopiston pääpalvelussuhde oli edelleen virkasuhde, ja vuoden 2009 lopussa henkilöstöstä virkasuhteisia oli 324 ja työsopimussuhteisia 114 henkilöä.

Urarakennemallin mukaisia nimikkeitä alettiin osittain käyttää vuonna 2009. Taulukon 23 uudet nimikkeet on merkitty sulkeisiin ja ne on ryhmitelty aikaisemman jaotteen mukaisesti. Kaikki vapautuvat opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävät täytettiin uusilla urarakennemallin mukaisilla nimikkeillä. Uramalliin siirtymistä jatketaan vuoden 2010 aikana.

Taulukko 23. Vaasan yliopiston henkilöstörakenne 2007 – 2009 henkilöryhmittäin ja yksiköittäin

Henkilöryhmä	2007	2008	2009
Professorit	53	54	54
Lehtorit (ml. yliopistonlehtorit)	54	53	55
Päätöiset tuntiopettajat (ml. yliopisto-opettajat)	7	8	6
Yliassistentit	23	23	18
Assistentit (ml. tohtorikoulutettavat)	35	26	27
Tutkijat (ml. tutkijatohtorit)	39	49	53
Opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilökunta	17	17	22
Graduate school	9	8	10
Opetus- ja tutkimushenkilökunta yhteensä	237	238	245
Kirjastohenkilökunta	23	21	30
ATK-henkilökunta	23	22	21
Hallinto- ja toimistohenkilökunta	138	128	125
Huolto- ja kiinteistöhenkilökunta	14	13	14
Työnantajavirkamiehet	3	3	3
Muu henkilökunta yhteensä	201	187	193
Koko henkilöstö yhteensä	438	425	438

Henkilöstö yksiköittäin	Yht.	Opet./ tutk.	Muu henk.
Humanistinen tiedekunta	67	54	13
Kauppateellinen tiedekunta	109	94	15
Teknillinen tiedekunta	71	61	10
Hallintotieteiden tiedekunta	32	28	4
Yliopistopalvelut	69		69
Tiedekirjasto Tritonia	37		37
Levón-instituutti	32	8	24
Vaasan yliopisto, Seinäjoki	4		4
Atk-keskus	17		17
Koko henkilöstö yhteensä	438	245	193

Yksiköittäin tarkasteltuna muiden tiedekuntien henkilöstömäärä on pysynyt suhteellisen tasaisena. Teknillisen tiedekunnan henkilöstömäärä on kasvanut 11 henkilöllä (60 henkilöä vuonna 2008). Näistä 9 henkilöä on lisäystä opetus- ja tutkimushenkilöstöön. Vaasan yliopiston Seinäjoen yksikön henkilöstö on vähentynyt 8 henkilöstä neljään. Seinäjoen yksikkö liitetään osaksi Levón-instituuttia 1.1.2010, jolloin instituutin toimipaikat ovat Vaasassa ja Seinäjoella.

Taulukko 24. Uusien virkojen ja toimien perustaminen 2007 – 2009

	2007 OPHE	2007 MUHE	2008 OPHE	2008 MUHE	2009 OPHE	2009 MUHE
Virat	1	-	-	1	-	-
Toimet	-	1	-	8	2	6
Yhteensä	1	1	-	9	2	6

Taulukon 24 mukaisesti vuonna 2009 uusia toimia perustettiin 8 kappaletta, joista 6 perustettiin muun henkilöstön puolelle. Yliopistoon opetus- ja tutkimushenkilöstön puolelle perustettiin rehtorin päätöksellä kaksi tutkijatohtorin tehtävää tukemaan tutkijauramallin toteutumista. Muun henkilöstön tehtävistä perustettiin humanistiseen tiedekuntaan amanuenssin tehtävä, viestinnän yksikköön verkkoviestinnän suunnittelijan tehtävä, opiskelupalveluihin opintoasian suunnittelijan ja uraohjaajan tehtävät, kansainvälisiin asioihin kansainvälisten asioiden koordinaattorin tehtävä ja Levón-instituuttiin tutkijan tehtävä.

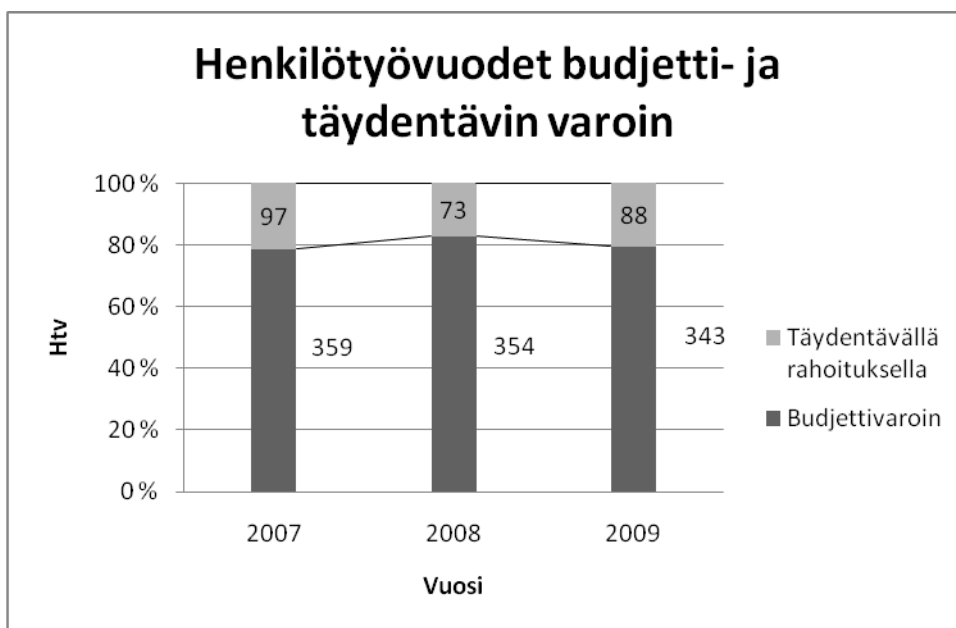
Taulukko 25. Vakinaiset ja määräaikaiset virka- ja työsuhteet 2007 – 2009

Virka- ja työsuhteet		2007	2008	2009
Vakinaisia	lkm	247	241	242
	%	56,4%	56,7%	55,3%
Määräaikaisia	lkm	191	184	196
	%	43,6%	43,3%	44,7%
Yhteensä		438	425	438
Aidosti määräaikaisia lkm		90	84	82

Vuoden 2009 lopussa Vaasan yliopistossa oli vakinaisessa palvelussuhteessa 242 henkilöä eli 55,3 % koko henkilöstöstä. Määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 196 henkilöä eli 44,7 % (taulukko 25). Tästä määrästä 58,2 % on ns. työn luonteen perusteella määräaikaisissa palvelussuhteissa, kuten viransijaisina, avoimen viran hoitajina, määräaikaisten lahjoitusprofessuurien hoitajina, yliassistentteina, assistentteina, harjoittelijoina tai tutkijakoulutettavina. Assistenttien ja yliassistenttien viroissa palvelussuhteen pituus on määritelty asetuksella, ja ulkopuolisin varoin perustettujen lahjoitusprofessuurien virkaajan pituus määritellään työn luonteen perusteella (myös uuden uramallin mukaiset tohtori- ja tutkijakoulutettavien tehtävät on luokiteltu määräaikaisiksi). Avoimen viran hoidoissa kyse on usein virantäyttöprosessin kestoon liittyvistä tekijöistä.

Muita ns. aitoja määräaikaisia palvelussuhteita, eli sellaisia palvelussuhteita, joihin henkilöstöä on otettu määräaikaisen syyn perusteella (esimerkiksi määräaikaiseen projektiin liittyvät tehtävät), oli vuoden 2009 lopussa 18,7 % kaikista palvelussuhteista. Vuonna 2008 vastaava luku oli 19,8 % ja vuonna 2007 20,5 %. Vakinaisessa palvelussuhteessa oli vuoden 2008 lopussa 56,7 % henkilöstöstä, eli 241 henkilöä.

Taulukko 26. Henkilötyövuodet budjetti- ja täydentävin varoin 2007 – 2009

Sisältää sivutoimisen tuntiopetuksen, tuntipalkkaiset ja siviilipalvelussuhteiset

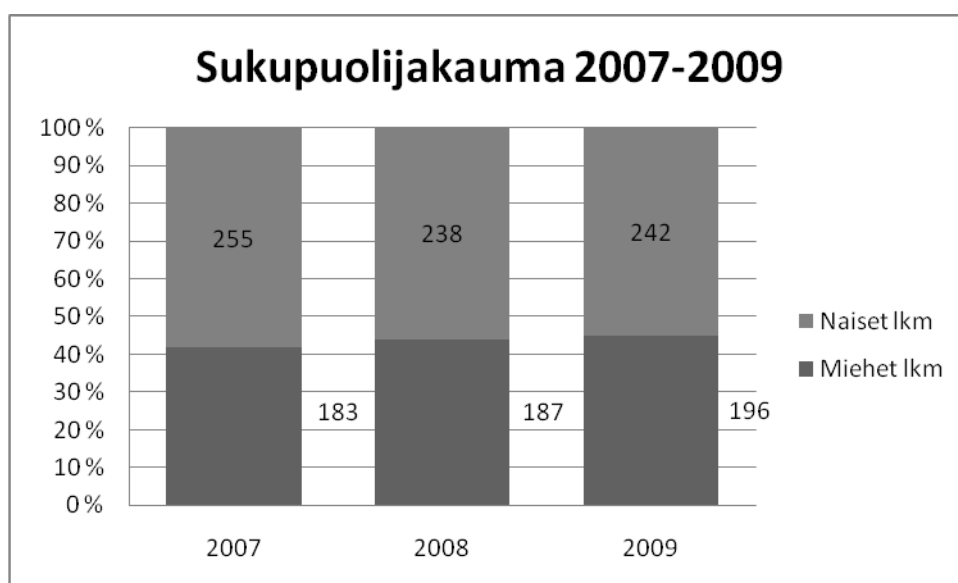
Henkilötyövuosien rahoituspohja on pysynyt viime vuosina suhteessa samalla tasolla. Vuonna 2009 budjettivarojen osuus henkilötyövuosista oli 343 henkilötyövuotta, eli 79,6 %. Täydentävän rahoituksen osuus oli 20,4 %, eli 88 henkilötyövuotta. Vuonna 2008 budjettivarojen osuus oli 82,9 % ja täydentävän rahoituksen osuus 17,1 %.

Taulukko 27. Keski-ikä 2007 – 2009 (keskiarvo)

Vuosi	Miehet (v)	Naiset (v)	Kaikki (v)	Alle 30 v %	Yli 45 v %
2007	42,3	41,5	41,8	16,0	37,9
2008	42,2	41,7	41,9	16,9	39,3
2009	42,2	41,8	42,0	18,5	41,1

Vaasan yliopiston ikärakenne on pysynyt samanlaisena viime vuosina. Henkilöstön keski-ikä on 42 vuotta, ja yli 45-vuotiaiden osuus on 41,1 %. Eläkkeelle jäi vuonna 2009 neljä henkilöä. Professoreita eläkkeelle jääneistä on kaksi henkilöä.

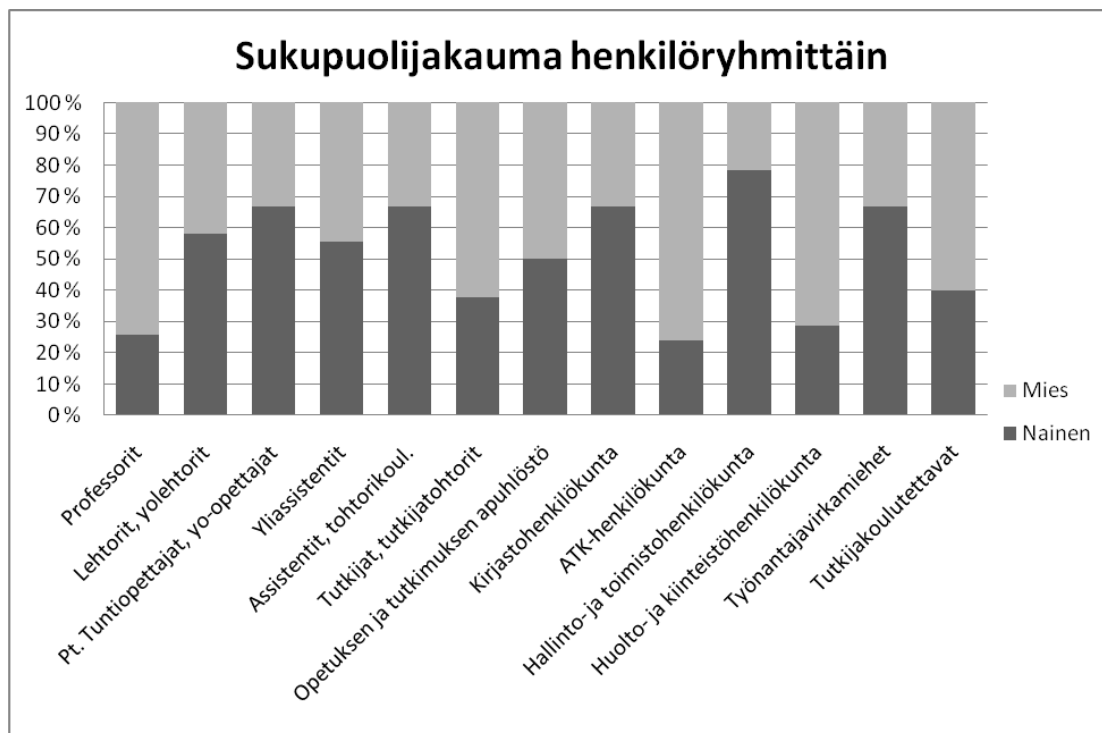
Taulukko 28. Sukupuolijakauma 2007 – 2009

Sukupuolijakaumasta on havaittavissa, että Vaasan yliopistossa miesten osuus koko henkilöstöstä on kasvanut tasaisesti muutaman viime vuoden aikana. Tästä huolimatta yliopiston henkilökunnasta enemmistö on vielä naisia. Tällä hetkellä miehiä on 196 henkilöä eli 44,7 % koko henkilökunnasta ja naisten määrä on 242 henkilöä eli 55,3 %.

Henkilöryhmittäin tarkasteltuna (taulukko 29) miehiä on enemmistö professoreina, tutkijoina, atk-henkilökunnassa, huolto- ja kiinteistöhenkilökunnassa sekä tutkijakoulutettavina. Naisia on valtaosa etenkin hallinto- ja toimistohenkilökunnassa, päätoimisissa tuntiopettajissa, kirjastohenkilökunnassa ja assistenteissa.

Taulukko 29. Henkilöstön rakenne- ja sukupuolijakauma 31.12.2009

Koulutustasoindeksi on pysynyt samalla tasolla vuosina 2007 – 2009. Vuonna 2009 tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus koko henkilöstöstä oli 29,5 %, eli 129 henkilöä. Tutkijakoulutuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä henkilöitä, jotka ovat suorittaneet liseniaatin tai tohtorin tutkinnon. Muun korkeakoulututkinnon oli suorittanut 150 henkilöä, eli 34,2 %. Vuonna 2008 muun korkeakoulututkinnon oli suorittanut 160 henkilöä, eli 37,6 %, kun taas tutkijakoulutuksen suorittaneita oli 130.

Taulukko 30. Koulutustaso 2007 – 2009

Vuosi	Tutkijakoulutus (liseniaatti/tohtori)		Muu korkeakoulututkinto		Koulutustaso- indeksi	N
	lkm	%	lkm	%		
2007	132	30,1	143	32,6	6,0	438
2008	130	30,6	160	37,6	6,2	425
2009	129	29,5	150	34,2	6,0	438

Vuonna 2009 lahjoitusprofessuureja oli Vaasan yliopistossa 6. Vuonna 2009 kutsumennetellyllä ei täytetty yhtään professuuria.

Terveys ja työkyky

Vaasan yliopisto hankkii terveyshuoltopalvelut Suomen Terveystalo Oyj:lta. Työterveyshuoltosopimuksen sisältönä on valtiovarainministeriön suositusten mukainen ehkäisevä ja työkykyä ylläpitävä toiminta sekä yleislääkäritasoinen avosairaanhoito.

Yhteistyössä Terveystalon kanssa on vuonna 2009 kiinnitetty erityisesti huomiota henkilökunnan jaksamiseen yliopiston muutostilanteessa. Työterveyshoitajan mukaan muutoksen vaikutukset ovat näkyneet hänen kampusvastaanotollaan. Keskimäärin vastaanotolla käy noin 20 henkilöä/vastaanotto. Kampusvastaanotto, torstaisin klo 8-12, on vakiinnuttanut toimintansa ja palvelua pidetään tärkeänä, sekä työntekijöiden että työnantajan puolesta. Vuoden lopusta kampusvastaanotto sai myös uudet asianmukaiset tilat käyttöön Fabriikissa.

Fabriikki-rakennuksen kattava peruskorjaus valmistui vuonna 2009 ja rakennus on vaiheittain otettu käyttöön. Henkilökunnan viihtyvyys tiloissa on vähitellen parantunut. Mahdollisiin epäkohtiin on reagoitu heti, ja tarvittavia järjestelyitä tai korjaustoimenpiteitä on tehty. Humanistisen tiedekunnan toimintakertomuksessa nousi esiin Fabriikin remontin aiheuttamat ongelmat työntekijöiden työhyvinvointiin ja jaksamiseen liittyen. Vuoden 2009 alkupuoliskolla henkilöstöä rasittivat vielä tilapäiset työskentelytilat ja muutot. Toimintakertomuksesta on kuitenkin nähtävissä luottamus tulevaisuuteen, ja että Fabriikin remontti mahdollistaa tulevaisuudessa hyvät ja ajanmukaiset työskentelytilat siellä oleville työntekijöille.

Työterveyshuollon ennalta ehkäisevien toimenpiteiden lisäksi yliopisto on panostanut oman kuntoremontin järjestämiseen. Kuntoremonttiin osallistui vuonna 2009 yhteensä 20 henkilöä. Remonttiin oli vapaa haku ja valinnoissa kuultiin työterveyshoitajaa. Vuodesta 2007 lähtien yliopiston henkilökunnasta yhteensä 53 henkilöä on osallistunut työnantajan järjestämään kuntoremonttiin. Kuntoremontti kesto on viisi vuorokautta. Kahden vuorokauden seurantajakso on noin puolen vuoden kuluttua itse remonttijaksosta.

Vuonna 2009 työterveyskulut nousivat edellisestä vuodesta, mutta olivat vielä kohtuuttomalla, eli 342 €/htv (312 €/htv vuonna 2008). Sairauspoissaoloja rekisteröitiin yhteensä 328. Suurin osa poissaoloista oli lyhyitä 2-3 päivää kestäviä, joihin esimies myöntää luvan. Vuonna 2009 sairauspoissaolopäiviä oli 4,68 henkilötyövuotta kohden, mikä on vähemmän kun kahtena edellisenä vuotena (vuonna 2008 poissaolopäiviä 5,2 ja vuonna 2007 4,73 henkilötyövuotta kohden). Työterveyden tilastoinnin mukaan sairauspoissaolojen suurimmat aiheuttajat ovat eri tuki- ja liikuntaelinten vaivat sekä mielenterveyteen liittyvät häiriöt, mikä heijastaa yliopiston muutosten myllerrystä viime vuosien aikana.

Toimintakertomuksissa tuli esille, etteivät kokonaistyöajan piiriin kuuluvat työntekijät ilmoita systemaattisesti lyhytaikaisista sairauspoissaoloistaan ja tämä jättää sairauspoissaolotaulukot vain suuntaa-antaviksi.

Vuonna 2009 eläkkeelle jäi yksi henkilö, työkyvyttömyyseläkkeelle kaksi henkilöä ja osa-työkyvyttömyyseläkkeelle yksi henkilö. Yksilölliseen kuntoutukseen osallistui vuoden aikana yhteensä neljä henkilöä.

Taulukko 31. Sairauspoissaolot 1.1. – 31.12.2009

Poissaolopäiviä	Tapahtumien lkm 2008	Tapahtumien lkm 2009
1 pv*)	60	96
2-3 pv*)	132	131
4-10 pv	75	67
11-60 pv	27	28
61-90 pv	4	1
91-180 pv	1	3
yli 180 pv	2	1
Yhteensä	301	328

*)alle 3 päivää kestävästä poissaoloista ei vaadita lääkärin todistusta, perustuvat henkilöiden omaan ilmoitukseen ja esimiehen lupaan.

Vaasan yliopisto tukee henkilökunnan jaksamista antamalla TYKY+-seteleitä 90 euron edestä/henkilö/vuosi. Setelit käyvät maksuväliseinä useammassa liikuntapaikassa sekä myös kulttuuria tarjoavissa paikoissa. Etua käyttää noin 200 henkilöä kuukaudessa.

Henkilökunnalle järjestettiin kesäkuussa Tykypäivä Botniahallilla. Päivän aikana oli mahdollisuus tutustua useisiin eri liikuntalajeihin ja kuulla ajankohtaista asiaa jaksamisesta. Päivään osallistui 105 henkilöä. Kevään aikana tuettiin myös sähly ja lentopallovuorojen kustannuksia, mutta tästä luovuttiin syksyllä. Sekä lentopallo- että sählyvuorot ovat jatkuneet henkilökunnan itse järjestämänä. Kampuksella on vuoden aikana ollut hieroja 12 kertaa (omakustannushintaan). Marraskuussa järjestettiin henkilökunnan joulujuhlat, johon osallistui 130 henkilöä.

Esimiestyön tukemiseksi käynnistettiin syksyllä johdon konsultaatio ulkopuolisen työn ohjaajan vetämänä. Tämän lisäksi vuoden aikana oli käynnissä muutama työnohjaus.

Taulukko 32. Henkilöstön lomat, vapaat, yms. poissaolot (pl. vuosilomat)

Vanheimpain lomat	Henkilöä			Opintovapaa yms.	Henkilöä			Sairaus yms.	Henkilöä		
	2007	2008	2009		2007	2008	2009		2007	2008	2009
Hoitovapaa	3	7	3	Opintovapaa	1	1	-	Kuntoutus	6	5	4
Isyysvapaa	8	7	8	Vuorotteluvapaa	4	2	3	Sairaus	130	153	153
Äitiysvap.	12	9	14	Ammattiyhdistyskoul	11	7	7	Työtaturma	3	4	2
Yhteensä	23	23	25	Yhteensä	16	10	10	Yhteensä	139	162	159

Henkilöstöstrategia ja kehittämistoimenpiteet

Vuosi 2009 oli henkilöstön kannalta orientoitumista uuteen yliopistomaailmaan. Yliopistossa valmistauduttiin uuden lain edellyttämiin toimiin kolmessa hallituksen 30.1.2009 asettamassa työryhmässä, jotka käsitelivät talousjohtamista, työnantajatoimintaa ja rekrytointia sekä organisaatiota ja johtosääntöä.

Ryhmäpohdintojen tuloksena valmistui esitys johtosäännöstä sekä rekrytointitoimivallan delegoinnista ja rekrytointiohjeista. Johtosääntö hyväksyttiin 23.9.2009 ja rekrytointipäätöstä valmisteltiin loppuvuodesta 2009. Myös työ henkilöstöpoliittisiin periaatteisiin ja toimenpideohjelmaan käynnistettiin vuoden 2009 aikana. Periaatteet ja toimenpideohjelma saavat lopullisen rakenteen ja muodon, kun hallitus päättää uudesta yliopistostrategiasta.

Urarakennetta pohtiva työryhmä kävi läpi vuoden 2009 aikana urarakenteeseen liittyvät kelpoisuusehdot, laati suositukset opetustyön osuudesta uramallin mukaisissa tehtävissä sekä selvitti rekrytointiin liittyvää arviointimenettelyä. Tiedekunnat aloittivat siirtymisen uramallin mukaiseen käytäntöön vuoden 2009 aikana. Tiedekunnilta edellytettiin strategista henkilöstösuunnitelmaa uuden uramallin käyttöönotosta.

Eryteisesti yliopistohallintoon liittyvien muutosten vuoksi henkilöstöön ja työtoimintaan liittyviä asioita käsiteltiin useassa YT-toimikunnassa sekä koko henkilöstölle järjestetyissä Ajankohtaista yliopistolla -tilaisuuksissa. Ajankohtaistilaisuuksia järjestettiin lukuvuoden aikana kuukausittain.

Palkkaus hoidettiin vielä vuonna 2009 keskitetysti, samoin valtion rahan palkkabudjetin seuranta. Kehitys- ja VPJ/UPJ-keskustelut käytiin yksiköissä yliopiston ohjeistuksen mukaan. Loppuvuodesta tiedekunnat laativat henkilöstöpalvelun ohjeistuksen mukaan palkkabudjetin ja henkilöstösuunnitelman vuodelle 2010, jolloin palkkabudjetit ja seuranta siirtyvät tulosityksiköille uuden lain ja yliopiston johtosäännön mukaan.

Yliopistolaisten työhyvinvointia seurataan vuosittaisessa hyvinvointibarometrikyselyssä. Vuoden 2009 aikana myös työterveyshuolto, työsuojelu- ja työhyvinvointi sekä tasa-arvotoimikunta käsitelivät asiaa ja esittivät toimenpide-ehdotuksia, kuten esim. työnohjauksen ja muutostulokoulutuksen järjestämistä. Työhyvinvoinnin ja tasa-arvoisen työyhteisön kehittämisessä uudessa yliopistossa on tärkeää johtamisjärjestelmän kehittäminen ja johtamiskoulutuksen järjestäminen. Myös tarve raportoinnin kehittämiseen ja toiminnanohjauksen sekä laatutyön ja työkalujen kehittämiseen nähdään tärkeänä.

Henkilöstökoulutus ja valmentautuminen uutta yliopistomaailmaa varten

Keskitetyn henkilöstökoulutuksen kustannukset olivat vuonna 2009 noin 269 euroa/htv. Vastaava luku oli vuonna 2008 yhteensä 388 euroa/htv. Tähän ei sisälly menetetyn työajan eikä Oppimiskeskuksen järjestämän muun kuin pedagogisen koulutuksen kustannukset. Tähän lukuun ei sisälly myöskään taloushenkilöstön mittava Helsingissä toteutettu SAP -koulutus, koska opetusministeriö kattoi tämän koulutuksen kulut palvelukeskushankkeesta. Summaa pienentää myös se, että alun perin laajemmaksi suunnitellusta Uuteen yliopistoon -valmennuskokonaisuus keskeytettiin johtaja- ja esimiesrakenteen muuttumisen vuoksi ja koulutus päätettiin siirtää seuraavalle vuodelle. Lisäksi muihin tietojärjestelmiin liittyvä koulutus ei sisälly 269 euroon/htv. Vuoden 2008 koulutuskulujen suuruutta selittää myös se, että yliopistolla oli käytössä OPM:n henkilöstömuutoksiin osoittama kehittämisraha. Kehittämisrahan käyttö kytkeytyi palvelukeskushankkeeseen.

Tiedekuntien toimintakertomuksissa tuli vahvasti esille, että tiedekunnissa on tarvetta erityisesti henkilöstöhallinnon aihepiireihin liittyville kehittämis- ja koulutustilaisuuksille, mutta mahdollisuudet osallistua tilaisuuksiin ovat työmääristä johtuen rajalliset.

Lokakuussa 2008 käynnistettiin kolme koulutusohjelmaa: johtamis-, talous- ja muutoskoulutusohjelmat. Vuoden 2008 puolella järjestettiin kaksi kertaa muutoskoulutusta ja vuoden 2009 puolella jatkettiin johtamis- ja talouskoulutusohjelmilla. Koulutusohjelmat päättyivät 11.5.2009 järjestettyyn esimieskoulutuspäivään. Koulutuspäiviä oli yhteensä 5 ja niihin osallistui yliopiston taloushenkilöstöä ja sekä esimiehiä ja ylintä johtoa. Koulutusten aihepiirissä oli muun muassa esimiestäitoja, esimiesviestintää, talousosaamista, kirjanpitoa ja työoikeutta.

Yliopistossa on vakiintunut järjestelmien käyttöopastus osana henkilöstökoulutusta. Personec ESS-, Personec F- ja SoleTM-koulutuksiin voi osallistua koko henkilökunta. Yleensä järjestelmiin perehdytään siinä vaiheessa, kun uusi työntekijä tulee taloon. Syksyisin uusille työntekijöille järjestetään perehdyttämispäivä, mikä vuonna 2009 järjestettiin niin, että rehtori kutsui uudet työntekijät aamukahville 13.10.2009. Tilaisuudessa rehtori toivotti uudet työntekijät tervetulleiksi taloon. Tilaisuudessa esittäytyivät myös henkilöstöpäällikkö, henkilöstöasiat ja henkilöstöjärjestöt. Tilaisuuteen osallistui noin 20 vuonna 2009 yliopistossa työnsä aloittanut henkilöä.

Vuonna 2009 Vaasan yliopistossa alkoi taloushallinnon SAP-projekti, jonka puitteissa kymmenisen henkilöä oli useita päiviä koulutuksessa Helsingissä. Koulutuksia jatkettiin Vaasassa loppuvuodesta isommalle taloushallinnon ryhmälle suunnattuna.

Varsinaisten koulutusohjelmien ja opetusten lisäksi yliopistossa järjestetään Ajankohtaista yliopistolla -tilaisuuksia ja etenkin vuoden 2009 hallinnon kehittämistyön takia on järjestetty lukuisia tiedotustilaisuuksia hallintojohtajan johdolla koko henkilöstölle. 1.1.2010 voimaan astuneeseen uuteen yliopistolakiin henkilöstöä on perehdytetty lukuisten info- ja ajankohtaistilaisuuksien lisäksi rehtorin ja hallintojohtajan lähettämällä koko henkilöstölle suunnatuilla sähköposteilla sekä kohdistetuilla koulutuksilla kuten ALV-koulutuksella. Uusi toimintaympäristö vaatii uutta osaamista ja kouluttamalla henkilökuntaa yliopisto valmistautui vuonna 2010 koittaviin haasteisiin.

Uuden toimintaympäristön tuntemiseen liittyy myös nyky-yhteiskunnassa korostuneet riskit ja vaaratilanteet. Yliopistossa toimivan työsuojelutoimikunnan lisäksi turvallisuusasioita pohtivat henkilöstöpäällikkö, työsuojelupäällikkö ja turvallisuuspäällikkö. Vuoden 2009 lopussa järjestettiin paloturvallisuuskoulutus. Turvallisuuskoulutusta jatketaan vuonna 2010.

Tiedekirjasto Tritonia järjestää pitkäkestoista yliopistopedagogiikkakoulutusta yhdessä Tampereen yliopiston kanssa. Koulutuskokonaisuuteen kuuluu viisi moduulia, joista kaksi ensimmäistä järjestettiin vuoden 2009 syksyllä. Tähän koulutuskokonaisuuteen osallistuu 20 henkilön ryhmä.

Vuoden 2008 puolella alkanutta johdon konsultaatiota jatkettiin vuonna 2009. Johdon konsultaatiossa pohdittiin johdollisia valmiuksia muutosten kohtaamiseen. Konsultaatiossa asiantuntija toimi työnohjaaja Leena Kultalahti Kultakehä Oy:stä. Esimiesten rooli

korostuu uudessa yliopistomaailmassa ja yliopisto panostaa jatkossakin tämän portaan koulutukseen.

Työkykyä ja työhyvinvointia ylläpitävä toiminta

Hyvinvointitoimikunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Hyvinvointitoimikunta linjasi periaatteet yliopiston henkilöstön hyvinvoinnille. Linjausten perustana käytettiin hyvinvointibarometrin tuloksia. Vuoden teemana oli keskittyminen sekä esimiestyön tukeminen, myös muutosviestintään kiinnitettiin huomiota. Työterveyshoitaja osallistui ensimmäiseen kokoukseen asiantuntijana.

Tasa-arvotoimikunnan tehtävänä on laatia toimikaudekseen toimintasuunnitelma, esittää vuosittain yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelmaan tasa-arvon toteutumiseen liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä, edistää tasa-arvon toteutumista yliopistoyhteisössä kiinnittäen erityistä huomiota eri työntekijäryhmien ja sukupuolten väliseen tasa-arvoon, seurata tasa-arvon toteutumista ja ylläpitää tasa-arvoon liittyvää keskustelua yliopistoyhteisössä, esteettömyyssuunnitelman teko ja ylläpito, sekä tehdä muut hallituksen ja rehtorin toimikunnalle antamat tehtävät. Tasa-arvotoimikunta on laatinut Vaasan yliopiston syrjinnän vastaisen suunnitelman ja menettelyohjeet sukupuolisen häirinnän ja ahdistelun varalta Vaasan yliopistossa. Vuonna 2009 tasa-arvotoimikunta kokoontui 3 kertaa. Toimikunnan työskentelyyn osallistui myös aktiivisesti yliopiston opiskelijajäsen. Tiedekuntien toimintakertomusten mukaan tasa-arvoasioita ja -ohjeistuksia noudatetaan tiedekunnissa niiden kaikessa toiminnassa.

Työsuojelutoiminta on osa yliopistopalveluja ja on pääosin ennakoivaa toimintaa. Sen tulee olla osa työyhteisöjen jokapäiväistä toimintaa ja sen suunnittelua. Työsuojelun tavoitteena on vähentää ja poistaa työssä sekä työoloissa esiintyviä terveyden vaaroja ja haittoja. Tavoitteena on kehittää työtä ja työoloja sellaisiksi, että ne edistävät työntekijän terveyttä, turvallisuutta ja viihtyvyyttä työssä. Hyvä ja turvallinen työympäristö edistää myös toiminnan tuloksellisuutta. Työsuojeluasioita käsittelevät työsuojelutoimikunta, työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutettu. Toimikunta muodostuu henkilöstöjärjestöjen edustajista sekä työsuojelupäälliköstä, turvallisuuspäälliköstä ja pääluottamusmiehestä. Työterveyshoitaja ja tarvittaessa työterveyslääkäri ovat osallistuneet Työsuojelutoimikunnan kokouksiin asiantuntijoina. Vuonna 2009 työsuojelutoimikunta kokoontui 9 kertaa ja keskittyi edellisvuoden tapaan Fabriikkiin liittyviin asioihin. Näin ollen kiinteistöpäällikön ja turvallisuuspäällikön roolit korostuivat toimikunnan työskentelyssä. Vuonna 2009 tehtiin työpaikan riskikartoitus ja aloitettiin työpaikkakäynnit Luotsi-rakennuksessa.

Työtyytyväisyyskysely

Työhyvinvointibarometri on Valtion työmarkkinalaitoksen kehittämä johtamisen ja kehittämisen väline, jolla seuraamme työyhteisömme tilaa ja kehitystä. Työhyvinvointibarometrin avulla kartoitetaan työhyvinvointia ja sen lisäksi selvitetään henkilökunnan mielipiteitä esimiestoiminnasta, yliopistojen palvelukeskus Certiasta, hyvinvointitoiminnasta, työterveyshuollosta ja yliopistoa ravistelevista muutoksista. Kartoituksen avulla pyritään selvittämään tarpeelliset kehittämiskohdat. Koko henkilöstö käyttää kyselyn vastaamiseen samoja tunnuksia anonymiteetin säilyttämiseksi. Yksittäisten henki-

löiden vastaukset eivät tule tutkimuksen missään vaiheessa esille. Vuoden 2009 työhyvinvointikyselyyn osallistui koko Vaasan yliopiston henkilökunta. Kysely toteutettiin 21.9–9.10.2009. Kyselyyn vastasi 185 henkilöä, jolloin vastausprosentti oli 46. Vastava kartoitus on toteutettu vuosina 2005 – 2008. Vuonna 2009 työhyvinvointibarometri toteutettiin ensimmäistä kertaa suomen lisäksi englanninkielellä. Vaasan yliopiston henkilöstöstä noin neljä prosenttia puhuvat äidinkielenään muuta kuin suomea.

Työhyvinvointibarometrin tulokset olivat vuonna 2009 pitkälti samansuuntaisia kuin vuosina 2005 – 2008. Yleisesti ottaen tulokset (asteikolla 1–5) ovat hieman parantuneet edellisvuosiin verrattuna. Työntekijät ovat tyytyväisiä työterveyshuoltoon (4,00), työilmapiiriin ja yhteistyöhön (3,74) sekä työn sisältöön ja haasteellisuuteen (3,73). Vähiten tyytyväisiä yliopiston henkilökunta on väittämiin, jotka liittyvät palkkaukseen (2,77), yliopistojen palvelukeskus Certiaan (2,88) ja tiedonkulkuun (3,07). Kiire ja epätasainen työtaakka nousivat usean eri kohdan avoimissa vastauksissa esiin. Epätasainen työtaakka vähentää motivaatiota ja kiire vie aikaa vapaa-ajasta. Kiireen takia hyvät kehittämisideat jäävät toteuttamatta ja tarpeellisiin työtä tukeviin koulutuksiin ei ehditä. Lisäksi epätasainen työtaakka heikentää työilmapiiriä.

Barometri tehdään vuosittain, jolloin pystytään seuraamaan työhyvinvoinnin kehittymistä pidemmällä aikavälillä. Kartoituksen pohjalta kehitetään Vaasan yliopiston työhyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Barometrin tuloksia käsitellään hyvinvointija tasa-arvotoimikunnissa sekä Ajankohtaista yliopistolla -tilaisuudessa helmikuussa 2010. Yksikkökohtaiset tulokset toimitettiin esimiehille ja hallintopäälliköille. Esimiehiä ohjeistettiin käsittelemään vastauksia yhdessä työntekijöidensä kanssa ja pohtimaan mahdollisia kehittämiskohtia sekä olemalla ylpeä hyvistä tuloksista.

Palkkausjärjestelmä

Tarkentava virka- ja työehtosopimus yliopistojen palkkausjärjestelmän käyttöönotosta (VPJ) solmittiin 21.6.2006. Järjestelmä perustuu tehtävän vaativuuden ja henkilökohtaisen suoriutumisen arviointiin, ja on näin tuonut uusia vaatimuksia yksiköihin, esimiehille ja työnantajalle. Yliopistoissa on käytössä kaksi arviointijärjestelmää, opetus- ja tutkimushenkilöstöön sovellettava järjestelmä sekä muuhun henkilöstöön sovellettava järjestelmä. Molemmissa järjestelmissä arviointiryhmät käsittelevät tehtävien vaativuusarvioinnit ja suhteuttavat ne muihin samankaltaisiin tehtäviin ja yliopiston kokonaisuuteen. Lopullisen päätöksen tehtävän vaativuustasosta ja henkilökohtaisen suoriutumisen tasosta vahvistaa aina työnantaja. Palkkausjärjestelmään liittyvä yhteistyö ja kehittämisen tapahtuvat yhteistyössä arviointiryhmien (ml. järjestöt), henkilöstöpalveluiden, yksiköiden johdon ja työnantajan kanssa.

Palkkausjärjestelmään liittyvät arvioinnit käsitellään Vaasan yliopistossa sähköisesti Personec HR-järjestelmän avulla, joka otettiin käyttöön vuonna 2007. Järjestelmän käyttöönotto on helpottanut huomattavasti arviointien käsittelyä arviointikierroksilla. Vuoden 2009 aikana käytiin sopimuksen mukaiset arviointikierrokset koko muulle henkilöstölle ja osalle opetus- ja tutkimushenkilöstä. Opetus- ja tutkimushenkilöstön vaativuustasojen 5–11 osalta arviointi tulee suorittaa vähintään kolmen vuoden välein ja vuonna 2009 arviointikierros oli pakollinen.

Vuosittain toteutettavassa Valtionvarainministeriön työhyvinvointibarometrissa on palkkaukseen liittyvä kysymys. Aiemmin barometrissa oli useampi juuri valtion palkkausjärjestelmää koskeva kysymys, mutta vuonna 2009 palkkausjärjestelmän katsottiin jo vakiintuneen osaksi yliopiston toimintoja. Palkkausta koskevan kysymyksen vastaukset olivat vastaavia aikaisempiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2009 palkkausta koskevien kysymysten keskiarvo oli 2,77 Likertin asteikolla 1–5, kun vuonna 2008 keskiarvo oli 2,68. Myös avoimissa vastauksissa järjestelmä sai aikaisempien vuosien tapaan rakenteestaan positiivista palautetta, mutta moni koki resurssien niukkuuden järjestelmän taroituksen toteuttamisen esteenä.

Toimintakertomusten mukaan tiedekunnissa käydään palkkausjärjestelmään liittyviä kehityskeskusteluja kiitettävästi. Yleisten kehityskeskustelujen käymisessä on vielä parantamisen varaa. Muutamassa toimintakertomuksessa kerrottiin, että myös palkkakeskustelujen ulkopuoliset kehityskeskustelut ovat joissakin laitoksissa vakiintuneet osaksi toimintakulttuuria.

Kuvio 33. Opetus- ja tutkimushenkilöstön vaativuustasojen jakauma sukupuolittain 31.12.2009

Kuvio 34. Muun henkilöstön vaativuustasojen jakauma sukupuolittain 31.12.2009

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Taulukko 35. Toteutunut kokonaisrahoitus, 1000 euroa

Vuosi	2007	2008	2009
TULOT (ilman alv)			
Budjettirahoitus	24 422	27 414	26 239
- toimintamenorahoitus (ml. siirtomääräraha)	23 804	25 553	25 498
- muiden momenttien käyttöoikeus	618	1 861	791
Täydentävä rahoitus	8 590	7 146	7 441
Käytettävissä oleva rahoitus yhteensä	33 012	34 560	33 730
MENOT (ilman alv)			
Menot/tuotto- ja kululaskelma			
- henkilöstökulut	19 418	20 962	21 490
- vuokrat	3 421	3 560	3 925
- muut menot (mukana poistot)	6 944	7 232	6 802
Menot yhteensä	29 783	31 754	32 217

Vuonna 2008 Yliopistojen palvelukeskuksen Certian toiminnan rahoitus kanavoitui Vaasan yliopiston kirjanpidon kautta ja tämän poistuminen vuonna 2009 vaikuttaa kokonaisbudjettirahoituksen laskuun. Vastaavasti menojen puolella vähennys kohdistuu pääasiassa muihin menoihin.

Palkkamenojen kasvussa heijastuu UPJ-palkantarkistusten vaikutus. Vuokramenojen kasvuun vaikutti Fabriikki-tilojen remontin valmistuminen ja tilojen käyttöönotto.

Taulukko 36. Yliopiston kokonaismenot (ilman alv.) kaudella 2007 – 2009, 1000 euroa

Vuosi	Kokonaismenot yhteensä	Budjettirahoitus	Täydentävä rahoitus *)	Täydentävän rahoituksen osuus, %
2007	30 000	22 576	7 424	24,7
2008	32 287	24 881	7 406	22,9
2009	32 048	25 463	6 585	20,5

*) täydentävä rahoitus = muu kuin tulossopimuksessa sovittu rahoitus

Taulukko 37. Täydentävän rahoituksen lähteet ja käyttö vuosina 2007 – 2009

Rahoituslähde	2007	2008	2009	Käyttökohde vuonna 2009		
				Koulutus	Tutkimus	Muu
Suomen Akatemia	324 351	621 017	540 306		540 306	
TeKes	660 356	366 665	773 804		721 696	52 108
OPM/Erill. Projektirahoitus	412 103	1 227 825	426 416	169 506	80 610	176 299
OPM/Graduate school-rahoitus	190 024	211 417	272 428		272 428	
Eu-kansallinen rahoitus	1 289 996	324 035	187 129	133 855	53 273	
Muu valtion rahoitus	1 186 472	1 408 347	657 395	210 584	267 939	178 873
Kunnat/kuntaliitot	433 639	534 705	708 188	266 661	393 651	47 876
Kotimaiset yritykset	946 582	961 024	948 526	227 944	597 245	123 337
Kotimaiset rahastot/säätiöt	1 060 106	1 140 770	969 591	207 076	382 438	380 078
EU-rahoitus (ei komissio)	761 044	295 544	641 171	87 432	516 336	37 403
EU-komissio	76 922	254 272	430 227	19 510	282 790	127 928
Muu ulkomainen rahoitus	82 864	60 206	29 956	1 137	17 522	11 097
Yhteensä	7 424 457	7 405 827	6 585 138	1 323 905	4 126 234	1 135 000

Kotimaiset rahastot ja säätiöt osiossa on mukana avoimen yliopiston tuloilla katetut menot 151 021 €. Vuosina 2007 ja 2008 OPM:n ja valtion rahoitukseen sisältyy yliopiston palvelukeskuksen käynnistämiseen liittyvää rahoitusta, joka kanavoitiin Vaasan yliopiston kautta (n. 1 M€/vuosi).

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen käyttö tulosalueittain

Taulukko 38. Kustannusten jakautuminen päätulosalueittain kaudella 2007 – 2009, Meur

Meur	2007	%	2008	%	2009	%
Perustutkintokoulutus	11,1	37,9	11,9	39,4	11,6	37,6
Aikuiskoulutus	3,7	12,6	2,4	7,8	2,1	6,8
Jatkotutkintokoulutus	5,5	18,8	5,0	16,4	5,9	19,2
Tutkimus	7,9	27,0	9,6	31,9	9,7	31,4
Yhteiskunnalliset palvelut	1,1	3,7	1,3	4,5	1,5	4,9
Yhteensä	29,3	100	30,2	100	30,8	100

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Yliopiston toiminnan tuotot vuonna 2009 olivat 7,4 M€, eli n. 4,1 % enemmän kuin vuonna 2008. Toiminnan kokonaiskulut vuonna 2009 olivat 32,2 M€ ilman alv-menoja eli kokonaismenot kasvoivat 1,5 %. Menoryhmien sisällä tilikauden aikaiset ostot kasvoivat 9,5 %, henkilöstömenot 2,5 % ja vuokrat 10,7 %. palvelujen ostot sen sijaan vähenivät 28,7 %. Vuonna 2008 yliopiston kirjanpidossa olivat Yliopistojen palvelukes-

kuksen Certian aloittamisesta aiheutuvat kulut, jotka aiheuttivat palvelujen ostojen kasvun. Vuonna 2009 nämä kustannukset jäivät pois.

Siirtotalouden kulut kotitalouksille -erä sisältää apurahoja opiskelijoiden kansainväliseen vaihtoon sekä jatkokoulutusapurahat, joiden osuus on kasvanut 11,7 %.

Tilikauden kulujäämä on 26,2 M€ eli 0,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

1.6.4 Tase

Käyttöomaisuuden aineellisten hyödykkeiden tasearvo kasvoi vuonna 2009 8 %.

Vaihto- ja rahoitusomaisuudessa lyhytaikaisten saamisten määrä kasvoi 30,5 %.

Vaihto- ja rahoitusomaisuudessa rahastovarojen arvo (Viljo Syreniuksen rahasto) kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 30,3 %.

Lyhytaikainen vieras pääoma kasvoi 16,6 %.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Yliopiston johtamisjärjestelmästä ja siihen liittyvästä sisäisestä valvonnasta ja vastuista määrätään hallintosäännössä ja taloussäännössä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa johtamista varten riittävä varmuus siitä, että yliopiston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja määräyksiä.

Vuonna 2008 tehdyssä riskikartoituksessa todettiin merkittäviksi ja todennäköisiksi riskeiksi opiskelijoiden ja tutkijoiden rekrytointi sekä yliopiston toimintaympäristön nopeat muutokset. Kohtalaisiksi ja merkittäväksi riskiksi tunnistettiin johtaminen. Vuoden 2009 aikana on korostunut erityisesti toimintaympäristön nopeaan muutokseen liittyvien riskien hallinta yliopisto-organisaation muutosten ja vallitsevan talouskriisin seurauksena.

Yliopiston rehtori käy vuosittain tulosneuvottelut tulosityksiköiden kanssa. Neuvottelussa ovat tarkastelussa yksikön tehtävien ja tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan kehittäminen. Tarkasteltavana ovat myös riskikartoituksessa esille nousseet riskialueet. Tulkina ovat tällöin eri raportit yliopiston tietojärjestelmistä sekä KOTA-tietokannasta.

Riskien hallitsemiseksi ja eliminoimiseksi sekä toiminnan hyvän laadun varmistamiseksi Vaasan yliopistossa toteutettiin ja kiinnitettiin huomiota vuonna 2009 erityisesti seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Yliopiston uuden oikeudellisen muodon ja uusien tehtävien vaatimusten pohjalta toteutettiin yliopiston sisäisen rakenteen uudistaminen. Tällöin suurennettiin laitoskokoja, vähennettiin tiedekuntien määrää sekä selkeytettiin vastuuta ja vallanjakoa. Samalla keskitettiin hallintopalvelut yhdeksi kokonaisuudeksi tukemaan varsinaista opetus- ja tutkimustoimintaa.
2. Yliopiston johtosääntö ja taloussääntö uudistettiin organisaation ja toiminnan muutosten seurauksena.
3. Edellisvuonna toteutettu talous- ja henkilöstöpalveluiden osittainen ulkoistaminen Yliopistojen palvelukeskus Certiaan jatkui tilinpäätöksen osalta pilotointivaiheena ja muilta osin varsinaisena asiakkuutena 1.1.2009 lukien. Pilotoinnin perusteella toimintarutiineja on kehitetty ja vastuunjako tarkennettu. Palvelukuvaukset on päivitetty. Samoin tietoturvan hoitamisesta on sovittu periaatteet. Vuoden lopussa allekirjoitettiin uusi palvelusopimus Certian kanssa. Hinnoitteluperusteet ja sopimuksen liitteet tarkistetaan vuosittain.
4. Vuoden 2010 alussa toteutetun uuden SAP-järjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin vuoden aikana yhdessä järjestelmän hankkineen Certian kanssa. Alkuvaiheessa otetaan käyttöön SAP:in taloushallintomoduli. Uuden järjestelmän mukana otetaan käyttöön kirjanpitolain mukainen talouden seurantajärjestelmä. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän avulla kehitetään raportointia, jota varten erityistä huomiota on kiinnitetty taloushallinnon koodiston suunnitteluun.

SAP:in käyttöönoton yhteydessä uudistetaan myös yliopiston budjetoitijärjestelmä.

5. Yliopiston uusi hallitus käynnisti heti toimintansa alussa yliopiston strategian tarkistamisen. Päivitetty uusi strategia valmistuu vuoden 2010 alkupuolella.
6. Vuoden 2009 alussa otettiin käyttöön yhtenäinen ja kattava työajan kohdentamisen järjestelmä SoleTM. Järjestelmän piirissä on koko henkilökunta. Järjestelmän avulla saadaan tietoa erityisesti ulkopuoliseen rahoitukseen liittyvän työajan kohdentamisesta. Työajan kohdentamisen avulla saadaan varmistettua tiedot myös toiminnallisen tehokkuuden sekä tuloksellisuuden arviointia varten. Samoin työajan kohdentaminen toimii osana kokonaiskustannusmallin mukaisen hinnoittelun käyttöönottoa.

Sisäisen tarkastuksen osalta yliopistolla on sopimus KPMG Oy:n kanssa. Vuoden 2009 sisäinen tarkastus on kohdistunut mm. yliopiston organisaation ja toiminnan uudistamiseen, Certia-sopimukseen ja palvelujen toimittamiseen sekä uuden SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Samoin on käyty läpi uuden yliopistolain mukanaan tuomia muutoksia yliopiston toimintaan, rahoitukseen, kirjanpitoon ja veroitukseen. KPMG suorittaa tarkastuksen noudattaen omia sisäisiä ohjeistuksiaan ja perustuen sisäisen tarkastuksen ammattistandardeihin.

Edellä esitetyn perusteella yliopiston johto arvioi yliopiston sisäisen valvonnan toimivan riittävässä tasossa. Yliopiston merkittäviksi ja todennäköisiksi tunnistettuja riskejä tulee seurata aktiivisesti. Toimintaympäristön nopeat muutokset tulevat lähivuosinakin vaikuttamaan merkittävästi toiminnan organisointiin, muutosten hallintaan ja yhteistyömuotojen kehittämiseen. Yliopiston muuttuminen vuoden 2010 alussa julkisoikeudelliseksi laitokseksi tuo mukanaan merkittäviä ja uusia haasteita ja muutoksia hallinnon ja osaamisen kehittämiseksi yliopistossa.

1.8 Arviointien tulokset

Toukokuussa 2009 käynnistettiin yliopiston sisäinen arviointimenettely, katselmoinnit. Katselmoinneissa tarkasteltiin yliopiston keskeisten strategisten tavoitteiden toteutumista yksikön toiminnassa, yksikön johtamista, sekä perustehtävien (tutkimus, opetus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus) laadunvarmistusmenettelyjä. Kehittämiskohteita kartoitettiin sekä yksiköiden että yliopiston tasolla. Arviointien tulokset on kirjattu katselmointipöytäkirjoihin Ruoriin toiminnanohjauksen sivustolle.

Kauppatieteellinen tiedekunta on valmistautunut EPAS-arviointiin kansainvälisen maisteriohjelman (Master's Degree Programme in International Business) osalta. Arviointi toteutetaan keväällä 2010.

Vuonna 2010 toteutettavaa tutkimuksen kokonaisarviointia on valmisteltu.

Valtakunnallisen, vuonna 2010 toteutettavan tutkinnonuudistuksen arvioinnin valmistelu on käynnistynyt yliopistossa.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Tilintarkastukseen ja sisäiseen valvontaan perustuen Vaasan yliopistossa ei vuonna 2009 ole todettu väärinkäytöksiä eikä takaisinperintöjä ole tehty.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaotteen numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2009	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veroluonteiset tulot	157 856,72	178 519,51	178 519,51	0,00	100
11.04.01 Arvonlisävero	157 856,72	178 519,51	178 519,51	0,00	100
13. Korkotulot ja voiton tulokset	2 848,00	3 200,00	3 200,00	0,00	100
13.03.01 Osinkotulot	2 848,00	3 200,00	3 200,00	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	160 704,72	181 719,51	181 719,51	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2009 määräraho- jen		Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2009	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.Opetusministeriön hallinnonala	25 863 016,73	25 364 453,09	23 720 788,01	1 643 665,08	25 364 453,09	0,00				
29.01.29 Opetusministeriön hallinnonalan arvonlisämenot (arvionmääräraha)	1 548 617,67	1 557 366,77	1 557 366,77	0,00	1 557 366,77	0,00				
29.30.21 Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2v)										
29.30.21.1 Aikuiskoulutuksen kehittäminen	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00
29.50.01 Yliopistojen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)										
29.50.01.1 Yleiset toimintamenot	22 711 000,00	23 397 000,00	21 753 334,92	1 643 665,08	23 397 000,00	-	2 100 843,62	25 497 843,62	23 854 178,54	1 643 665,08
29.50.01.2. Täydennyskoulutuksen hintojen alentaminen	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	7 265,15	7 265,15	7 265,15	0,00
29.50.04 Yliopistojen palvelukeskuksen toimintamenot (nettob)(siirtomääräraha 2 v)	860 159,06	0,00	0,00	0,00	0,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
29.50.20 Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)										
29.50.20.9 Yliopistojen rakenteellinen kehittäminen	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	88 957,38	88 957,38	88 957,38	0,00
29.50.22 Yliopistolaitoksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)										
29.50.22.6 Yliopistojen aikuiskoulutuksen kehittäminen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	22 376,99	22 376,99	22 376,99	0,00
29.60.50 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)										
29.60.50.1 Tutkimusmäärärahat	578 240,00	410 086,32	410 086,32	0,00	410 086,32	-	130 219,29	540 305,61	540 305,61	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	43 000,10	82 239,95	82 239,95	0,00	82 239,95	0,00				
32.01.29 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisämenot (arvionmääräraha)	10 533,58	20 920,15	20 920,15	0,00	20 920,15	0,00				
32.30.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)				0,00						

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2009 määräraho-		Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2009	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.30.51.2.1 Palkkaukset		61 319,80	61 319,80		61 319,80					
32.80.51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määrä- aha)										
32.80.51.2.1 Palkkaukset	32 466,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	25 906 016,83	25 446 693,04	23 803 027,96	1 643 665,08	25 446 693,04	0,00	2 399 662,43	26 206 748,75	24 563 083,67	1 643 665,08

3 Tuotto- ja kululaskelma

TUOTTO-JA KULULASKELMA 01.01.-31.12.2009

	01.01.2009 - 31.12.2009		01.01.2008 - 31.12.2008	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 218 798,97		1 047 490,67	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	126 453,44		119 528,28	
Muut toiminnan tuotot	<u>6 095 966,29</u>	7 441 218,70	<u>5 979 476,83</u>	7 146 495,78
TOIMINNAN KULUT				
Ostot tilikauden aikana	-1 533 788,66		-1 400 647,46	
Henkilöstökulut	-21 490 764,31		-20 961 638,83	
Vuokrat	-3 924 991,24		-3 560 017,82	
Palvelujen ostot	-2 418 416,42		-3 391 682,29	
Muut kulut	-1 165 744,30		-1 023 899,15	
Poistot	-315 325,95		-350 811,24	
Sisäiset kulut	<u>-982 514,71</u>	-31 831 545,59	<u>-719 719,72</u>	-31 408 416,51
Jäämä I		-24 390 326,89		-24 261 920,73
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	3 591,98		3 626,87	
Rahoituskulut	<u>-489,93</u>	3 102,05	<u>-290,97</u>	3 335,90
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	0,00		3,49	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	3,49
Jäämä II		-24 387 224,84		-24 258 581,34
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Siirtotalouden kulut kotital,	<u>-385 812,58</u>	-385 812,58	<u>-345 351,44</u>	-345 351,44
Jäämä III		-24 773 037,42		-24 603 932,78
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	207 240,11		279 958,39	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-1 635 457,79</u>	-1 428 217,68	<u>-1 713 744,75</u>	-1 433 786,36
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		-26 201 255,10		-26 037 719,14

4 Tase

Tase 31.12.2009

VASTAAVAA	31.12.2009		31.12.2008	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	<u>5 838,25</u>	5 838,25	<u>21 208,65</u>	21 208,65
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennelmat	0,00		406,40	
Koneet ja laitteet	281 556,62		311 832,22	
Kalusteet	469 607,14		364 929,85	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>9 767,00</u>	760 930,76	<u>9 767,00</u>	686 935,47
Käyttöomaisuusarvopaperit ja sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>27 741,00</u>	27 741,00	<u>27 741,00</u>	27 741,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ				
		794 510,01		735 885,12
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAI- SUUS				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 343 613,07		1 932 806,01	
Siirtosaamiset	773 409,08		486 017,25	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>40 734,81</u>	3 157 756,96	<u>951,11</u>	2 419 774,37
Rahat ja pankkisaamiset				
Kassatilit	3 550,60		3 437,60	
Postisiirtomenotilit	0,00		0,00	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>3 664 842,09</u>	3 668 392,69	<u>2 813 661,41</u>	2 817 099,01
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEEN- SÄ				
		6 826 149,65		5 236 873,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		<u>7 620 659,66</u>		<u>5 972 758,50</u>

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA****Valtion pääoma**

Valtion pääoma 1.1.1998	-17 374,05		-17 374,05	
Ed, tilikausien pääoman muutos	-1 710 057,14		-678 023,29	
Pääoman siirrot	26 188 774,99		25 005 685,29	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-26 201 255,10</u>	-1 739 911,30	<u>-26 037 719,14</u>	-1 727 431,19

Rahastojen pääomat

Muut rahastot ja lahj, varat	<u>3 664 842,09</u>	3 664 842,09	<u>2 813 661,41</u>	2 813 661,41
------------------------------	---------------------	--------------	---------------------	--------------

VIERAS PÄÄOMA**Lyhytaikainen vieras pääoma**

Saadut ennakot	1 917 905,83		1 635 622,56	
Ostovelat	1 040 612,62		775 858,90	
Tilivirastojen väl,tilitykset	531 390,45		529 892,71	
Edelleen tilitettävät erät	383 057,32		364 789,44	
Siirtovelat	1 816 010,32		1 577 989,67	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>6 752,33</u>	5 695 728,87	<u>2 375,00</u>	4 886 528,28

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ**5 695 728,87****4 886 528,28****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****7 620 659,66****5 972 758,50**

5 Liitetiedot

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Vaasan yliopiston tilinpäätös on laadittu talousarviolain ja -asetuksen sekä Valtiokonttorin ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

1. Vaasan yliopistossa laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.
2. Ulkomaan rahan määräiset velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin määrittelemän kurssin mukaisesti. Kurssi on tapahtumapäivän kurssi.
3. Arvostus- ja jaksotusperiaatteissa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2009 aikana.

Muiden kuin tuotannontekijöiden hankinnasta aiheutuneiden menojen ja suoritteiden myynnistä saatavien tulojen kirjaamisperusteet talousarviokirjanpidossa siltä osin kuin ne eroavat liikekirjanpidon kirjaamisperusteesta (=suoriteperuste):

Talousarviotilit	Tulo-/menolaji	Kirjausperuste
Talousarviotilit, joille kirjattu palkkamenoja	Loma-ajan palkka	Maksuperuste
295001 Yliopistojen toimintamenot	Siirtotalouden kulut kotitalouksille	Myöntöpäätösperuste
2960501 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	Siirtotalouden kulut kotitalouksille	Myöntöpäätösperuste

Käyttöomaisuushankintojen osalta 10000 euron ja sen yli menevät hankinnat on kirjattu tasetileille. Alle 10000 euron hankinnat on kirjattu suoraan kuluksi.

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen hankintahintaan vähennettynä tehdyillä poistoilla.

4. Vaasan yliopiston ostoreskontra on suljettu 19.1.2010. Tämän jälkeen saapuneet vuoden 2009 kohdistuneet hankintalaskut on kirjattu vuoden 2010 kirjanpitoon maksuperusteisesti. Tammi-helmikuun 2009 ajalta kertynyt summa on 90 281,69 euroa. Vastavasti vuonna 2009 toteutuneeseen toimintaan kohdistuneita tuottoja ei ole laskutettu vastaavana aikana.

Vuonna 2009 kirjattiin maksuperusteisesti ne palkkakulut, joiden maksuvelvollisuus on täyttynyt edellisinä vuosina, mutta jotka ovat tulleet maksatukseen vasta vuoden 2009 puolella. Tällaisia kustannuksia ovat esim. arvioinnin tuloksena saadut palkkojen korotuserät. Summa oli yhteensä 40 325,26 euroa.

5. Yliopiston yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on vuonna 2009 laadittu Valtiokonttorin määräyksen (Dnro 364/03/2005 19.12.2005) mukaisesti. Laskelmassa ovat mukana Suomen Akatemialta saatu rahoitus (kirjaamisoikeus mo-

menttiin), tutkijakoulurahoitus sekä muista rahoituslähteistä saatu yhteistoiminnaksi määritelty rahoitus. Vuonna 2009 on kustannusvastaavuus-laskelmassa mukana menoina tutkimus- ja koulutustoimintaan kohdistuvia lahjoitusvaroja 599.998 euroa, jotka on tulkittu yhteisrahoitteiseksi toiminnaksi.

6. Lomapalkkavelan laskennassa on sovellettu valtiokonttorin ohjeistusta opetushenkilöstön osalta siten, että pitämättömästä uudesta lomapalkkavelasta on otettu laskelmaan mukaan vain lomarahahan osuus. Lomapalkkavelan laskennassa on lisäksi sovellettu valtiovarainministeriön ohjeen (18.3.2009 HENKILÖSTÖOSASTO OHJE VM/347/00.00.00/2009) mukaista laskentatapaa lomapäivistä.

7. Liitteessä 7 esitetään tiedot niistä kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeistä sekä käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista, joiden hankintamenoja ei vielä tilikauden alkaessa ole kirjattu kokonaan kuluksi.

8. Arvonlisämenomomentti on vuoden 2008 alusta alkaen ollut yhteisrahoitteisen toiminnan ja lahjoitusten osalta nettobudjetoitu talousarvioesityksen yksityiskohtaisten perusteluiden yleisten määräysten mukaisesti siltä osin, kun yhteisrahoitteista toimintaa ja lahjoituksia käsitellään toimintamenomomentilla. Kirjanpidossa menettely on toteutettu vuoden 2009 aikana kirjaamalla juoksevasti yhteisrahoitteisen toimintaan kohdistuneet alv-menot projektikohtaisesti alv-menomomentille sekä tuloutettu vastaava osuus tuloista kyseiselle momentille. Lahjoituksista on vastaava menettely toteutettu tulojen osalta vuoden lopussa, menot on kirjattu juoksevasti alv-momentille.

9. Tilinpäätöksen jälkeen ei ole tapahtunut olennaista muuta ilmoitettavaa, mikä ei ilmenisi toimintakertomuksesta.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009	Talousarvion käyttö vuonna 2009	2009 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.29										
Opetusministeriön	Bruttomenot	1 578 099,75	1 604 132,82		1 604 132,82					
hallinnonalan arvonlisä-	Bruttotulot	-29 482,08	-46 766,05		-46 766,05					
menot (arviomääräraha)	Nettomenot	1 548 617,67	1 557 366,77		1 557 366,77	-				

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009	Talousarvion käyttö vuonna 2009	2009 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.50.01										
Yliopistojen	Bruttomenot		28 450 705,73		30 094 370,81				30 558 571,24	
toimintamenot (nettob)	Bruttotulot		-6 697 370,81		-6 697 370,81				-6 697 127,55	
(siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	22 726 000,00	23 397 000,00	21 753 334,92	1 643 665,08	23 397 000,00	-	2 108 108,77	25 505 108,77	23 861 443,69

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2008	Talousarvio 2009	Talousarvion käyttö vuonna 2009	2009 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2009	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2009	Käyttö vuonna 2009 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.50.04										
Yliopistojen palvelu-	Bruttomenot	860 159,06								
keskuksen toimintamenot	Bruttotulot									
(nettob) (siirtomäärär. 2v)	Nettomenot	860 159,06				-				

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Vaasan yliopistolla ei ole ollut vuoden 2009 aikana arviomäärärahojen ylityksiä.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Vaasan yliopistolla ei ole ollut vuoden 2009 aikana peruutettuja siirrettyjä määrärahoja.

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2009	2008
Henkilöstökulut	17 686 096,57	17 227 653,85
Palkat ja palkkiot	17 496 538,91	17 260 933,82
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	189 557,66	-33 279,97
Henkilösivukulut	3 804 667,74	3 733 984,98
Eläkekulut	3 075 540,85	2 989 512,44
Muut henkilösivukulut	729 126,89	744 472,54
Yhteensä	21 490 764,31	20 961 638,83

Johdon palkat ja palkkiot, josta	381 201,31	364 170,69
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein kansallis- ja käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika	Vuotuinen poisto	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
1119 Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
1120 Aineettomat oikeudet	tasapoisto	4 vuotta	25 %	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
1230 Rakennelmat	tasapoisto	10 vuotta	10 %	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4 vuotta	25 %	0 %
1250 - 1256, 1258 Koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6 vuotta	16,67 %	0 %
1259 - 1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
1270 - 1279 Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
1280 Taide-esineet	ei poistoja			

Muut osakkeet ja osuudet	
301 Muut osakkeet	ei poistoja
303 Muut osuudet	ei poistoja

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet	Tutkimus- ja kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Yhteensä
Hankintameno 01.01.2009 (+)	8 121,00	285 684,00	293 805,00
Lisäykset (+)	0,00	0,00	0
Vähennykset (-)	0,00	-97 724,00	-97 724,00
Hankintameno 31.12.2009 (=+)	8 121,00	187 960,00	196 081,00
Kertyneet poistot 01.01.2009 (-)	-8 121,00	-264 475,35	-272 596,35
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	97 724,00	97 724,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	-11 575,36	-11 575,36
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	-3 795,04	-3 795,04
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2009 (=)	-8 121,00	-182 121,75	-190 242,75
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2009 (=)	0,00	5 838,25	5 838,25

Aineelliset hyödykkeet	Rakennelmat	Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut aineell. hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 01.01.2009 (+)	4 922,00	3 957 310,94	1 874 530,51	9 767,00	5 846 530,45
Lisäykset (+)	0,00	120 837,62	253 113,22	0,00	373 950,84
Vähennykset (-)	-4 922,00	-1 559 284,00	-144 937,00	0,00	-1 709 143,00
Hankintameno 31.12.2009 (=+)	0,00	2 518 864,56	1 982 706,73	9 767,00	4 511 338,29
Kertyneet poistot 01.01.2009 (-)	-4 515,60	-3 645 478,72	-1 509 600,66	0,00	-5 159 594,98
Vähennysten kertyneet poistot (+)	4 922,00	1 559 284,00	144 937,00	0,00	1 709 143,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	-406,40	-148 400,21	-148 328,99	0,00	-297 135,60
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	-2 713,01	-106,94	0,00	-2 819,95
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2009 (=)	0,00	-2 237 307,94	-1 513 099,59	0,00	-3 750 407,53
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2009 (=)	0,00	281 556,62	469 607,14	9 767,00	760 930,76

Käyttöomaisuusarvopaperit ja sijoitukset	Käyttöomaisuus- arvopaperit	Yhteensä
Hankintameno 01.01.2009 (+)	27 741,00	27 741,00
Lisäykset (+)	0,00	0,00
Vähennykset (-)	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2009 (=+)	27 741,00	27 741,00
Kertyneet poistot 01.01.2009 (-)	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset (-)	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2009 (=)	0,00	0,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2009 (=)	27 741,00	27 741,00

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2009	2008	Muutos 2009-2008
Korot euromääräisistä saamisista	391,98	778,87	-386,89
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	3200,00	2848,00	352,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	3591,98	3626,87	-34,89

Rahoituskulut	2009	2008	Muutos 2009-2008
Korot euromääräisistä veloista	489,93	290,97	198,96
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	489,93	290,97	198,96

Netto	3102,05	3335,90	-233,85
--------------	---------	---------	---------

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Vaasan yliopistolla ei ole ollut vuoden 2009 aikana talousarviotaloudesta annettuja lainoja.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	31.12.2009						31.12.2008	
	Kappale- määrä	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo
1301 Muut osakkeet yhteensä			13454,00					13454,00
Merinova Teknologiakeskus Oy Ab	60		5045,00			0,00		5045,00
Conradi Oy Ab	100		8409,00	25		0,00		8409,00
1303 Muut osuudet yhteensä			14287,00					14287,00
Anvia Oyj	32		14287,00			3200,00		14287,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä			27741,00			3200,00		27741,00

Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut**Valtiontakaukset ja valtion takuut**

Vaasan yliopistolla ei ole valtiontakauksia eikä valtiontakuita.

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Tilien 1951 ja 2128

Rahaston nimi	Varat 31.12.2009	Varat 31.12.2008	Käyttötarkoitus
Viljo Syreniuksen rahasto	3 664 842,09	2 813 661,41	Tekniikan alan koulutuksen ja tutkimuksen tukeminen
Yhteensä	3 664 842,09	2 813 661,41	

Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma	Varojen käyttötarkoitus
Rahastot Vaasan yliopiston rahasto	785 508,10	Vaasan yliopiston tehtävien hoitamisen tukeminen sekä liiketoiminnan harjoittaminen yliopiston tehtäväalueilla.

Liite 15: Velan muutokset

Vaasan yliopistossa ei ollut vuoden 2009 aikana valtionvelan muutoksia

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Vaasan yliopistolla ei ole valtionvelkaa.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Talousarviossa päätetty momentin käyttötarkoituksen laajennus:

Määrärahaa saa käyttää myös yliopiston opettajille, tutkijoille ja opiskelijoille myönnettävien tutkimusta ja koulutusta edistävien apurahojen maksamiseen, opiskelijoille opintoihin liittyvän harjoittelun järjestämiseen sekä yliopiston toimintaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

29.50.01 Yliopistojen toimintamenot	LKP-ryhmä	Euroa
Opiskelijaharjoittelu	41 Henkilöstökulut	94 352,84
	43 Palvelujen ostot	25 880,37
	49 Sisäiset kulut	55 293,31
Apurahat	82 Siirtotalouden kulut	381 282,58
Jäsenmaksut	45 Muut kulut	32 405,55
Yhteensä		589 214,65

Yliopisto ei ole osoittanut toimintamenomäärärahaa täydennyskoulutuksen hintojen alentamiseen.

Yliopisto ei ole käyttänyt toimintamenomäärärahaa osakeyhtiöiden perustamisesta ja valtiolle kuuluvien osakkeiden merkitsemisestä, käynnistämisestä ja muista omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin.

Suomen Akatemian siirtomenomomenttia 29.60.50.1 ja siirtomäärärahamomenttia 4.08.29.60.50.1 on käytetty momentin perustelujen sallimiin menoihin seuraavasti

Lkp-tiliryhmä	Euroa
40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 388,10
41 Henkilöstökulut	402 850,69
42 Vuokrat	2 137,43
43 Palvelujen ostot	6 563,63
45 Muut kulut	27 209,78
49 Sisäiset kulut	98 798,40
82 Siirtotalouden kulut	930,00
93 Suoritetut arvonlisäverot	427,58
Momenttien käyttö yhteensä	540 305,61

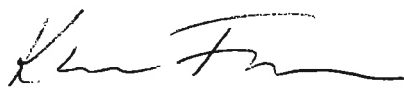
6 Allekirjoitus

Vaasan yliopiston hallitus on kokouksessaan 5.3.2010 (6 §) hyväksynyt allekirjoitettavaksi vuoden 2009 tilinpäätöksen, joka käsitti toimintakertomuksen ja tilinpäätöslaskelmat liitteineen. Tilinpäätöslaskelmat ja toimintakertomus ovat valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti koottu tilinpäätökseksi.

Vaasassa maaliskuun 5. päivänä 2010

Ole Norrback

Kimmo Forsman

Arttu Laine

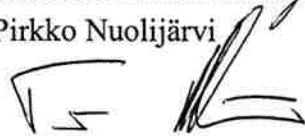
Ulla Mäki-Lohiluoma

Pirkko Nuolijärvi

Aila Pesonen

Timo Rothovius

Ari Salminen

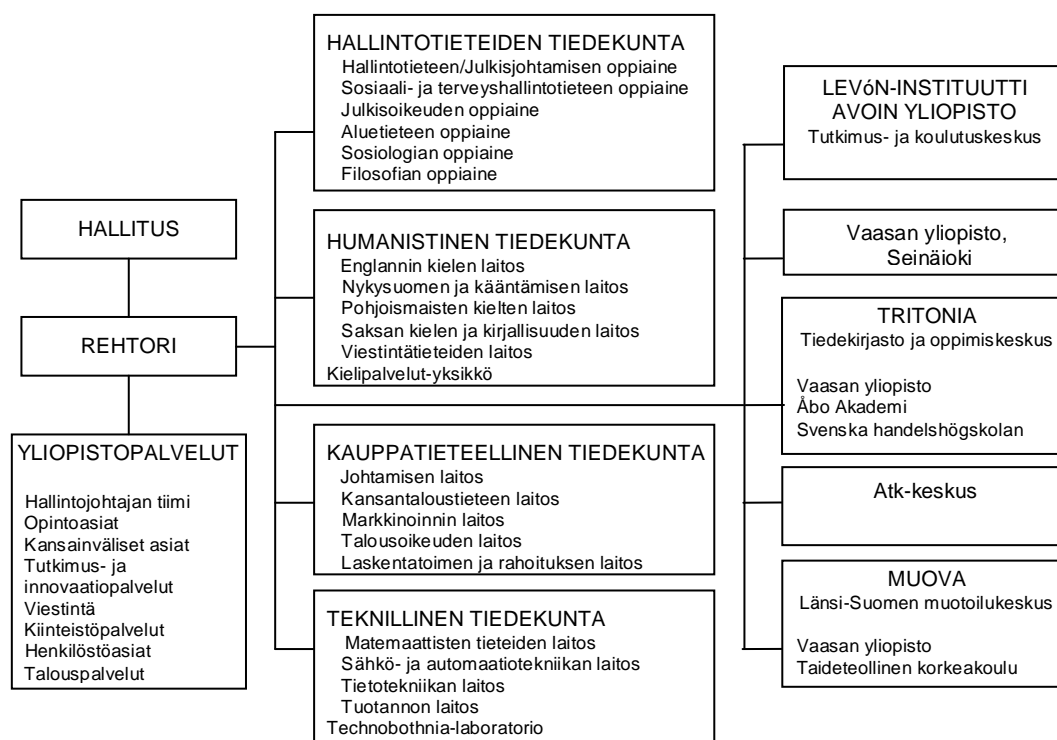

Lauri Vaisto

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilinpäätöskertomus.

LIITE 1.

YLIOPISTON ORGANISAATIO 31.12.2009

Yliopiston johto ja hallitus 31.12.2009

Rehtori Matti Jakobsson

Vararehtorit: Jukka Vesalainen (tutkimus ja jatkokoulutus; 1. vararehtori) ja

Tauno Kekäle (opetus ja koulutus; 2. vararehtori)

Hallintojohtaja Anita Niemi-lilahti

Hallitus 31.12.2009

rehtori Matti Jakobsson, puheenjohtaja

vararehtori Jukka Vesalainen

vararehtori Tauno Kekäle

dekaani Pirkko Vartiainen, hallintotieteiden tiedekunta

dekaani Mariann Skog-Södersved, humanistinen tiedekunta

dekaani Pirjo Laaksonen, kauppatieteellinen tiedekunta

dekaani Matti Linna, teknillinen tiedekunta

opintopäällikkö Eija Heinonen-Özdemir

käytönsuunnittelija Antti Ala-Keturi

lehtori Aila Pesonen

lehtori Mika Kärkkäinen

opiskelija Jaakko Pohjolainen

opiskelija Eveliina Haimakainen

opiskelija Turo Ranta

opiskelija Hanna-Leena Pitkänen

kaupunginjohtaja Jorma Rasinmäki, Seinäjoki

teknologiajohtaja Kimmo Forsman, ABB

Uuden yliopiston hallitus (1.1.2010 lukien)

Ole Norrback ministeri, puheenjohtaja

Kimmo Forsman teknologiajohtaja, ABB Oy, varapuheenjohtaja

Arttu Laine toimitusjohtaja, Osuuskauppa KPO

Ulla Mäki-Lohiluoma toimitusjohtaja, Teknologiakeskus Oy Merinova Ab / Oy Vaasa Parks Ab

Pirkko Nuolijärvi johtaja, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Aila Pesonen lehtori, VY

Timo Rothovius professori, VY

Ari Salminen professori, VY

Lauri Vaisto opiskelija, VY

	Yliopisto yhteensä			Humanist. ala			Yhteisk. ala			Kauppat. ala			Tekniet. ala			Erittelemätön		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
TUTKIMUS																		
Kustannukset (Meur)																		
Jatkokoulutukseen liittyvä tutkimus, Meur	5,5	5,0	5,9	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	2,8	2,7	3,5	0,8	0,6	0,9			
budj.rahoitus %	78,8	81,4	88,5	93,4	91,6	101,7	93,9	94,4	105,8	77,5	79,7	80,5	56,9	66,3	94,6			
Muu tutkimus, Meur	7,9	9,6	9,7	0,8	1,0	0,9	0,8	1,1	1,2	4,6	5,8	5,5	1,6	1,5	1,8	0,2	0,3	0,3
budj.rahoitus %	68,9	70,0	90,0	90,9	92,7	109,2	86,6	80,7	91,3	59,3	62,2	92,3	74,7	74,9	75,3	86,6	83,5	76,3
Lisensiaattitutkinnot																		
	9	7	6	3	1	2	3	2	0	3	2	4	0	2	0			
Tohtoritutkinnot																		
	15	15	17	3	5	3	1	3	2	11	7	11	0	0	1			
% kaikista yliopistoista	1,0	1,0	1,0	2,3	3,6	2,3	0,9	2,5	1,6	11,3	7,6	9,8	-	-	0,3			
Tohtoritulo	20	20	20	4	4	4	3	3	3	11	11	11	2	2	2			
% kaikista yliopistoista	1,3	1,3	1,3	2,9	2,9	2,9	2,5	2,5	2,5	11,2	11,2	11,2	0,6	0,6	0,6			
Jatkokoul.kust./ toht.tutk. Ka 3 v (teur)																		
	343	333	348	271	238	238	611	399	381	291	297	312	977	1120	2 280			
keskim. yliop. (teur) Ka 3v	298	293		247	222		210	209		241	239		445	441				
Tohtoritutkinnot Ka 3 v/ professorit (budj.rah.)Ka 3v keskimäärin yliopistoissa																		
	0,35	0,34	0,33	0,31	0,34	0,35	0,21	0,33	0,33	0,45	0,39	0,38	0,12	0,12	0,06			
	0,64	0,65	0,69	0,46	0,50	0,53	0,54	0,54	0,57	0,43	0,42	0,47	0,66	0,66	0,70			
Tieteelliset julkaisut																		
kpl	345	422	365	55	74	54	34	24	31	186	266	238	64	57	42	6	1	
Ulkom. julkaisujen osuus % keskim. yliopistoissa %	66	61	68	36	38	44	21	50	23	60	69	74	81	58	95			
	71	75		39	41		43	48		69	75		85	88				
Tieteelliset julkaisut/ professori (budj.varoin) keskimäärin yliopistoissa																		
	7,3	8,8	7,9	5,5	6,7	5,4	5,7	4,0	5,2	7,4	10,2	9,5	10,7	11,4	8,4			
	11,2	11,1		9,0	8,5		10,5	8,9		7,7	8,1		12,9	13,5				
Kansainväl. opettaja- ja tutkijavaihto																		
oma henkilökunta, kpl	13	13	13	2	5	0	0	2	1	11	5	11	0	1	1			
ulkomaiset vierailijat, kpl	25	27	22	9	1	1	0	0	1	9	17	11	7	9	9			
YHTEISKUNNALLISET PALVELUT																		
Kustannukset, Meur	1,12	1,35	1,52	0,11	0,17	0,14	0,08	0,12	0,10	0,41	0,49	0,69	0,03	0,04	0,04	0,49	0,54	0,56
budj.rahoitus %	99	90	66	93	92	81	92	93	71	90	92	47	94	94	49	80	86	85
HENKILÖKUNTA																		
Henkilökunta, kaikki	455	427	431	58	58	57	32	34	34	144	135	145	42	37	40	179	163	155
Opettajia budjettivaroin	167	165	158	40	42	40	23	21	20	80	80	77	17	15	15	7	7	6
% kaikista yliopistoista	2,1	2,1	2,1	4,3	4,7	4,6	4,1	3,8	3,6	11,9	11,8	12,0	1,5	1,3	1,2	1,3	1,4	1,2
*täydentävin varoin	21	11	13	1	0	1	1	1	2	6	5	5	2	2	3	11	3	2
Professorien htv, budj.	47	48	46	10	11	10	6	6	6	25	26	25	6	5	5			0
% kaikista yliopistoista	2,1	2,1	2,0	3,9	4,3	4,0	3,0	2,9	2,8	11,7	11,9	11,7	1,3	1,2	1,2			0
täydentävin varoin	6	6	6	0	0	0	0	0	0	4	4	3	2	2	3			0
Tutkijat, tutk.koul.																		
budjettivaroin	17	21	26	3	2	4	1	3	3	11	13	18	2	2	1	0	1	
täydentävin varoin	34	30	30	0	1	0	1	2	4	19	16	14	8	4	8	6	7	4
**Tutkija/professori (budj.) keskimäärin yliopistoissa	1,1	1,1	1,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,8	1,2	1,2	1,1	1,3	1,7	1,2	1,8			
	3,6	3,7	4,0	1,5	1,5	1,8	2,6	2,8	2,9	1,9	1,8	2,1	6,0	6,4	6,8			
Muu henkilökunta																		
budjettivaroin, htv	173	168	163	13	12	11	6	6	5	21	17	21	10	13	8	123	120	118
täydentävin varoin	43	32	41	1	1	1	0	1	0	7	4	10	3	1	5	32	25	25
Muu henk./opettaja, budj keskimäärin yliopistoissa	1,04	1,02	1,03	0,33	0,29	0,28	0,26	0,29	0,25	0,26	0,21	0,27	0,59	0,87	0,53			
	1,23	1,26	1,27	0,42	0,41	0,41	0,58	0,57	0,55	0,57	0,63	0,66	1,03	1,03	1,04			

Yliopisto yhteensä -sarakeissa on verrattu Vaasan yliopiston tunnuslukuja koko yliopistolaitoksen vastaaviin lukuihin.

Koulutusaloittaisissa sarakeissa tunnuslukuja on verrattu alan valtakunnallisiin vastaaviin tunnuslukuihin.

*vain vanhan asetuksen mukaisesti suoritettut ylempät korkeakoulututkinnot

** Tutkijat -sarakeissa ovat mukana KOTA-tilaston mukaiset tutkijat ja tutkijakoulujen kustantamat jatko-opiskelijatutkijat